
NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 06914464 4

*GDK
Nijhoff

Hommage de l'auteur.

BIBLIOGRAPHIE

DE LA

TYPOGRAPHIE NÉERLANDAISE

DES ANNÉES

1500 à 1540

OUVRAGE FAISANT SUITE AUX „ANNALES" DE M. CAMPBELL

PAR

WOUTER NIJHOFF

Feuilles provisiores

LA HAYE

1902

5e Livr.

Tiré à 50 exemplaires.

BIBLIOGRAPHIE

DE LA

TYPOGRAPHIE NÉERLANDAISE

DES ANNÉES

1500 à 1540

OUVRAGE FAISANT SUITE AUX „ANNALES" DE M. CAMPBELL

PAR

WOUTER NIJHOFF

Feuilles provisiores

LA HAYE

1902

5e Livr.

TABLE DE LA 5E LIVRAISON

Crucius, L., Collectanea in syntaxim Badiananam. Antv., Mich. Hillenius, 1521. 4to. (228).

Datus Senensis, A., Praecepta eloquentiae. Dav., A. Pafraet, z. j. 4to. (272).

Eckius, J., Enchiridion locorum communium adversus Lutherum. Antv., J. Steelsius, 1539. kl. 8vo. (207).

Elegantie terminorum (ex Laurentio Valla collectae). Dav., J. de Breda, 1504. 4to. (214).

Epistelen ende Evangelien. Leid., J. Seversz., 1503. 9 Aug. 4to. (210).

Erasmus, De constructione octo partium orationis. Dav., A. Pafraet, 1513. 4to. (271).

—— De ratione studii et instituenda pueritia comment. duo. Lov., Theod. Martens, 1512. 24 Sept. 4to. (269).

—— Silva carminum. Gouda, Allaert Gauter, 1513. 18 Mei. 4to. (205).

Hegius, A., Carmina. Dav., R. Pafraet, 1503. 29 Juli. 4to. (205).

—— Dialogi. Dav., R. Pafraet, 1503. 31 Dec. 4to. (208).

Herbarius, Den, in dietsch. Antw., G. Back, 1511. 28 Nov. 4to. (251).

Hese, Iohannes de, Itinerarium. Dav., R. Pafraet, 1505. 26 April. 4to. (221).

Hieronimus, Epistolae. Zwolle, P. de Os, 1510. Nov. 4to. (256).

—— Epistolae. Ultr., J. Berntsz., 1514. 20 Jan. 4to. (261).

Hugo de S. Victore, Questiones concinnae. Lovan., Th. Martens, 1512. 4to. (282).

Hymni et Sequentiae. C. notis H. Torrentini. Dav., Jac. de Breda, 1514. 2 Maart. 4to. (263).

Index utriusque Testamenti. Antv., J. Grapheus voor J. Steelsius, 1534. kl. 8vo. (1155).

(Jacobus Spirensis), Collectanea latinae locutionis. Dav., Th. de Borne, 1514. 1 Juni. 4to. (279).

TESTAMENT, NIEUWE. Antw., W. Vorsterman, 1531. 20 Juni. folio. (1158).

TESTAMENT, NOUVEAU. Anvers, M. Lempereur, 1532. 10 April. kl. 8vo. (1154).

(TORRENTINUS, H.), Elucidarius carminum et historiarum. Dav., R. Pafraet, 1505. 4to. (235).

—— Elucidarius carminum. (Dev., Th. de Borne), z. j. 4to. (274).

TRACTAT de la noble art de leguille. Anvers, G. Vorsterman), z. j. 4to. (276).

TRIUMPHUS Jesu Christi. Dav., R. Pafraet, 1506. 15 Sept. 4to. (234).

VIRGILIUS, Bucolica ed. a Torrentino. Dav., R. Pafraet, 1503. 20 Nov. 4to. (206).

—— Eneidos libri I, II et IV. (Zwolle, P. Os van Breda?) 4to. (224).

—— Eneidos liber VI. (Dav.), R. Pafraet, 1505. 2 Maart. 4to. (224*a*).

—— Georgica. Dav., J. de Breda, 1505. 4to. (225).

(VLIEDERHOVEN, G. DE), Quatuor novissima. Dav., R. Pafraet, 1502. 13 Juli(?). 4to. (262).

—— Quatuor novissima. Dav., R. Pafraet, 1511. 7 Sept. 4to. (266).

WIMPFELING, J., Elegantiae maiores. Antv., M. Hillenius, 1522. Jan. 4to. (243).

BAPTISTA MANTUANUS, Vita Lud. Morbioli. Dav., R. Paffraet, 1503. 23 Juni. 4to. **204**

Baptiste Mantuani Car // melitę De vita diui Lodowici morbioli. Et ad // magnificum Iasonem Castellum patricium // Bononiensem de contemnenda morte. Eius- // dem in duium (*sic*) Albertum Carmelitam. Et con // tra poetas impudice loquentes Carmina inci- // piunt .·. //

18 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ℂ Epigrāma Iudoci badij Ascensij ad Cal // liopeam de autore sequentis operis magi- // stro Baptista Mantuano // Desine *etc.* *F.* 2 *recto:* ℂ Ad Innocentiū octauū Pontificē maximū. // Cultissimi *etc.* *F.* 18 *recto, regel* 24: ℂ Impressum Dauentrię per me Richardum // paffraet. Anno dñi. M. CCCCC. iij In pro // festo natiuitatis Ioannis // *F.* 18 *verso* (*blank*).

K. B.

Alexandri Hegii Gymnasi- // arche iampridem Dauentriensis diligentissimi ar- // tium professoris clarissimi Philosophi presbyteri // Poete vtriusq; lingue docti Carmina et grauia et // elegantia: cũ ceteris eius opusculis que subijciunt' // ¶ De scientia et eo quod scitur contra Academicos // De triplici anima vetegabili: sensili: et rationali // De vera pasche inueniendi ratione Quã ex Isaac // Argyro greco excepisse apparet De Rhetorica De // arte et inertia De sensu et sensili De moribus De // philosophia De incarnatõis mistario Erotemata. //

32 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—E iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Iacobus Erasmo suo vtriusq; lingue predocto Canoni- // co regulari Salutem // (c) Ommunis *etc.* *F.* 6 *recto:* Alexandri Hegii Gymna // siarche *etc.* *F.* 32 *recto, regel* 12: ¶ Impressum Dauentrie per me Richardum // paffraet Anno dni. M. CCCCC. iij. Mensis // Iulij. vicesimo nono //

K. B.
Bibl. Dev.

Bucolicorum. P. virgilii // Maronis luculentissima ac familiaris vocabulo- // rum explanatio .·. // ℂ Virgilius de seipso // Mellifluum quisquis rhomanum nescit homerum // Me legat. ***etc.*** **(6** ***regels*****) // IDEM // Pastor arator eques: paui colui superaui // Capras rus hostes. fronde ligone manu //**

48 bldn. (1 ongen., gen.: Folio. ij.—Folio xlij, en 6 ongen.), Goth., regels verschillend (b ij, 38); Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Prohemium // ℂ In. P. Virgilij. Maronis Bucolica: Hermanni // torrentini commentarij // (p) Vergilius Maro *etc.* *F.* 43 *recto, regel* 5: Finis. // ℂ Sequitur Tabula // ℂ Index vocum *etc.* *F.* 47 *verso, regel* 14: ℂ Impressum dauentrie p̲ me. Richardū paffraet. // Anno domini. Millesimo quingentesimo tercio // In profesto presentationis Marie // *F.* 48 (*blank*).

K. B.

ECKIUS, J., Enchiridion locorum communium adversus Lutherum. Antv., J. Steelsius, 1539. kl. 8vo. **207**

Enchiridion // locorvm commv= // nium Ioannis Eckij, aduersus // Lutherũ & alios hostes Ecclesiae. // Ex omniũ vltima Authoris aedi= // tione, & annotationibus // P. Tilmanni. // Accessere xxi. ar= // ticuli Anabaptistarum, per D. Ioan. // Cochleum confutati, & vnde // originem habuerint // ostensio. // ¶ Omnia probate, quod bonum // est tenete. // Antverpiae, // Apud Ioan. Steelsium, in scuto Bur= // gundiae. Anno M.D. // XXXIX. //

248 bldn. (5 ongen., gen.: 2—243 en 1 ongen.), Latijn, 24 regels, met sign. A2—Z5 en Aa— Hh5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* S. D. N. Pavlo III. // Pontifici Maximo, *etc.* *F.* 2 *recto:* Reverendissimo in // Christo patri, & pientissimo Prin= // cipi ac domino D. Conrado à Tun= // gen *etc.* *F.* 5 *verso, regel* 19: Ingoldstadij Baioariae, ipso san // cto die Epiphaniae. Anno // M.D. XXIX. // *F.* 6 *recto:* De eccle= // sia et eivs avcto- / ritate prima. // *F.* 247 *verso, regel* 16: Finis. // *F.* 248 *recto:* Tabel. loc. com. // *F.* 248 *verso, regel* 19: M.D.XXXIX.//

M. N.

HEGIUS, A., Dialogi. Dav., R. Pafraet, 1503. 31 Dec. 4to. 208

Alexandri Hegii artium ma // gistri Gymnasiarchę quondam Dauentriensis phi // losophi presbyteri vtriusq; linguę docti Dialogi. // ¶ De scientia et eo qd' scitur cōtra Academicos // ¶ De tribus animę generibus // ¶ De incarnationis misterio Dialogi duo Quib? // additū de paschę et celebratōe et inuentione. // ¶ Dialogus physicus // ¶ De sensu et sensili // ¶ De arte et inertia // ¶ De Rhetorica // ¶ De moribus // ¶ Eiusdē Farrago Cui addita Inuectiua eius in // modos significandi quos refellit verissime // ¶ Epistola vna et altera eius cetera apud // suos latentibus. //

86 bldn., Goth., 39 regels, met sign. A ij—O iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 1 *recto:* ¶ Ad candidos lectores Idem // (h)Aud ab re. opusculū id' quod de sciētia inscribit': *etc.* *F.* 2 *verso, regel* 25 .... Valete Ex Dauētria. xi. Calēdas decēbres. ipo diue // sp v'ginis die p̄sentatōis Anno sup millesimū. CCCCC. iij. // Aldus Manuti? Roman? lrārij ludi mgrīs. s. p. d. // (r)Udimenta *etc.* *F.* 3 *verso, regel* 23 : .... Valete Venetijs Mense // Iunio. M. CCCCC. i. // *F.* 85 *verso, onderaan:* ¶ Impressum Dauentrię Per me Richardum // pafraet. Anno dn̄i. M. CCCCC. iij. In profesto // Circumcisionis dn̄i . ¿. // *F.* 86 (*blank*).

K. B.
Bibl. Dev.

Bartholomei Coloniensis // Epystola Mythologica cū // quorūdam difficiliū vocabuloꝝ in ea positorū lu- // culenta interpretatione. // (*Houtsnee*, *de vier evangelisten*) //

24 bldn., Goth., 37 regels, met sign. a ij—d ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Bartholomei Coloniensis Epystola Mytho- // logica: plerisqꝫ lepidis sententijs. *etc.* *F.* 15 *verso, regel* 5: Ite- // rum vale ex Dauentria sexto idus Iulias. Anno domini. M // CCCCC. iij. // *F.* 16 *recto:* ¶ Quorundā difficiliū vocabuloꝝ in p̄cedēti//epl'a positorum succincta & breuis interpretatio // Incipit feliciter. // *etc.* *F.* 23 *verso, regel* 12: Et sic est finis // *F.* 24 (*blank*).

K. B.

EPISTELEN ende Evangelien. Leid., J. Seversz., 1503. 9 Aug. 4to. **210**

ℭ Hier beghinnen alle die epistolē eñ euā // gelien mitten sermonen vanden gheheelē // iaer die een nae dē anderē volgende eñ oec // mede die prophecien ghenomen vter bibe- // len ouergeset vten latyne in goeden duyt // schen eñ nv and'werf verbetert eñ ghecorri // geert is ghelikerwijs alsmen houdende is // inder heiligher kercken. // (*Houtsneē*) //

206 bldn. (1 ongen., gen.: ij—Cxxxij, Cxxxvi—Cxxxvij, Cxl—CCij, en 7 ongen.), Goth., 32 regels, met sign. aij—xi, Ai—Kiij; Zonder reklamen. Met kleine houtsneden. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*dezelfde houtsneē als op den titel*). *F.* 2 *recto:* (b)Roeders weet dese tijt der nijer eewe // want nv is *enz.* *F.* 200 *recto*, *regel* 4: ℭ Hier voleynden alle die epistelen eñ die euangelien // mitten sonnendaechschen sermoenen vandē ghehelen // iare eñ vanden heylighen. Gheprent tot Leyden in hol // lant Bi mi Jan seuers' woenende op die hoy graft. Int // iaer ons herē M. CCCCC. eñ iij. den neghenden. dach // in augusto. // ℭ Hier na volget die tafel van desen // teghenwoordighen boecke. // *F.* 200 *verso* (*blank*). *F.* 201 *recto:* OPten eersten sondach indē aduent epistel *enz.* *F.* 206 *recto, regel* 15: ℭ Hier voleyndet die tafel vanden epistelen eñ euāge- // lien vanden ghehelen iare eñ vanden heylighen // *F.* 206 *verso* (*blank*).

K. B.

ↄ Dit boeck is geheyten yn latinen pro // fectus religiosorum. dat ouer gheset is in // goeden duyschen. welck boeck dient alle // goede mēsche ende gheestelike personen // om een gheestelick leuen te leyden // (*Houtsneê H M T* 90 (82)[a2]).

192 bldn. (4 ongen., gen.: I—lvi, en ij—Cxxxij en 1 ongen.), Goth., 29 regels, met sign. a iij, A—Z iij en Aa i.—Ii iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*dezelfde houtsneê*). *F.* 2 *recto:* ↄ Hier begint die tafel des eersten boecks van // profectus religiosoꝝ. *F.* 5 *recto:* ↄ Hier beghint dat eerste boeck van per· // fectus religiosorum. // *enz.* *F.* 60 *recto, regel* 45: ↄ Hier eyndet dat ierste boeck van profectus. // *enz.* *F.* 192 *recto, regel* 5: ↄ Hier eyndet dat ander boec van pro // fectus religiosorum // ↄ Gheprent tot Zwol by Peter Os // vā Breda. Inden iaer ons heren M // ccccc. ende drie inden Mert // *F.* 192 *verso* (*Houtsneê*).

K. B.

ORDINARIUS PERPETUUS Traiectensis diocesis. (Schoonhoven, Klooster in den Hem), 1503. 23 Juni. 4to. 212

Ordinarius perpetuus traie // ctens' diocesis Docens qualiter annue sin // gulis diebus festiuis dominicis et feria // libus hore canonice sunt seruande // Diligenter ad lōgū correctissi // me ordinat?. Cū tabulis // septuagesime. et ad // uētuū Nec ñ de va // cācijs cū varijs // pulch'rimis // notamē // tis. // ✠ //

142 bldn., 2 kol. (in rood en swart), Goth., 29 regels, met sign. a iij—s iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en swart*). *F.* 1 *verso* (*in rood*): (Apitulū eccl'ie traiectēs'. affectuose supplicat // oībus *etc.* *F.* 2 *recto* (1): De apl'is et euāgelistis // Ad *etc.* *F.* 137 *recto* (1), *regel* 9: Explicit ordinari? traie // ctens' Anno dñi. Mille / // simo quīgētesimo t'cio. // in ꝑfesto Natiuitatis io // hannis baptiste. Laus // deo // *F.* 142 *recto:* Explicit ordinarius ꝑpetuus dioces' traiectēs' // Impressus expens' Gerardi de lier ciuis // antwerpiens'. Guillelmi. // helmont ciuiū traie // ctens'. // *F.* 142 *verso* (*blank*).

K. B.

Compendium aureum // Etymologie. et syntactice grāmatices: pro duobus // nepotibus equestris ordinis viri magistri Ioānis // Dobbe vtriusqȝ iuris interpretis eximij maiorisqȝ ec // clesie monasteriensis canonici In quo ordine etiam // facilime quicquid est apud Remigium Donatum // atqȝ Alexandrum comperies // In commendationem huius opusculi. Tetrastichō // Ioannis. Murmellij. // Si quis grammatices compendia querat et vno // Plurima *etc.* (4 *regels*) //

30 bldn., Goth., 39 regels, met sign. A ij—E iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Etymologia grammatices // *F.* 29 *verso, onderaan:* ¶ Impressum Dauentrie Per me Richardum // Pafraet Anno domini. M. CCCCC. iiij. Mensis // Februarij vicesima octaua. // *F.* 30 (*blank*?)

K. B.

ELEGANTIE TERMINORUM (ex Laurentio Valla collectae). Dav., J. de Breda, 1504. 4to. **214**

Elegantie terminorum. // (*Houtsneé*, *HMT pl.* 114 *f* 1).

22 bldn., Goth., 40 regels, met sign. A ij—D ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ De elegantijs terminorum ex Laurētio valla // et quorundam aliorum scd'm ordinem alphabe= // ti breuiter collectis. // *F.* 22 *recto, regel* 8: ¶ Elegātiarum pręcepta orationum de latinis // orationibns (*sic*) ornate componendis. necnon pręce // pta elegantiarum terminorum breuiter ex Lau // rentio de valla & alioruꝫ dictis collecta fęliciter fi // niunt. Impressum est hoc opusculum Dauētrię // Anno dñi. M. CCCCC. iiij : // *F.* 22 *verso* (*blank*).

K. B.

SENECA, De quattuor virtutibus cardinalibus. Antv., H. Eckert de Homberch, 1504. 14 Jan. 4to. 215

Seneca de quattuor vir // tutibus Cardinalibus // (*Houtsneê*) //

16 bldn., Goth., regels versch., (B ij, 39), met sign. aij—C ij Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* (s)Eneca cordubensis. philosophus. vir doctissim? Strati· // ni *etc.* *F.* 2 *recto:* Incipit liber lucij Annei Senece de formula honeste // vite. *etc.* *F.* 16 *recto, regel* 6: ¶ Explicit Seneca de quattuor virtutib? cardinalibus. Impressum // Antvverpie ꝑ me Henricū eckert de homberch. Anno. dñi. M.ccccc.v. // Decimaquarta die Mensis Ianuarij. // *F.* 16 *verso* (*blank*).

K. B.

MANCINELLUS, A., De virtute poetica. Dav., J. de Breda, 1505. 25 April. 4to. 216

Opusculū Perelegans fa // cundi vatis Antonij mancinelli de virtute poe // tica vocitatum. ostendens efficacibus argumen // tis ab honesta poetarum lectione. vbiad melio// res vsus fuerit transumpta nequaq̃ȝ eē abhorrē // dum // Musarum commoda // Gratia musa tibi. nā tu solatia prebes // Tu *etc.* (4 *regels*) // (*Houtsneê*, *HMT pl.* 114 *f* 1).

10 bldn., Goth., regels versch. (B ij, 31), met sign. a ij—b ij Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* virt? poe ad bonū stimulās // ¶ Antoni? Mancinellus *etc.*, *onderaan:* Vale patrie dec? Datum Kalen̄. Augu. M.cccc.lxxxvi. // *F.* 2 *recto:* virt? poe· ad bonū stimulās // Poetice *etc.* *F.* 10 *recto*, *regel* 33 ... Vale ex Offici // no Per Me Iacobum De Breda Anno: M.CCCCCv. Die // Marcij. Euangeliste .·. // *F.* 10 *verso* (*blank*).

K. B.

BAPTISTA MANTUANUS, De vita divi Ludovici Morbioli. Dav., R. Pafraet, 1505. 11 April. 4to. 217

Baptiste Mantuani Car // melitę De vita diui Lodowici morbioli Et ad // magnificum Iasonem Castellum patricium // Bononiensem de contemnenda morte. Eius= // dem in diuum Albertum Carmelitam Et con= // tra poetas impudice loquentes. Carmina incipiunt .;. //

18 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—C iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* **Epigrāma Iudoci badij Ascensij ad Callio= // peam de autore sequentis operis** *etc.* *F.* 18 *recto, regel* 24: **ℭ Impressum Dauentrię per me Richardum // pafraet Anno dñi. M.CCCCC.v. Decimo // primo die Mensis Aprilis //** *F.* 18 *verso* (*blank*).

K. B.

OVIDIUS, Orationes familiares. Dav., (R. Pafraet), 1505. 14 Maart. 4to. 218

Orationes familiares et elegantissime ex // omnibus Publij Ouidij libris forma // te Quinetiā versus quidā integri // notatu digni eiusdē poete cum // expositione vocabuloꝝ ma // gis difficiliū ꝑ Herman // nū Torrentinum de // studiosa adoles // cētia illisipsis // optime me // rentem //

12 bldn., Goth., 40 regels, met sign. A ij—B iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto*: ¶ Orationes familiares & elegantissime ex oībus // Publij Ouidij libris *etc.* *F.* 12 *verso*, *regel* 32: ¶ Finiūtur orōes familiares Ouidiane quassi q's // memori mēte tenuerit facile latinus euadet Impres // se sunt Anno. M.CCCCC.v. Mēsis martij altera // die Gregorij. //

K. B.

PHILELFUS, F., Epistolae breviores, etc. Dav., R. Paffraet, 1506. 28 Juli. 4to. 220

Francisci Philelfi Epistole // breuiores elegantiores et iu // uenibus magis vtiles. ex toto epistolaꝝ eius volu= // mine laboriose collecte. Et preposita sunt singulis // his epistolis argumenta vel tituli breuiter declarā= // tes ipsarum materias Ideo autem egregium opus // culum hoc imprimi curauimus vt adolescentes & fa // cilius et sepius lectitent quo quidem nihil ipsis con= // ducibilius fuerit Addita est tabula vt facile possint // inuenire quam querunt materiam. //

72 bldn. (6 ongen., 65 gen.: Folium primum—xlv. (*sic*) en 1 blank), Goth., 39 regels, met sign. II—IIII en A i—L iiij Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Tabula // (a)Duentū suū narrat & pestilētie vim declarat fo. p'imuꝫ // Agit *etc.* *F.* 7 *recto:* Folium Primum // ¶ Franciscus Philelfus Francisco barbaro. *etc.* *F.* 71 *verso*, *regel* 17: ¶ Finiunt Epistole breuiores ele= // gantioresqꝫ Francisci Philelfi Im= // presse Dauentrie per me Richar= // dum Pafraet. Anno domini. M. // CCCCC.vj. In profesto. // Marthe virginis. *F.* 72 (*blank*).

K. B.

HESE, IOHANNES DE, Itinerarium. Dav., R. Pafraet, 1505. 26 April. 4to. 221

Itinerarius Ioannes de // Hese presbyter a Hierusalem describens dispōnes // terraꝝ insulaꝝ montium et aquaꝝ. ac etiam quedā // mirabilia et pericula per diuisas partes mundi ꝯtin // gentia lucidissime enarrans // ¶ Tractatus de. x. nationibus et sectis christianoꝝ // Epistola Ioannis soldani ad Piū Papam scd'm // Epistola responsoria Pij Pape ad soldanum // ¶ Ioannis presbyteri maximi Indorum et Ethio- // pum christianorum Impatoris et patriarche Epis // tola ad Emanuelem Rhome gubernatorē de ritu & // moribus indoꝝ. deqȝ eiꝰ potētia diuitijs & excellētia // ¶ Tractatus pulcherrimus de situ et dispositione // regionum et insularum totius indie. Necnon de reꝝ // mirabilium ac gentium diuersitate. //

18 bldn., Goth., 39 regels, met sign. Aij—Ciij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Itinerarium Ioannes de Hese presbyter Tra // iectensis diocesis. *etc.* *F.* 18 *recto, onderaan:* ¶ Expliciūt duo tractatuli de mirabilibus rerum // totius Indie ac principe eorum presbytero Ioāne. // Impressum Dauentrie ꝑ me Richardum pafraet. // Anno dñi. M. CCCCC. v. xxvi· Aprilis // *F.* 18 *verso* (*blank*).

K. B.

CATO, Disticha. Dav., R. Pafraet, 1505. 15 Oct. 4to. 222

Cato ad filium suum // (c)Vm animaduerterem q̄ꝫ plurimos hoīes // grauiter errare in via moꝝ: *etc.*

6 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—A iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*als boven, 9 regels en 20 regels in 2 kol.*). *F.* 1 *verso, regel* 12: ¶ Sequuntur disticha. // *F.* 6 *verso, regel* 19: ¶ Impressa Dauentrie Per me Richardum pa= // fraet. Anno domini. M. CCCCC. v. Mensis octo // bris in profesto Galli cōfessoris. //

K. B.

ALEXANDER MAGISTER, Tercia et quarta partes doctrinalis. Dav., J. de Breda, 1505. 30 Dec. 4to. 223

Tercia et quarta partes // doctrinalis magistri Alexādri cū cōmento valde // vtili textus dante intelligentiā summariā Qua- // rū tercia docet de q̃ȝtitate syllabaꝝ. Quarta vero // de accentuatōe. cum nouis q'busdam sententiaꝝ // additionibus. // (*Houtsneê*, *HMT pl.* 114 *f* 1).

48 bldn. Goth., regels verschillend, (bi, 40), met sign. aij—hij; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Prohemiū // (m)Eliora sunt vbera *etc.* *F.* 48 *recto, onderaan:* ℂ Alexandri grāmatici due partes tercia videli- // cet & quarta finiūt feliciter. Impressa Dauētrie p // me Iacobū de breda Anno dñi. M. ccccc. v. penul // tima mensis Decembris. // *F.* 48 *verso* (*blank*).**

K. B.

VIRGILIUS, Eneidos libri I, II, et IV. (Zwolle, P. Os van Breda?) 4to. 224

Publij Virgilij Maronis Eneidos // liber Primus cum argumentis // doctissimi viri Augustini Vin // centij Caminadi in mar // gine annotatis // (*Houtsneê*) //

16 bldn. Goth., 29 regels, met sign. Aa iij—Cc iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Argumenta duodecim libroꝝ Eneidos // singulos *etc.* *F.* 15 *verso*, *regel* 18: Primi Aeneidos libri finis. // *F.* 16 (*blank*).

K. B.

Publij Virgilij Maronis Eneidos // liber Secundus cum argumētis // doctissimi viri Augustini Vin // centij Caminadi in mar // gine annotatis //

16 bldn. Goth., 28 regels, met sign. A iij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto*, (*titel*). *F.* 1 *verso:* Argumentum // *F.* 16 *recto*, *regel* 21: Secundi Eneidos libri finis. // *F.* 16 *verso* (*blank*).

K. B.

Publij Virgilij Maronis Eneidos // liber Quartus cum argumentis // doctissimi viri Augustini Vin // centij Caminadi in mar // gine annotatis // (*Houtsneê*) //

16 bldn., Goth., 28 regels, met sign. a iij—c iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Quartus // Argumentum in li. Eneidos Quartū // *etc.* *F.* 15 *recto*, *regel* 8: Eneidos quarti finis // c iij. *F.* 15 *verso:* Publij Vir. Maro. carmē de lrā *etc.* *F.* 16 *recto:* Baptista amantes dicit leues // Quisquis amat *etc.* . . . . *onderaan:* Non abs re hec apposuimus Vale lector // *F.* 16 *verso* (*blank*).

K. B.

VIRGILIUS, Eneidos liber VI. (Dav.), R. Pafraet, 1505. 2 Maart. 4to. 224[a]

P. Virgilii Maronis Ae // neidos Liber Sextus. //

16 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—C iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Argumentum in libꝝ' Sextum Aeneidos // *F.* 16 *verso, onderaan:* ¶ Finit liber Sextus Aeneidos. Per me Richar= // dum pafraet. Anno dñi. M. CCCCC. v. Secundo // die Marcij .·.·.·.·. //

K. B.
De eerste drie zijn waarschijnlijk te Zwolle bij Petrus Os van Breda gedrukt.

georgicoꝝ P virgilii // Maronis liber cum nouo commētario // Hermanni Torrentini. // Pastor qui fueras pastos ad aratra iuuencos // Tityre coge *etc.* (6 *regels*). // (*Houtsneê HMT pl.* 114 *f* 1.) //

74 bldn., Goth., regels verschillend (i 1, 41), met sign. a ij—m iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Liber primus // (g)Eorgica vocantur hi libri quattuor: Virgi // lij quasi *etc.* *F.* 2 *recto:* georgicoꝝ pa // P. vigilii (*sic*) Maronis // Georgicorum liber *etc.* *F.* 73 *verso, regel* 23: ¶ Georgicorum Virgilii opus visum riui // sumqꝫ denuo legibiliqꝫ (ut vides) caractere // Dauentrię industria Iacobi de Breda ci· // uis eiusdē exaratum. Anno virginei par· // tus q'ngētesimoq'nto. proxime post iubile· // um felici methaquieuit. // *F.* 74 (*blank* ?)

K. B.

SACRAMENTEN, ZEVEN, der heilige kerk. Leiden, J. Seversz, 1504. 4to. **226**

Die vii // sacramē= // ten der heyligher kercken. // (*Houtsneê*) //

124 bldn., Goth., 38 regels, met sign. iij (6 bldn.), a i—k iij, en kk i—z i; Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel, in rood en zwart; de eerste twee regels in xylogr.*) *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* (g)Od die heer eñ vader almachtich nae dȝ // hi hemel *enz.* *F.* 6 *verso, onderaan:* Hier eyndet die tafel van dit tegen // woerdighe boeck // *F.* 7 *recto* (*Houtsneê: de doop*) // Hier beghint dat eerste vāden seuen sacramēten. eñ // is vanden sacrament des doepsels. *enz.* *F.* 124 *recto, regel* 20: Lof god van al. // ¶ Gheprendt te Leyden in Hollant Bi mi Ian // seuers'. Int iaer ons heren M. ccccc. eñ iiij. // (*Drukkersmerk*) // *F.* 124 *verso* (*blank*).**

K. B.

SOMME LE ROIJ, Des conicx somme. Leiden, J. Seversz., 1504. 20 Maart. 4to.

Somma · le // Roij ꝛ Des co // nincx sōme // (*Houtsneē*) //

156 bldn., Goth., 88 regels, met sign. a iij—z i, ꝫ i—ꝫ iij (— 8), ? i(— 4) en A i—E i; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel, de letters rood, in xylogr.*) *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Hier beghint een boec datmē hiet summe // le roy Of *enz. F.* 156 *recto, onderaan:* Hier gaet wt dat boec dat men heet Somme le // Roy. of des conincx somme Eñ is gheprent tot leydē // in hollant Bi mi Ian seuers' Int iaer ons herē dusent // vijfhondert eñ vier opten twintichsten dach in maer· // te // *F.* 156 *verso* (*Houtsneē*).**

K. B. (defect)

CRUCIUS, L., Collectanea in syntaxim Badiananam. Antv., Mich. Hillenius, 1521. 4to. 228

☞ Colle- // ctanea // Livini Crvcii Enomii // in Syntaxim Badianam // ex optimis quibusqȝ // authori- // bus. // ‹ // In aedibus Michaelis Hillenij, In // intersignio // Rapi. //

40 bldn. (2 ongen. en gen.: Fo. I.—Fo. XXXVIII.), Latijn, 45 regels, met sign. A iij—H iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand*). *F.* 1 *verso:* Livivs Crvcivs Enomivs, Iodoco Badio Ascen- // sio fidelissimo *etc.*: *onderaan:* Ex ludo nostro Baliolano apud Flandros occidentales. *F.* 2 *recto:* In commendationem doctrinae Badianae // Liuini Crucij *etc.* *F.* 40 *verso, onderaan:* Ex aedibus Michaelis Hillenij Hoochstratani. // Anno salutis Christianae. M.D. XXI. //

Bibl. Gent.

Grammatica Nicolai // perotti cum additionibus regulaꝝ // et metrice artis Guarini ve= // ronensis perfacundi vi // ri lucidissime per // specta. //

126 bldn. (1 ongen. en gen.: Folio .ij. — Folio lxx, Folio lxxij. — Folio C xvij en 10 ongen.), Goth., 39 regels, met sign. A ij—X iiij; Zonder rekamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Prologus Folio .ij. // ¶ Paulus Malleolus Andelocēsis Egidio delpho // oratori *etc.* *F.* 115, *regel* 19 (1): ¶ Diphtongus est duaꝝ *etc.* *F.* 125 *verso, regel* 25 (2): ¶ Finis tabule. // ¶ Ad laudem cunctipotentis dei. ceterorumqȝ iuue // num ad apices instituendorum vtilitatem Nicolai // Perotti opusculum rudimentorum grammatices. // et artis metrice eiusdem ceterorumqȝ in titulo posi= // torum. fine clauditur fausto. Impressum Dauen= // trie opera ac expensis honesti viri Richardi pafraet // Anno. M. CCCCC. vi. Tricesimo Martij // *F.* 126 (*blank?*)

K. B.

BAPTISTA MANTUANUS, Alfonsus. Dav., J. de Breda, 1506. 11 Juli. 4to. 230

Baptiste Mantuani Car // melite theologi Alfonsus. ad reuerendissimum // in christo patrem ac dominum Condissaluum // heredium Terraconensem Archiepiscopum. // (*Houtsneê*, *HMT*. *pl*. 114 *f* 1) //

44 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—G iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F*. 1 *verso*: Alfonsus // ¶ Baptiste Mantuani carmelite theologi // Alfonsus. ad reuerendissimum *etc*. *F*. 44 *recto*, *onderaan*: ¶ Impressum Dauentrie per me Iacobum // de Breda Anno. domini. M. CCCCC. vj. xi. // die Mensis Iulij // *F*. 44 *verso* (*blank*).

K. B.

CICERO, M. T., Orationes Philippicae. Antv., M. Hillenius, z. j. 4to. 231

M Tvl // lii Ciceronis ora= // tiones Antonianae siue Phi= // lippicae // // Antuerpiae apud Michae= // lem Hillenium. //

30 bldn., Latijn, 27 regels, met sign. A ij—G iiij; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand*). *F.* 1 *verso:* M Tvllii Ci= // ceronis Philippica // rvm sive Antonia= // rvm *etc.* *F.* 8 *verso, regel* 12: Finis primae Philippicae. // *F.* 9 *recto:* M Tvllii Ci= // ceronis *etc.* *F.* 30 *recto, onderaan:* Finis Philippicae // secundae. // *F.* 30 *verso* (*blank*).

Bibl. Gent.

SULPITIUS VERULANUS, J., De moribus puerorum. Antv., M. Hillenius, 1520. 4to. 232

☞ Ioan- // nes Svlpitivs Ve // rulanus De moribus pu // erorum praeci // pue in men // sa seruan // dis. //

4 bldn., Latijn, 19 regels, zonder sign.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand*). *F.* 1 *verso:* Ioannes Sulpitius Verulanus De moribus puero // rum praecipue *etc.* *F.* 4 *verso, regel* 11: Impraessum Antuerpiae per me Michae· // lem Hillenium sub intersignio // Rapi, Anna M.D. Vi // gesimo. //

Bibl. Gent.

22 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—D iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 (*ontbreekt*). *F.* 2 *recto:* Diui Ioannis // ¶ Baptiste Mantuani Carmelite In Laudē // diui Ioannis Baptiste *etc.* *F.* 6 *recto:* Diui Ioannis // ¶ Eiusdem de natura amoris ad iuuenes // Carmen *etc.* *F.* 6 *verso:* Mantuani // ¶ Baptiste Mantuani Carmelite Theologi // de presidentia oratoris *etc.* *F.* 10 *verso, regel* 20: ¶ Bap. Mā. Car. Theo. ad Iacobū Carpho2ꝗ // Ferrariēsem de suscepto theologico magisterio // *F.* 12 *verso, regel* 11: ¶ Bap. Theologi Carmelite Mantuani ad // Ioannem Baptistā Refrigerium *etc.* *F.* 22 *recto, regel* 12: ¶ Impressum Dauentrie per me Richar // dum paffraet Anno domini Millesi- // mo quingentesimo sexto. In pro // festo Francisci confessoris . ; . // *F.* 22 *verso* (*blank*).

K. B. (defect).

TRIUMPHUS Jesu Christi. Dav., R. Paffraet, 1506. 15 Sept. 4to. 234

68 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A—M iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *en* 2 (*ontbreken*). *F.* 6 *verso, onderaan:* Vale ex dauētria viij. idus Maias Anno a natali // Christianissimo. M. CCCC. xcix. *F.* 7 *recto:* ¶ De optimi maximiqȝ regis nostri Iesn (*sic*) Christi cla= // rissimo triūpho *etc.* *F.* 28 *verso, regel* 15: ¶ Finis primi libri // *F.* 29 *recto:* Triumphi // ¶ Triūphi liber secūd? q' meminit detrīphātis (*sic*) // & miraculis *etc.* *F.* 59 *recto:* Triumphi // ¶ In clarissimum optimi maximiqȝ regis nos= // tri Iesu christi triumphum Liber tercius *etc.* *F.* 66 *recto:* Triumphi // ¶ Althelmi presbyteri hymn? quē inueni // in antiquissimo libro antiquissimis characteribus anglicanis scrip // to In opere eius in virgini // tate *etc.* *F.* 67 *verso, regel* 7: ¶ Optimi maximiqȝ regis nostri Iesu christi // triumphus tribus libris complexus fuit. Im= // pressus Dauentrię opera et impensis et charac // teribus Richardi paffraet ciuis Dauentrien= // sis. Anno a natali christianissimo. Sexto supra // millesimum quadrigentesimum (*sic*) decimosepti= // mo calendas octobres. // *F.* 68 (*blank*).

K. B. (defect).

Elucidarius Carminum et // Historiarum. vel Vocabularius poeticus. conti- // nens fabulas. historias. prouincias. vrbes. insulas // fluuios. et montes illustres. Est hoc opns (*sic*) denuo re // cognitum ac diligenter emendatum quibusdam eti // am additis .·.· //

58 bldn., Goth., 39 regels, met sign. A ij—K iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Praefatio // (c)Um permulta quottidie in lucem prōdeant elegātia carmina a // doctissimis ingenijs *etc.* .... *onderaan:* Vale // lector Torrentinū tui studiosum mutuo amore ꝓsequere. // *F.* 2 *recto:* (a)Bas rex. xij. argiuorum. pater proeti & acrisij & auus // persei. *etc.* *F.* 58 *recto, regel* 8: ¶ Finis // ¶ Impressum Dauentrie Per me Rich- // dum (*sic*) pafraet Anno dñi. M.CCCCC. v. // *F.* 58 *verso* (*blank*).

K. B.

OVIDIUS, Metamorphoseos liber I. (Dav., R. Pafraet, c. 1505). 4to. 236

P. Ouidii Nasonis Me // tamorphoseos liber pri // mus //

20 bldn., Goth., 25 regels, met sign. A.ij—D iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Publij Ouidij Nasonis metamorphoseos // Liber Primus // *F.* 20 *recto, regel* 3: ¶ Primi libri metamorphoseos P. Oui // dij Nasonis finis. // *F.* 20 *verso* (*blank*).

K. B.

PETRARCA, F., Carmen bucolicum. Dav., J. de Breda, 1508. 10 Maart. 4to. 237

Francisci Petrarche poete // laureati bucolicuȝ carmen // opera eruditissimi viri Seruacij Agrippini dili= // gēter recognitum et accuratius explanatum. // (*Houtsneê*, *HMT. pl.* 114 *f* 1) //

64 bldn., Goth., regels verschillend (Bi, 41), met sign. Aij—Liiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ❡ Seruatius Aedicollius Agrippinus Ioāni Ae= // dicol. Agrippi. Salutem dicit. // *F.* 2 *recto:* ❡ Francisci Petrarchę vita per Seruatiū Agrip= // pinum *etc. F.* 3 *recto:* Aegloga prima // Francisci Petrarche Areti // ni *etc. F.* 63 *verso, regel* 12: ❡ Impressum Dauentrie Per me Iacobum de // Breda. Anno domini. M. CCCCC. viij. Feria // sexta post Victori martyris. // *F.* 64 *recto:* ❡ Emendationes // .... *onderaan:* ❡ Laus christo et deipare virgin // *F.* 64 *verso* (*blank*).

K. B.

LANGIUS, R., Horae dominicae cum explanatione P. N. Drolshagii. Dav., R. Pafraet, 1505. 16 April. 4to. 238

In Horas dñicas Illustris // Rodolphi Langij poete Laureati ornatissimi expla // natio Petri // · n. Drolshagij // ℂ In eiusdem Rodolphi Elegiam ad scām crucem // effusam atqȝ Carmen ?stringēs septē capitalia cri= // mina et eoꝝ remedia In Carmē de noctua. // ℂ In Epitaphiū diui Alberti Magni Ratispoū // pontificis a Langio elegantissime ?flatū. Petri. n. // Drolshagij Commentariolus. · // ℂ Tetrastichō ad pios lectores petr. n. Drolshagij // Quisquis amas christi: gemitus lamētaqȝ nosse // *etc.* (4 *regels*) //

22 bldn., Goth., regels verschillend (B1, 89), met sign. Aij—Dij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ℂ Petrus. N. Drolshagius Ioāni Murmellio suo // ingenuaꝝ artiū magistro *etc.* *F.* 2 *recto, regel* 17: .... Ex Zwollis Anno natalis dñi. M. CCCCC. v. // quinto calendas Apriles // *F.* 2 *verso:* ℂ Rodolphus Languis (*sic*) poeta Laureatus Ioanni // Rinco *etc.* *F.* 22 *recto:* Herman? buschi? nobil' vates Rodolpho Lāgio the // ologo *etc.* .... *onderaan:* Finis per me Richardum pafraet. Anno dñi. M // CCCCC. v: decima sexta Aprilis. // *F.* 32 *verso* (*blank*).

K. B.

Enee Siluii Pii secūdi maxi // mi pontificis. philosophi. oratoris poete Laureati & // theologi acutissimi in sacratissimam passionem do // minicam sapphico pede incedentem. cum dilucida // interpretatione Petri. N. Drolshagij // ❡ Ad bonos Lectores // Si velis christi cruce gloriari // Eius et mortem meditatus esto // Peruigil scire cupiens venustum hoc // ❡ Carmen Eneę // Tetrastichon Petri Drolshagij // Quisquis amas christi. gemitus lamentaqꝫ nosse // Innumeras *etc.* (4 *regels*) //

12 bldn., Goth., regels verschillend (B1, 35), met sign. Aij—Bij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ❡ Petrus. N. Drolshagius Quirnio Wilichcēsi bo // naꝝ artium Magistro *etc.* .... *onderaan:* Ex Zwollis Anno nata· // lis dñici. M. CCCCC. v. quarto calendas Apriles // *F.* 11 *recto, regel* 8: ❡ Impressum Dauentrie Per me Richardum pa· // fraet Anno domini. M. CCCCC. v. Mensis Apri // lis In die Marci Euangeliste. ⁘ // *F.* 11 *verso* (*blank*). *F.* 12 (*blank*).

K. B.

REUCHLIN, J., Comedia nova. Dav., J. de Breda, 1509. 4 Juni. 4to. 240

Comedia noua Ioannis // Reuchlin phorcensis. L. L. doctoris // que Sergi? vel Capitis caput // inscribitur // (*Houtsneê*, *HMT*, *pl.* 114. *g*, *op een lint:* Jacob? de Breda) //

14 bldn., Goth., 23 regels, met sign. A ij—C ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Prologus // (s)I vnquam tulistis ad iocū *etc.* *F.* 12 *verso*-*regel* 4: Iacobi Dracontii premon // stratensis Ad iuuen, tutem // germanicam In Ioannem Reuchlin Phor // censem. *etc.* *F.* 14 *recto, regel* 4: ¶ Comedia Ioannis Reuchlin viri tum grece tū // latine eruditi Finem habet quam in frequentissi // mo et nobili oppido Dauentriensi industrius // opifex et probatissimus ciuis Iacobus de Breda // aeneis typis excudit Pridie Nonas Iunij Anno // M. D. Nono // *F.* 14 *verso* (*blank*).

K. B.

Fratris Baptiste Mantu // ani Carmelite Carmen Bu // colicum cuꝫ argumentis in singulas aeglogas // et adnotamentis Ioannis Murmellij .·. // (*Houtsnee*, *HMT. pl.* 114 *f* 1) //

38 bldn., Goth., 31 regels, met sign. Aij—Fiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ₵I In aeglogas Mantuani argumēta // ab Ioāne Murmellio composita // *F.* 2 *recto:* Frater Baptista Mantua // n? Carmelita Paridi Cere // sario Dicit Salutem // .... *onderaan:* Vale Calendis Septembris. M.CCCCC.I // ₵I Finis epistole // *F.* 36 *verso*, *regel* 20: ₵I Explicit carmen bucolicum Mantuani Im // pressum Dauentrię per me Iacobum de Breda. // Anno domini M. CCCCC. viij. In vigilia Mat // thei apostoli .·. // *F.* 37 *recto:* ₵I Epistola Ioānis Murmellij nōnulla cōtinens // adnotamēta in bucolica Baptistę Mantuani // *F.* 38 *recto*, *regel* 4: .... Vale. // *F.* 38 *verso* (*blank*).

K. B.

OVIDIUS, Metamorphoseos liber III. Dav., J. de Breda, (c. 1506). 4to. 242

Pub. Oui. Nasonis Meta // morphoseos Liber Tertius // (*Houtsneê, als in nº.* 237, *doch de naam* Jacob? de Breda, *van rechts naar links*) //

14 bldn., Goth., 31 regels, met sign. A ij—C ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Pub. Oui. Nasonis Meta // morphoseos *etc. F.* 13 *verso, onderaan:* Per me Iacobū De Breda // *F.* 14 (*blank*).

K. B.

WIMPFELING, J., Elegantiae maiores. Antv., M. Hillenius, 1522. Jan. 4to. 243

Iacobi // VVimpfelingii // Schletsta- // tensis Ele- // gantię maio // res. // Rhetorica eiusdē pueris vtilissima. // Multa inueniēs hic addita aliorū // impressioni, multa castigata, // & in ordinē longe facilio- // rem redacta. //

26 bldn., Latijn, 45 regels, met sign. A ij—E iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand*). *F.* 1 *verso:* Iacobvs VVimpfelingii Schletsta- // tensis Theodorico Gresmvn- // do Mogvntino Ivniori // S. P. D. // N(*xyl.*)Escio si *etc.* .... *onderaan:* Spiris pᶜdie Idus Iunias. Anno Christi. M. CCCC. XCIII. // *F.* 2 *recto:* Theodoricvs Gresmvndvs Ivnior // Iacobo Wimpfe. Schletsta- // tensis *etc.* *F.* 25 *verso, onderaan:* ¶ Apud nobilem Brabantiae Antuerpiam in aedibus // Michaelis Hillenij. Anno ab orbe redempto, // M.D. XXII. Mense Ianuario. // *F.* 26 (*blank?*)

Bibl. Gent. (Laatste blad ontbreekt).

PONTANUS, J. J., De obedientia. Dav., R. Pafraet, 1511. 10 Maart. 4to. **244**

Ioannis Iouiani. Pōtani // viri doctissimi ad Robertum Sanseuerinū princi- // pem Salernitanū libri duo de obedientia //

20 bldn., Goth., 36 regels, met sign. A ij—C iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Ioannis Iouiani Pontani ad Robertū Sanseue // rinū principem *etc.* *F.* 20 *recto, regel* 20: ¶ Impressum Dauentrie per me Richardū paeffraet Anno // dñi. M. d. xi. decimo die Martij: // *F.* 20 *verso* (*blank*).

K. B.
Bibl. Dev.

BAPTISTA MANTUANUS, Prima Parthenice virginis Mariae genus etc. complectens. Dav., Th. de Borne, 1511. 29 April. 4to. 245

F. Baptiste Mātuani Poete // Oratorisq3 clarissimi Parthenice prima // sanctissime deipere Virgīs Marie ge // nus. ortū. natiuitatem. educatio // nē. vitā. mortēq3. ac eiusdē in // celos assumptionem. ele // gantissimo carmine // complectēs // ¶ Eiusdem ad beatam Virginem Votū // ¶ Hermanni Buschij Monasteriensis In Bapti // stam Mantuanum ¶ Epigramma // Corycide *etc.* (12 *regels*).

52 bldn., Goth., 31 regels, met sign. A ij—I iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Parthenices Mariane. // ¶ Frater Baptista Mantuanus Carmelita Lodo // uico Fnscario. (*sic*) ac Ioanni Baptiste. Refrigerio vi- // ris integerrimis *etc.* *F.* 3 *recto:* Liber primus // Fratris Baptiste Mantuani // Carmelite Theologi ad Ludowicum Fuscarium. // et Ioannem Baptistem Refrigerium ciues Bo- // nonienses *etc.* *F.* 50 *recto, regel* 8: ¶ Sequitur eiusdem ad beatam // et deiperam virginem // Votum. // *F.* 51 *verso, regel* 18: ¶ Excusum Dauentrie in officina littera // toria Theodorici de Borne. Anno do- // mini. M. CCCCC. Xi. // Tercio Kalendas // Maias // ¶ Cognosce te ipsum. et ne quid nimis // *F.* 52 *recto* (*blank*). *F.* 52 *verso:* (*Drukkersmerk* *WN.* *n°.* 73).

K. B.

BAPTISTA MANTUANUS, Virginis Catharinae passio. Dav., Th. de Borne, 1514. 28 Jan. 4to. 246

(*Ornament*) // ✠ Baptiste Mantvani vatis // praestantissim diiuinum secundc (*sic*) // Parthenices opus: sacro // sanctā diuae virginis // Catharinae passi // onem heroico // carmine illu // strans // ✠ Ad Diuam Catharinam // Ioannis Murmellii // Epigramma // Salue *etc.* (8 *regels*).

38 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—G iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Clarissimo viro. D. Bernardo bembo pa // tricio Veneto iureconsulto Frater Bap // tista *etc.* *F.* 3 *recto:* De diua Cathari. // ¶ Fratris Baptiste Mantuani Carmēlite theo // logi *etc.* *F.* 38 *recto*, *regel* 10: ¶ Excusum Dauentrie in officina lrā // ria industrij viri pbatiqȝ opificis // Theodorici de Borne Anno // M.D.^c Xiiij. Quinto // Kalen. Febru. // *F.* 38 *verso* (*Houtsneê*).

K. B.

Fratris baptiste mantu // ani carmelitę theologi et poetę prestantissi // mi Parthenice Tercia diuaꝝ Mar= // garitę Agathes Lucię et Apolo= // nię Agonas continens. // ... // ¶ Iacobi Montani Spirensis Ad // cādidum lectorem Epigramma // Quisq's amas castā Permessi fluminis vndā. // Huc ades. *etc.* (20 *regels*) //

34 bldn., Goth., 31 regels, met sign. A ij—F iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Tercia Argumentū Ascensianū in diue Margaritę Agō // *F.* 2 *recto:* Baptistę Mantuani Carmelitę Theologi // Tercię Parthenices Ad illustrissimā Isabellā // Mantue Marchionissam *etc.* *F.* 34 *verso, onderaan:* ¶ Finis // ¶ Impressum Dauentrie per me Albertum paffraet // Anno M.d.xiij.xviij calendas Februarij. //

K. B.

ALDUS MANUTIUS, De constructione verborum. Dav., Th. de Borne, 1510. 18 April. 4to. 248

Aldi Manutii Romani // vtriusqȝ lingue periti de constructione Ver // borum. Aduerbiorum localium Par // ticipiorum. et Nominuȝ. rudimē // ta. Item de figuris dictionis // duodecim. et construc // tionis octo // ¶ Seruatij Aedicollij Agrippini. ad grammatice // artis studiosum ogdoastichon // Hunc cape *etc.* (8 *regels*). // ¶ Ioannis Murmellij ad lectorē distichon // Hoc emendatum lector studiose volumen // Perlege: quo possis verba latina loqui //

36 bldn., Goth., 42 (en 41) regels, met sign. A ij—F ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ De constructione // (q)Uid est constructio *etc.* *F.* 36 *recto*, *regel* 15: desse hominibus Uenetijs. m. d: vij // ¶ Aldi Manutij Romani Cōstructionis rudimē // ta opera ac impensis probatissimi viri. in // dustrijqȝ opific? Theodorici de Borne // emendate accurateqȝ impressa fe // licem sortita sunt finem. decīo // quarto. Kalē. Maij An: // no dn̄i saluatoris om // niū. m. d. decimo // Dauentrie // ¶ Cognosce te ipsum. et ne quid nimis // *F.* 36 *verso* (*Houtsnee*).

K. B.

AGRICOLA, R., Paraenesis. Dav., J. de Breda, 1508. 27 Oct. 4to. 249

Rhodolfi Agricole. parae // nesis siue admonitio qua // ratõe studia sunt tractanda. et qui auctores sunt // euoluẽdi vna cum epistola eiusdem ad Alexandꝝ // hegiũ gymnasiarcham dauentriensem. et parȩ= // nesis Isocratis ad demonicum Rhodolfo agrico // la interprete e greco traducta // ¶ Hermolai barbari patriarchȩ Aquileiensis // versus in sepulcrũ Rodolphi Agricolȩ grũnigẽsis // Inuida clauserunt hoc marmore fata Rhodolfũ // Agricolam frisij spemqꝫ decusqꝫ soli // Scilicet hoc viuo meruit Germania laudis // Quicquid habet latiũ grȩcia quicquid habet //

14 bldn., Goth., 42 regels, met sign. A ij—C ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ **Iacobus faber bonarum artium professo // ri doctissimo magistro guillelmo modico conciui // charissimo Salutem. //** *F.* 14 *recto, regel* 19: ¶ **Impressum Dauentrie per me Iacobũ de Bre // da Anno domini M. CCCCC. viij. In vigilia Si // monis et Iude. //** *F.* 14 *verso* (*blank*).

K. B.

SALUSTIUS, Bellum Catilinarum. Swollis, P. de Os van Breda, 1507. 4to. 250

Bellum Catilinarum Salustij // Oratoris prestantissimi. // (*Houtsneê, HMT, pl.* 85 *b*) //

22 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A iij—D i.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶I Caij Crispi Salustij de Lucij Ser. Catilinae // coniuratõe liber feliciter Incipit // *etc.* *F.* 21 *verso, regel* 13: Impressum Suollis impensis Petri Os Anno // a natali christiano millesimo quingẽtesimo sep // timo // *F.* 22 *recto* (*blank*). *F.* 22 *verso* (*Houtsneê, in het midden een hart omgeven van een doornenkroon, daaromheen een rozenkrans; alles in een rand met in de hoeken de symbolen van de vier evangelisten, wier namen op de banderollen*).

K. B.
Bibl. Dev. (Laatste blad ontbreekt).

Den herbarius // In dijetsche ;̇ ʒ // (*Houtsneê*) //

178 bldn. (6 ongen., 144 gen.: I—C l (zeer onnauwkeurig) en 28 ongen.), Goth., 30 regels, met sign. a iij.—z iij, ꝫ i—(ꝫ 4) en A i—E i; Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, de tekst in xylogr., rood gedrukt*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Dye prologhe des ouersetters. // wt den latijn in dyetsche. // G(*xyl.*)Ods vreese *enz.* *F.* 177 *verso, regel* 6: Hier voleyndet inden name gods desen weerdigē // boeck diemen hiet den Herbarius oft een ver⸗ // gheringhe der simpelder medicinē Dwelc // eē ygelic v'stādel mēsche vā nodē is bi hē // te hebbē om hē seluē te helpē wāt nie // māt vri en is vā siechedē Eñ is ge // prēt ī die v'meerde Stad vā Ant⸗ // werpē buytē de cāmerpoorte // int voghelhuys Bi mi Go // uaert Back int iaer ons // herē. M. CCCCC. xi. // den xxviij. stē dach // van Nouēber // Laus Deo // ✠ .:. ✠ // *F.* 178 *recto* (*blank*). *F.* 178 *verso* (*Drukkersmerk, WN.* n°. 5).

K. B.
Museum Meerm.—Westr. (niet cplt).
„De platen en letters, zelfs die op den tytel staan zijn de eigenste, welke Willem Vorsterman gebruikte tot den uitgaaf van dit boek te Antwerpen omtrent 1500 of 1501, uitgezondert alleen het laatste vignet." *Handschr. noot in het boek.*

OVIDIUS, Fasti. Dav., Th. de Borne, 1511. 12 April. 4to. 252

P. Ouidii Nasonis Fastoruȝ // Libri sex. in quibus preter deorum genti= // lium Festa. prisci ritus: ceremonie: or // tus occasusqȝ syderum et pleraqȝ // alia memoratu dignissima // cōtinent' per Faustum An // drelinū poetā regium // recogniti anno // tatiqȝ ∴ // (*Houtsneê*) // ❡ Laurea serta gerens musisqȝ excultus amenis // Gymnasium Faustus Parrisiense polit //

82 bldn., Goth., 31 regels, met sign. A ij—O ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Fastorum // ❡ Pub. Faustus Andrelinus Foroliuien // sis Iohanni Folcardo *etc.* *F.* 2 *recto:* Liber Primus // ❡ Publij Ouidij *etc.* *F.* 82 *recto, regel* 17: ❡ Publij Ouidij Nasonis Sulmonensis poetae // clarissimi Fastorum Libri sexti et vltimi // finis Per me Theodoricuȝ de Borne // Pridie Idus Apriles Anno domī // M.CCCCC.Xi. // Dauentrie // *F.* 82 *verso:* O pia Dauentria Swollis // (*Drukkersmerk, WN.,* nº. 73).

K. B.
De houtsneê op den titel is dezelfde als op nº. 364.

BAPTISTA MANTUANUS, De calamitatibus. Contra poetas impudice loquentes. Dav., R. Pafraet, 1507. 1 Dec. 4to. **253**

Baptiste Mantuani va// tis eminentissimi opus // insigne de mundi calamitatibus earumqꝫ tum // causis. tum remedijs // Aliud eiusdem contra poetas impudice loquen // tes opusculum perelegans //

54 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—I iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Mantuanus // ¶ Ad Petrum Bononium. T. Vlsenius // *F.* 2 *recto:* ¶ Fratris Baptiste Mātuani Carmelite The // ologi ad Reuerendissimum.... Patrem // ac dominum. D. Oliuerium Carafam Sabi// neñ *etc.*. *F.* 54 *recto, regel* 9: ¶ Fratris Baptiste Mantuani vatis optimi // duo elegantissima opera Vnum de calamitati // bus horum temporum Alterum de poetis ĩpu// dicis. Impressa Dauentrie opera et impensis // Richardi pafraet Anno dñi Millesimo quin// gentesimo septimo. Mensis decembris in die // Elegij episcopi. // *F.* 54 *verso* (*blank*).

K. B.
Bibl. Dev.

STATUTA Capituli Windesemensis. Schoonhoven, In den Hem, 1508. 4to. 254

Incipiūt statuta caplī de wīdesim. īpressa amstelredā // mis Et p'? de elcīoe ītronisatōe & cōfirmatōe noui p'ois // (*Houtsneê*, *HMT*, *pl.* 102 *e* 1) //

62 bldn., Goth., 31 regels, met sign. (1—4), (A i—A ij) en A iij—K iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto*: ¶ Forma aut modus pcedendi in electioē. cōfirmatio // ne & inthronisatione noui prioris. // *F.* 3 *verso, onderaan:* Impesū Indē hē p me f. N.e?dē cōuēt? canoīcū rgularē // *F.* 4 (*blank*). *F.* 5 *recto:* ¶ Incipit phemiū in cōstitutioēs cōstitutionū capl'i // generalis windesemensis. // *F.* 61 *verso, regel* 26: ¶ Anno dñi M°cccccº octauo impressa sunt hec statuta // caplī windesemensis ad iustantiā (*sic*) & sumptū vñabiliū // prīn ei?dem caplī. p man? frīs. N. canoīci regularis in // den Hem extra scoenhouiā ptis hollandie. // *F.* 62 (*blank*).

K. B.

D(*xyl.*)Ie seuen Sacramenten der hey // ligher kercken met die declara- // cien oft bedudenissen ghenomē // wt die gheestelike rechtē eñ hey // lighe scriften die welcke seer pro // fiteliken sijn alle menschen om te lesen .·. // (*Houtsneê, rechts en onderaan een rand*) //

124 bldn., Goth., 33 regels, met sign. iij (— VI) en ai—x; Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* (*Houtsneê, aan drie zijden een rand*). *F.* 2 *recto:* G(*xyl.*)Od die heer eñ vad' al machtigh // na dat hi *enz.* *F.* 7 *recto:* (*Houtsneê, WN,* 66) // Hier beghynt dat eerste vanden seuē sacramentē eñ // is vanden *enz.* *F.* 108 *verso:* (*Houtsneê:* Den boem Des geslechtes). *F.* 110 *verso:* (*Houtsneê:* Dēboem van tzwagerscapp). *F.* 124 *recto, regel* 21: ¶ Gheprendt te Leyden in Hollant Bi mi Ian // seuers'. Int iaer ons heren. M. CCCCC. eñ. xi. den // xxv. dach in Junio .·. .·. // (*Drukkersmerk, WN,* 67). *F.* 124 *verso:* (*Houtsneê, Olifant, HMT, pl.* 118 *a* 2, *met verandering van het wapen van Gouda in dat van Leiden*).

K. B.

„Met houte figúren (*als in n°. 226*), die misschien gesneden zijn door P. van Dam, welke naam uit sommige platen te lezen is". *Noot in het exemplaar.*

HIERONIMUS, Epistolae. Zwolle, P. de Os, 1510, Nov. 4to. 256

ᗡI Epistole Hieronimi. //

20 bldn., Goth., 32 regels, met sign. a iij—d i; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê, Maria met Jesus, in vlammen op de maansikkel*). *F.* 2 *recto:* Diui hieronimi presbiteri doctoris q̄ȝ celeberrimi liber // Eligans de Vita Clericorum ad Nepotianum sacerdotem. // *F.* 16 *recto, regel* 23: Explicit epistole iheronimi // Incipit vita pauli. // *F.* 20 *verso, regel* 19: ᗡI Explicit epistola iheronimi. ᗡI Et vita pauli primi here= // mite ᗡI Impressum zvuollis per me petrum de os. Anno // incarnationis domini MCCCCCx. die mensis nouembris //

K. B.

I(*xyl.*)Vuenci hispani presbyteri poe- // ma euangelice legis sacrosanctū // cōtextū heroico carmīe ?plectēs. // typicis formis ab Laurētio Hayo // In illustrissima Austrasiorū vrbe // Buschoducis. nuper magna in- // dustria excussum atqꝫ elaboratum .·. // (*Houtsneê*, *WN*, *n°*. 3) //

76 bldn., Goth., 24 regels, met sign. A ij—N ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Commēdatio Iuuenci et operum eius // Diuus Hieronymus *etc.* *F.* 3 *recto:* ¶ Iuuēci hispani: presbyteri: quattuor euengeli // christi. hexametris v'sib? trāsferētis Liber p'm? · // ¶ De sanctis parētib? *etc.* *F.* 76 *recto:* Hermāni Buyschij Monasterieñ poete lau- // reati *etc.* . . . *regel* 25: ¶ Impressit hoc op? Laurēti? Hayus in ꝑclara Austrasi- // orū vrbe Buschoduc?. Recognouit vero sūma accuratiōe // atqꝫ ingenio Laurēti? Andelli? presbiter christo musisqꝫ sa // crat?. Nonis decēbrib? Anno a natali chrīano. M.D. xi. // *F.* 76 *verso* (*Houtsneê:* Sanct lambertus).

K. B.

Plavti // poetae festi // uissimi Curculio. //

18 bldn., Latijn, 26 regels, met sign. A iij—D iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand*). *F.* 1 *verso:* ¶I In Plavti poetae cla // rissimi Curculionem Argumentum // *F.* 2 *recto:* ¶I Palinurus seruus. *etc.* *F.* 18 *recto, onderaan:* Finis. // *F.* 18 *verso* (*blank*).

Bibl. Gent.

AGRICOLA, R. Opuscula nonnulla. Antv., Th. Martinus Alost., 1511. 31 Jan. 4to. 259

Rodolphi Agricole Phrysij. // Viri vtriusq; Literaturae peritissimi, nõnulla opus= // cula hac sequuntur serie. // ℂ Axiochus Platonis de Contẽnenda morte. Ver / // sus e Graeco in Latinum. // ℂ Epistola, De Congressu Imperatoris Friderici // & Caroli Burgundionũ ducis. // ℂ Epistolae variae ad Iacobum Barbirianũ / de re // scholastica Anuerpieñ. Item de Formando studio // cum multis aliis. // ℂ Parenesis Isocratis ad Demonicum e graeco in // latinum traducta. // ℂ Oratio In laudem Philosophię. // ℂ Oratio ad Innocentium Octauũ Pont. Max. // ℂ Carmen de Vita D. Iodoci. // ℂ Anna mater. // ℂ Epicedion in mortem comitis Spegelbergi. // ℂ Hymnus de omnibus sanctis. // ℂ Carmina Ad Rodolphũ Langiũ. Iodocũ Besse= // lium Et Casparem abbatem mõtis S. Georgii. // ℂ Epitaphia In Philippũ Nothum ducis Brabã= // tię cum nonnullis Epigrãmatis. //

78 bldn., Latijn, 30 regels, met sign. a ii—n iii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ℂ Prtrus (*sic*) Egidius Anuerpian?, Martino Dor= // pio Theologo, *etc.* *F.* 77 *verso, regel* 9: ℂ Disertissimi viri Rodolphi Agricolę / aliquot // opuscula finiunt, Anuerpiae. Pridie Caleñ. Februa= // rias, ANN. M. D. XI. REGNANTE IMP. // CAES. MAXIMILIANO AVG. // Theodoricus Martinus Alosteñ imprimebat. // *F.* 78 (*blank*).

K. B.
v. Iseghem, n°. 60.

BOËTIUS, De consolatione philosophiae. Dav., R. Pafraet, 1511. 3 Mei. 4to. **260**

48 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—H iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 (*ontbreekt*). *F.* 2 *recto:* Philosophie // ⁋ Anicij Manlij torquati Seuerini Boetij Ordi // narij patricij *etc.* *F.* 48 *recto*, *onderaan:* ⁋ Quinq; libri Boetij de ꝯsolatione ph'ie Impssi // Dauentrie p me. Richardū paffraet Anno. M. d. // xj tertia die Martij // *F.* 48 *verso* (*blank*).

K. B. (titel defect).

E'Pl'e q̄dā gl'osi Hierōimi pbr̄i cardinal' doctor? // eccl'e eximij. q̆s oī tū statui sexui etati tūqꝫ or- // dini lector solers & deuot? facile decernet cōuenire. // (*Houtsneê*) // Ad lectorem Epigrāma // Sicut apud dañaos *etc.* (10 *regels*) //

52 bldn., Goth., 38 regels, met sign. A ij– K; Zonder reklamen. Met een kleine houtsneê, dikwijls herhaald. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Carmen de dispositione ymaginis gl'osi Hyeronimi. // NVnc *etc.* *F.* 52 *verso:* ¶ Explitiūt quedā epistole gloriosi Hyerōimi // cardinal'. doctoris ecclesie eximij. q̆s oī tū statui // sexui etati / tūqꝫ ordini lector solers & deuot? faci // le decernet cōuenire Impresse Traiecti per me // Iohānē Bernardi Anno. M. CCCCC. xiiij. // in profesto Agnetis.· // (*Drukkersmerk*, *WN*, *n*° 95).

K. B.
Bibl. Hamburg.

(VLIEDERHOVEN, G. DE), Quatuor novissima. Dav., R. Paffraet, 1502. 13 Juli(?). 4to. 262

56 bldn., Goth., 27 regels, met sign. A ij—I iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 (*ontbreekt*). *F.* 2 *recto:* (m)Emorare nouissima tua et in eter // nū *etc.* *F.* 56 *recto, regel* 22: ℂ Finiunt exempla de gaudijs regni celoꝝ. Et alio // rum trium nouissimorū. Impressa Dauentrie Per // me Richardum pafraet. Anno dñi. M.CCCCC. ij // Mensis Iulij. altera die Odulphi. // *F.* 56 *verso* (*blank*).

K. B. (defect).

HYMNI et Sequentiae. C. notis H. Torrentini. Dav., Jac. de Breda, 1514. 2 Maart. 4to. 263

H(*xyl.*)ymni & Sequen // tie cum diligenti difficilioruʒ // vocabulorū interpretatione // omnibus & scholasticis et ec- // clesiastic? cognitu necessaria // Hermāni Torrētini De om // nibus puritatis lingue latīe // studiosis quam optime meriti. // Quisquis auet laudes excelsi nosse tonātis // Quas clerus christo concinit ore pio // Nec nō sanctoꝝ clarissima gesta suorū // Perlegat hunc librū sedulus ecce sacrū // (*Houtsneê*) // Prostant venales Dauentrie in edibus Iacobi de Breda //

46 bldn., Goth., regels verschillend (E ij, 36), met sign. A ij—I iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ¶ Hymnus grecum nomē est. *etc. F.* 2 *recto:* ¶ Hymi de tpe et de scīs p totū annū in eā for // mā qua ab ambrosio Prudētio Lactātio. Sedulio // et ceteris *etc. F.* 46 *recto, regel* 12: ¶ Ex officina lrāria Iacobi De // Breda Anno dni M. D. xvi // decimo quarto Idus // Marcij // .?. // *F.* 46 *verso* (*Houtsneê, WN, n°* 74).

Bibl. Dev.

COMPENDIUM AUREUM Etymologiae. Dav., R. Pafraet, 1503. 4 Febr. 4to. 264

30 bldn., Goth., 40 (en 39) regels, met sign. A ij—E iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 (*ontbreekt*). *F.* 2 *recto:* Etymologia grammatices. // (q)Vid est grāmatica. est scientia // reē loq̄ndi *etc.* *F.* 29 *verso, onderaan:* ¶ Impressum Dauentrie Per me Richar- // dum Pafraet Anno dñi. M. CCCCC. iij. // Mensis Februarij Altera die Blasij. // *F.* 30 (*blank?*).

K. B. (defect).

Herasmi // Roterodami // Silua carminū antehac nūq̃ȝ impssorū. // Satyre tres. // ⁋ Satyra prima in errores hoīm degenerātiū // et p sūmo celestiqȝ bono varias falsorū bonoꝝ species // amplectētiū. // ⁋ Satyra secūda In iuuenē luxuria defluentē // atqȝ mortis admonitio. // ⁋ Satyra tertia in diuitē auarū. // Metrū phalenticū de Nūmo. // Apologia Herasmi sub dyalogo lamētabili as // sūpta aduersus barbaros q' veterū eloquentiā cōtem // nūt et doctā Poesim derident. // Guielmi Goudani. // Prosopopeia Hollandie. bello penuria mor= // bo factioīb? iamdiu vexate de suorū calamitate lamē- // tantis. //

16 bldn., Goth., 30 regels, met sign. aiij—ciij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso*: . M. Reyneri? Snoy Lectori Salutē. // H Abes candide lector primā feturam Herasmi // Roterodami *etc.* *F.* 2 *recto:* ⁋ Herasmi Roterodami. // ⁋ Satyra p'ma in erroēs hoīm degenerantiū et p sū // mo celistiqȝ *etc.* *F.* 8 *recto:* ⁋ Apologia Herasmi et Cornelij sub dyalogo la= // mētabili *etc.* *F.* 16 *recto*, *regel* 19: ⁋ Deo (*Drukkersmerk*, *WN*, *n°* 92.) Gracias. // ⁋ Finit Silua Carminū per Aellaerdū Gauter calcog̃phū castigatissīe // exaratū in Gouda ad // decimū quītū // Kalendas // Iunij. // ✠ // (*Links van Kalendas*) ⁋ Anno mille= // simo // ✠ // (*Rechts*) Quīgētesimo // xiij. // ✠ // *F.* 16 *verso:* (*Wapen van Maximiliaan, daaronder links dat van Gouda, rechts het naamteeken van den drukker, WN, n°* 94).

K. B.

(VLIEDERHOVEN, G. DE), Quatuor novissima, Dav., R. Pafraet, 1511. 7 Sept. 4to. **266**

Quattuor nouissi // ma cum multis exemplis // pulcherrimis // ∴ //

56 bldn., Goth., 36 regels, met sign. A ij—I iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* (m)Emorare nouissima tua et in eter // num nō peccabis. *etc.* *F.* 56 *recto, regel* 16: ¶ Finiunt exempla de gaudijs regni celoꝝ Et ali // oꝝ trium nouissimoꝝ impressa Dauentrie. per me // Richarduꝫ pafraet Anno dñi M. CCCCC. xi. in // pfesto Natiuitatis Marie .;. // *F.* 56 *verso* (*blank*).

K. B.

BURRUS, P., Carmina de purificatione et annunciatione Mariae. Dav., J. de Breda, 1512. 23 Oct. 4to. **267**

Eruditissimi viri Petri // Burri Canonici ambianensis de // purificatione et annunciati // one gloriose virginis // marie carmina // .ȝ. // ℭI Fausti poete regij ac canonici Baiocenensis. Tetrastichon // ad beatam virginem pro odis a Petro Burro canonico ambi // anensis disertissime sanctissimeqȝ compositis. // En intacta tuum referentia virgo pudorem // Carmina burreis emodulata lyris. // Sicut & immunem primo te crimine cantat: // Sic superum faciat te duce petrus iter // (*Houtsneê*) //

16 bldn., Goth., 29 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* De Purificatõe Marie // ℭI De purificatõe eiusdē virgĩs, *etc.* *F.* 16 *recto, regel* 8: ℭI Finis canticorum de annunciatione // & visitatione Marie Impressa // dauentrie per me Iaco // bum de breda An // no dñi M. v^c xij. // decimo Kal. Nouēbri? // .;. // *F.* 16 *verso* (*blank*).

K. B.

CICERO et PLINIUS SEC., Quaedam epistolae.
Dav., Th. de Borne, 1512. 4to. 268

Quedam elegantissime et // breuiores epistole. M. Tullij Cice // ronis et. C. Plinij // Secundi // (*Drukkersmerk*, *WN*, *n°* 73).

22 bldn., Goth., 41 regels, met sign. A ij—D ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ M. Tullius Cicero Lentulo procō // suli Salutem *etc.* *F.* 13 *verso, regel* 8: .... C. Pli. Cornelio Tacito suo Sa. // *F.* 22 *recto, regel* 33: ¶ Ex officina lrāria industrij viri proba // tiqꝫ opificis Theodorici de Borne // Anno dñi. M. ccccc. Xij. // Dauentrie // *F.* 22 *verso* (*Houtsneê*, *WN*, *n°* 90).

K. B.

In hoc libello continentur // Erasmi Roterodami Viri vtriusqꝫ literaturę pe- // ritissimi de ratione studii, & instituenda // pueritia commētarii duo quibus, // vt iusta essent libri magni- // tudo, aliquot Guilielmi // Goudani nō contē- // nenda carmi // na adiūcta // sunt // (*Houtsneê*, *Maria gekroond*) //

32 bldn., Lat., 23 regels, met sign. A ii—E v; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Erasmus Roterodamus Petro Viterio Liberalium // disciplinarum professori *etc.* *F.* 11 *verso:* Humanissimo & litteratissimo viro M. Iacobo // Nardino ludimagistro Machliniae, // Hadrianus Barlandus Salutem. // *F.* 12 *recto:* ¶ Ode dicolos distrophos versu altero dactylico hexame- // tro: altero *etc.* *F.* 30 *verso, regel* 13: ¶ τέλος, // *F.* 31 *recto:* ¶ Hadrianus Barlandus studiose iuuentuti // Salutem D.P. // *F.* 31 *verso, regel* 23: ¶ Haec opuscula primarie literature procerum Erasmi // Roterodami & Guilielmi Goudani Impressa // sunt Louanii In edibus Theodorici // Alosdensis Octauo Calen. // Octobres An. M. D. XII. *F.* 32 (*blank*).

K. B.

BAPTISTA MANTUANUS, De vita Ludovici Morbioli. Dav., A. Pafraet, 1513. 7 Mei. 4to. **270**

Baptiste Mantu // ani Carmelite De vita // diui Lodowici mor= // bioli. Bono // niēsis //

10 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—B iij; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* De vita Lodowici // ¶I Ad Innocentium. octanū. Pontificē maxi= // mum. Baptiste *etc.* *F.* 10 *recto, regel* 21: Excusum Dauentrie in officina // litteratoria Alberti paef= // raet Anno M Xv xiij // Nonis Maij // .J. // *F.* 10 *verso* (*blank*).**

K. B.

Erasmi Roterodami libel // lus de constructione octo partium orationis // ex Britannia in Hollandium perla- // tus: vt in frequētissimo eius Alc // mariensi gymnasio pueri // bonis in literis optīo // cōpendio bonuȝ // profectum // faciāt // ·; · // ℂ De constructionis figuris Ioannes Sulpitius // ℂ Versificatorię artis rudimenta // ℂ De Hymnis ecclesiasticis libellus // ℂ Super scribendis elegāter epistolis pręcepta // ℂ Ex Hieronymi epistolis selectę orationes // Prostant Dauētrie in edi // bus Alberti Prafraet (*sic*) //

16 bldn., Goth., 29 regels, met sign. A ij—C iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ℂ Ioannes Coletus Decanus Sancti Pauli // G. Lilio ad diuum Paulum ludi modera // tori primario. .... *onderaan:* Bene vale. Domi nostrę. M. D. Xiij // *F.* 2 *recto:* De Cōstructōe v'bi cū Ntō // *F.* 16 *verso, regel* 20: Non sunt ante suos alta petenda dies. //

K. B.

DATUS SENENSIS, A., Praecepta eloquentiae. Dav., A. Pafraet, z. j. 4to. 272*

Augustini Dati Senensis // Isagogicus libellus in aeloquentiae praecepta // Domici Palladij Sorani // in locutuleium // distichon // In te conuertas oculos. qui despicis omnes // Et te. dum cunctis detrahis. inspicias. // Petri Cauconij Pelicomensis. // ad lectorem distichon // Crede mihi lector. procul est fallacia; plenum // Eximia spectas vtilitate librum // Tryphonis Phylarigyri Rolliani distichon // ad huius operis inspectorem. // Si te delectat latiaris copia. linguae // Cur precio parcis. marsupioqȝ tuo //

24 bldn., Goth., 31 regels, met sign. A ij—D iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Augustini Dati Isagogicus libellus in aeloquē- // tiae precepta // (c)Redimus iādudum a plerisqȝ viris *etc.* *F.* 24 *recto, onderaan:* Dauētrie in officina lrātoria Alberti paefraeit // *F.* 24 *verso* (*blank*).

K. B.

PETRARCA, F., Bucolicum carmen. Dav., A. Pafraet, 1512. 29 Nov. 4to. **273**

Francisci Petrarche Areti // ni poete laureati Bucolicum carmen opera erudi- // tissimi viri Seruatij Aedicollij Agrippini diligen- // ter recognitum et accuratius explanatum // ¶ Ioānis Murmellij ad iuuentutē bonaꝝ // artium studiosam Epigramma. // Dulcia bucolice luserunt carmina muse // Moschus *etc.* (18 *regels*) //

64 bldn., Goth., regels verschillend (B i, 48), met sign. A i—L iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ **Seruatius Aedicollius Agrippinus Ioāni Ae- // dicol. Agrippi. Salutem dicit //** *F.* 60 *recto, regel* 17: ¶ **Excusum est hoc bucolicum Francisci // Petrarche carmen Dauētrie in offici // na calchotypa industrij opificis // Alberti paefraet tercio calē // das decembres Anno // MCCCCC // Xij. // ¶ Sequitur carmen Francisci Petrarche ad diuā // Magdalenam** *etc. F.* 60 *verso, onderaan:* ¶ **Finis.** *F.* 61 *recto:* **Tabula** (2 *kol.*) *F.* 63 *verso* (2), *regel* 22: ¶ **τελος // γνῶθι σεατυον** (*sic*) **και μη- // νεναγαν //** *F.* 64 (*blank*).

K. B.

Elucidarius Carminum et his // toriarum. continens varias poetarum // fabulas. historias. prouincias. vrbes // insulas. fluuios. & mõtes illustres // Et est hoc opus denuo recog // nitum ac diligẽter a suo au // ctore emendatum qui // busdam etiam // additis //

54 bldn., Goth., 41 regels, met sign. A ij—I iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Prefatio // (c)Umpermulta quottidie in lucẽ prodeāt elegantia carmĩa // a doctissimis ingenijs *etc.* .... *regel* 35: .... Va // le lector et Torrentinū tui studiosum muto amore ꝓsequere // *F.* 54 *recto, onderaan:* ¶ Finis. *F.* 54 *verso* (*Drukkersmerk, WN, nº* 73).

K. B.

OLIVIER DE LA MARCHE, Den triumphe ende tpalleersel der vrouwen. Brussel en Antw., (G. van der Noot), 1514. 14 Maart. 4to. **275**

Den . tríumphe . en // de . tpalleersel . van· // den . vrouwen :· // (*Houtsnee*) //

64 bldn., Goth., 32 regels, met sign. (a 1—4), b—q; Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, de tekst in xylogr.*). *F.* 1 *verso:* (*Wapen, in houtsnee*) // Cum preuilegio // *F.* 2 *recto:* ¶ Hier beghint een suuerlijck boecxkẽ gheheten tpa // leertsel eñ den triumphe der vrouwen, welck boecxkẽ // in walsche maecte heer Olieuer van der marchẽ.... *regel* 6: Ende om des wille dat veel lieden gheen wasch (*sic*) en cõ // nen Soe hebbict in duytsche ghetranslateert eñ ghe // print inder manieren hier na volghende // *F.* 64 *recto, onderaan:* Gheprint int yaer ons Heeren duysent vijf hondert // ende veertiene den veertienden dach in Merte // *F.* 64 *verso:* (*Drukkersmerk, WN. n°* 121) *waarop gedrukt:* Ick sals ghedincken // ¶ Dees boecxkẽs sijn te coope in onser lieuer vrouwẽ // pant thantwerpen: ende te bruesel in den zeeridder //

K. B.

TRACTAT de la noble art de leguille. Anvers, G. Vorsterman, z. j. 4to. **276***

ɑ Ce est vng tractat de // la noble art de leguille ascauoir ou // uraiges despaigne & tous truictʒ // moult proufitable pour liguieres // et oeuureure de cnl (?) tes. aussi pour // tyseurs de damas / ceincturiere // broudeurs — contenāt. C.xxxviii // figures perfectemēt mises. Ainsi q̄ nō point les subtilʒ engins: mais // les ieusnes filles & enfans en peu- // uent en brief acquerre grande sciē // ce & estre parfectʒ en brief temps. // on les vendt en Anuers- par // Guillame Vorsterman //

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door een rand in houtsneê, onderaan twee vrouwen bezig met weven*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê, een vrouw zit bij een man, op een bank, zij is bezig met knippen, in de rechterhand een schaar*). 22 *bladen waarop aan weerszijden* 171 *figuren in houtsneê gedrukt*).

Hess, München (niet compleet). Het eerste blad na den titel draagt het signatuur *b*, het 5e *d*, het 7e *e*, het 9e *f*, verder geen signaturen.

LUCIANUS, Complures dialogi. Antv., M. Hillenius Hoogstratanus, 1524. kl. 8vo. 277*

Complv // res Lvciani Dialogi à Desiderio Eras= // mo Roterodamo utrius'qȝ linguae doctis= // simo in latinum conuersi, & à // Nicolao Buscoducensi // illustrati, Additis // Fabularum & // diffici= // lium uocabu= // lorum explanationibus. // cum tabula. // Distichon ab Hadriano Barlando lusum // Graecia me genuit, nuper facundus Erasmus // Trastulit in latium, munere plaude puer. // Leuini Linij Endecasyllabon Ad puerū emptorē. // Quid quaeris puer? *etc.* (4 *regels*) //

28 bldn. (gen.: 1—26 en 2 ongen.), Latijn, 27—32 regels. Met sign. A 2—D; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Petrus Aegidius Scholae Antuerpieñ // Tyrunculis. S. // *F.*(*xyl.*)Ortunatos imprimis, *etc. F.* 28 *recto, onderaan:* Michael Hillenius Hoogstratanus // Antuerpiae excudebat Sub // intersignio Rapi. An- // M.D.XXIIII. // *F.* 28 *verso* (*blank*).

M. N.

JULIUS II. — Dialogus quomodo Iulius II .... intromitti nequiverit. (Antv., M. v. Hoochstraten, c. 1515). kl. 8vo. 278*

Ivlivs = // Dialogus uiri cuiuspiam eruditissimi, festiuus sane // ac elegans, quomodo ivlivs. II. P. M. post // mortem, coeli fores pulsando, ab ianitore // illo D. Petro intromitti nequiuerit: // quanq̌ dum uiueret, sanctissimi, // atq; adeo sanctitatis noīe // appelatus, totq̄; bellis // feliciter gestis piae // clarus, uel domi- // num coeli fu- // turū se esse // spera // rit. // Lector, risum cohibe. //

28 bldn., Cursief, 25 regels, met sign. A 2—D 2; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Interlo // cvtores ivlius II. ge // nivs, *etc.* *F.* 27 *verso, regel* 23: Finis. // *F.* 28 (*blank?*)

M. N.

)JACOBUS SPIRENSIS), Collectanea latinae locutionis. Dav., Th. de Borne, 1514. Juni. 4to. 279

Collectanea latine locutio // nis. que veluti q̄dā pgymnasmata sunt // artis cōponēdarū epl'arꝝ. ideoqꝫ studi // ose iuuētuti valde nccāria ac iā de // integro auctoris sui manu ter // tio ad vnguē castigata: sb'la // tis ducētis trigīta mēdis // cū adiecto auctario cētū // lectissimarꝝ locutōnū // vltra primam // editionē // ✠ // ❡ Ad lectorem distichon // Grammatici varijs que congessere libellis // Hoc opere exiguo singula presto tenes // (*Houtsneê*) //

32 bldn., Goth., 44 regels, met sign. A ij—F ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ❡ Prefatio christi sacerdotis Iacobi Mōtani Spi // rēsis in collectanea latīe locutōis spectabilē ac gn̄osum magneqꝫ spei // Bernardū Comitē Benthēr de Steynfordia Incipit feliciter // *F.* 2 *recto:* Collectanea // ❡ Incipiūt collectanea latine locutōis. // Caput primum // *F.* 29 *recto, regel* 13: ❡ Finiuntur Collectanea latine lo // quutionis Excusum Dauent. // in officina literaria Theodo // rici Borne Anno dn̄i. M. // DcXiiij Sexto No. // Iuni. // ✠ // ❡ Index dictionum et orationum vernacularū // in *etc.* *F.* 32 *recto* (2), *regel* 21: ❡ Finitur index // ❡ Cognosce teipsum: et // ne quid nimis // ✠ // *F.* 32 *verso* (*Twee houtsneden*).

K. B.

OPUSCULA ALIQUOT. Lovan., Th. Martens, 1514. 4to. 280

Opuscula aliquot Erasmo // Roterodamo castigatore & interprete: quibus // primae aetati nihil prelegi potest: neq; vtilius neq; // elegantius. // ₵ Libellus elegantissimus, qui vulgo Cato in= // scribitur, complectens sanctiss. vitae communis // praecepta. // ₵ Mimi Publiani. // ₵ Septem sapientum celebria dicta. // ₵ Institutū Christiani hoīs carmine pro pueris. // ab Erasmo compositum. // ₵ Parenesis Isocratis Rodolpho Agricola inter // prete, castigatore Martino Dorpio. // Cum gratia et priuilegio. // A. Maximi. Aug. & Car. Aust. // Prostāt louanij in edibus // Theodorici Martini Alustēsis e regione Scholae // Iuris ciuilio. //

48 bldn., Latijn, regels verschillend, (A ii, 30; E iii, 20), met sign. A ii—K iiii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, Goth. en Lat., in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ₵ Praefatio in Catonem // Erasmus Roterodamus. M. Ioanni Ne= // uio Hondiscotano Lilianorum Louanii // Gymnasiarchae. Salutem. D. P. // *F.* 2 *verso, regel* 7: Louanii. Anno. D. M. XIIII. Kal. Aug. // *F.* 46, *verso, onderaan:* Finis. *F.* 47 *recto:* ₵ Ausonii ecloga de Vita humana. // *F.* 48 *recto, regel* 12: ₵ Telos. // ₵ In Aedibus Louanii Theodorici Martini // Alustensis Mense Septembri Anno a partu Vir // gineo Millesimo Quingētesimo Decimo quarto // REG. MAXIMI: AVG: ET CAR: AVST: // *F.* 48 *verso* (*blank*).

K. B.
Niet bij v. Iseghem.

BAPTISTA MANTUANUS, Carmina de beata Catharina. Dav., R. Paffraet, 1502. 28 Nov. 4to. **281**

Baptiste Mantuani va- // tis prestantissimi diuinum secunde Partheni- // ces opus: sacrosanctam diue virginis Cathari // ne passionem heroico carmine illustrans: non // minus cultū q̄ȝ pium: ad. D. Bernardum bem- // bum patricium venetum et iure-consultum pe- // ritissimum. //

38 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—F iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Clarissimo viro. D. Bernardo bembo patri // cio Veneto *etc.* *F.* 38 *verso, regel* 7: ¶ Secnnde (*sic*) parthenices opus diuinum // Impressum Dauenttie (*sic*) Per me Rich- // ardū paffraed Anno dn̄i. M. CCCCC // ij. Mensis Nouembris Secunda feria // post Catharinam .·. //

M. N.

HUGO DE S. VICTORE, Questiones concinnae.
Lovan., Th. Martens, 1512. 4to. 282*

Venerabilis patris Hugonis // de sancto victore qvestio // nes cōcinnae & argutae, qcqd erat in Diui Pauli // epistolis obscurum, mira breuitate elucidantes // nusquam antehac impressae. // Martini Dorpii Iambicum Trimetrum. // Liber alloqvitvr lectorem. // Si quoslibet prostare *etc.* (16 *regels*) // Venūdātur eregione scholae // Iuris Ciuilis in Aedibus Theodorici Martini // Alostensis qui & typis tornatiss. excudebat. //

128 bldn. (2 ongen., 119 gen.: III—CXXI en 7 ongen.), Latijn, 35 regels, met sign. A ii—y.ij.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Candidissimo & longe eruditissimo viro artium & // sacrae Theologiae *etc.* *F.* 121 *verso*, *regel* 19: Doctissimarum quaestionū venerabilis patris Hugonis // de San. Victore In epistolas Diui Pauli Apostoli finis. // Louanii In Aedibus Theodorici Martini Alostensis // decimaquarta Calendas decembres Anno a natali Chri= // stiano. xii. supra M.cccc. Regnāte Diuo Maximiliano // electo Romanorum Imperatore semper Augusto // *F.* 122 *recto:* Tabvla // (1): Sequit̄ tabula p̄cipue adnotādoꝝ // in toto opere *etc.* *F.* 127 *recto:* Errata libri // Eerrata (*sic*) // insigniora quibusdam in locis deprae // hensa *etc.* *F.* 128 *recto:* Egidii Delfi Sanctae Theologiae professoris carmē // In laudem *etc.*

C. Vyt.
v. Iseghem, n°. 64.

PSALTER. Leiden, Peter Claessoen van Balen, 1537. kl. 8vo. 1152

Den psalter des // Coninclijcken Propheet // Dauids / na die Hebreeu // sche waerheyt ouergheset eerst int Latijn // doer M. Iohannem Campēsem / als hi // inder Vniuersiteyt van Louē open= // baer Leser was der Hebreeuscher // spraken / dē oprechten clarē sin // met breeder woordē verclaren // de. Ende tot ghemeynen // profyte in duytsche // gheprent. // ¶ Item hier is by ghesèt S. Athanasius // boecxken / van Ioannes Reuchlin wten // griecsche int latijn ouergheset / Int welck // verhaelt wort waer toe elcken Psalm die // nende ende profitelick is. // ¶ Item tboeck Ecclesiastes vanden // voor // screuen Campeñ wtgheleyt. // 1537. //

224 bldn., Goth., 30 regels, met sign. (1—8), a.i.—z iiij., s i.—s iiij. en A.i.—C.iiij.; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, omgeven door vier randen*). *F.* 1 *verso:* ¶ Almanac vā .xxix. iarē // *enz.* *F.* 2 *recto:* Den kalengier. // *F.* 9 *recto:* ¶ Den eerwaerdigen va= // der in Christo eñ Here / here Iohanni Dan // tisco Bisschop tot Culmen / Ambassaet eñ // Oratoor des alder doorluchtichstē Co= // nincs vā Polen / *enz.* *F.* 11 *verso, onderaan:* Te Norimberch den derden dach // Meye / Anno. M.CCCCC. eñ. XXXII. // *F.* 12 *recto:* ¶ Iohannes Campensis. // Totten Leeser // *F.* 12 *verso* (*Houtsnee*) // ¶ Hier begint dē Psalter // des *enz.* *F.* 13 *recto:* Psalm Dauids. I // ¶ Beatus vir. // *F.* 220 *recto, regel* 19: ¶ Hier eyndet dat boeck Ecclesiastes. // *enz.* *F.* 220 *verso* (*blank*). *F.* 221 *recto:* ¶ Een Tafel om elcken // Psalm *enz.* *F.* 223 *verso, onderaan:* ¶ Geprent tot Leydē / bi sint Ians brugge // in dye gulden Sonne / By my Peter // Claessoen van Balen / Int Iaer // ons Herē. M.CCCCC. // ende. XXXvij. // *F.* 224 (*blank?*)

Univ. Bibl. Utrecht.

164 bldn., Goth., 27 regels, met sign. B i—X i; Zonder reklamen. M. kleine houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 (*ontbreekt*). *F.* 2 *recto:* ⸿ Dyerste Capittel van sinte Ma- // theus Euangelie. // *F.* 8 (*ontbreekt*). *F.* 9 (Bi) *recto:* Capittel. vi. // ⸿ Van onser bedinge. eñ vastinghe. *enz. F.* 164 *recto, regel* 17: ⸿ Dat eynde des Euange- // lien Sint Iohannis. // ⸿ Ter eeren gods eñ tot salicheyt van allen kersten // menschē. so sijn dese Euangelien voleynt. ende ghe // prent Tantwerpen bi mi Ian van ghelen. // ⸿ Hier nae volcht dwerck der Apostelen. metter // tafelen vanden gheheelen boecke. // *F.* 164 *verso* (*Houtsneê, WN, nº* 83).

—— DIt is dat tweede Euangeliū // dat sinte Lucas bescreuē he- // uet vādē wecke (*sic*) oft geschiedenissen // der Apostelen ons herē. Anderwerf // nerstelijck ouergheset wten latijn // in onser duytscher spraken. // (*Houtsneê, aan drie zijden met randen*) //

72 bldn., Goth., 27 regels, met sign. (a 1—8), b i—i i; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ⸿ Dit is dat tweede Euāgeliū dat // sinte Lucas bescreuē heeft *enz. F.* 72 *recto, onderaan:* ⸿ Hier eyndt dat anderde Euāgelie vā sinte Lucas / // datmē hiet Dat werck der Apostelen. met die heyme // like openbaringhe Iohānis, datmē hiet Apocalipsis. // Gheprent Tantwerpen. bi mi Ian van ghelen. // *F.* 72 *verso* (*Dezelfde houtsneê als op F.* 164 *verso*).

—— DIe taeffele vandē Epistolē eñ Euā- // gelien / diemen allet iaer ouer inder // heyliger kerckē / in gods dienste houdt. *enz.*

20 bldn., Goth., 36 regels, met sign. A i—C i; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*als boven*). *F.* 19 *verso, onderaan:* ⸿ Gheprent Tantwerpen. bi mi // Ian van ghelen // *F.* 20 *recto* (*blank*). *F.* 20 *verso* (*Dezelfde houtsneê*).

—— DIt sijn die Epistolen vandē // eerweerdighē Apostel sinte // Pauwels. dat wtuercoren vat xpi. / //

(TESTAMENT, NIEUWE). Antw., Jan van Ghelen, (1524). kl. 8vo. 1153(2)

mettē anderē Epistolen. vā sint Iacob. sinte Peter // sint Ian. eñ sinte Iudas. Ouergheset in goedē duyt // sche. met een schoon bewijs voor elck capittel wat sin // datter in beslotē is. Eñ met die Concordancien van // den Ouden eñ Nieuwē testamēte. met groter naer- // sticheyt ghecorrigeert. ✠ // (*Houtsneê, aan weerszijden een rand*) //

112 bldn., Goth., 27 regels, met sign. (A 1—8), B i—O i; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, WN, nº* 85). *F.* 1 *verso:* ¶ Hier beghint die Epistel vā sin- // te Paulus. Totten Romeynen. // *F.* 112 *recto, onderaan:* ¶ Hier nae volghen die Epistolen // van sinte Iacob. sinte Peter. sinte // Ian euāgeliste. eñ vā sinte Iudas. // *F.* 112 *verso* (*blank*).

—— DIe kerstelijcke Epistelen // eñ leeringhē der eerwaer // digher apostelen. tewetē vā sinte Iacob // sinte Peeter / sinte Ian euangeliste / eñ vā // sinte Iudas. Die welcke si nae dat si den // heylighen gheeest (*sic*) ontfanghē haddē ghe // screuē hebbē tot stichtinghe eñ leeringhe // van allen kersten menschen. // ✠ // (*Houtsneê, aan weerszijden een rand*). //

Blad 1—20, Goth., 26 regels, met sign. (A 1—8), B i—c i; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê, op een band:* Vere filius dei erat il). *F.* 2 *recto:* ¶ Hier beghint sinte Iacobs epistel. // *Laatste regel van blad* c 4 *verso:* len wy sulcke opnemen dat wi sijn mede werckers //

Univ. Bibl. Utrecht. (slot ontbreekt).
Vgl. Doedes, N. Bibl. Ontd. 1876. blz. 4—21.

TESTAMENT, NOUVEAU. Anvers, M. Lempereur, 1532. 10 April. kl. 8vo. **1154**

☛ Le nouueau Te= // stament / contenant les quat= // tre Euāgelistes / auec les faictȝ des // Apostres: & les Epistres saīct Paul / // les Epistres Canoniq̃s / & Lapoca // lipse: auq̄l est demonstre Iesu Christ // sauueur du monde estre venu: annō= // ce de Dieu anoȝ peres anciēs des le cō // mencement du monde / & en plusieurs // lieux predict ꝑ les Prophetes: auec. // la declaration des oeuures par les= // quelles lhome peult estre cog= // neu / & en foy & des autres // fidele ou infidele. // ¶ Que ce volume ne se parte point de ta bou // che: mais me diteras en iceluy nuict & iour // pour faire & garder toutes les cho= // ses qui sont en iceluy. Iosue. I. // ¶ Imprime en Anuers / par // Martin Lempereur. Lan. // —— // M.D. XXXII. // ☛ Cum Gratia & Priui= // legio Imperiali. //

360 bldn. (8 ongen., gen.: Fol. I.—Fo. cccxxxii. en 20 ongen.), Goth., 34 regels, met sign. *.ii.—*.iii., A—Z.5., a—t.5., *—¶.5 en **—.4.; Met reklamen. kl. 8vo.**

F. 1 *recto,* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Kalendrier pour Ianuier. // *F.* 9 *recto:* ¶ La saincte Euangile de Iesu // Christ: *etc.* *F.* 340 *verso, onderaan:* ¶ Acheue dimprimer le dixiesme Dau= // ril. Lan. M.D. xxxii. // *F.* 341 *recto:* ¶ Table pour trouuer les Epistres // *etc.* *F.* 358 *recto, regel* 14: ¶ Fin de la table. // *F.* 358 *verso:* Le contenu en ce nouueau // Testament. // *enz.* *F.* 359 *en* *F.* 360 (*blank*).

Univ. Bibl. Utrecht.

INDEX utriusque Testamenti. Antv., J. Grapheus voor J. Steelsius, 1534. kl. 8vo. **1155**

Index // vtrivsqve testa= // menti, ad quascunq3 seu res, seu sen= // tentias continuo inueniendas q̃ // commodissimus, Studioso= // rum gratia hac Enchiri= // dii forma nunc pri= // mum excusus. // Isaiae. LVII. // In sensum reprobum tradit nos // Dn̄s ob iniquitatem nostram. // Vaeneunt à Ioanne Steels in aedi= // bus Delphorū, Antuerpię. // M.D. XXXIIII. // Cum Gratia & Priuilegio. //

· 412 bldn. (2 ongen. en gen.: 3—412), Latijn, met sign. A2—Z5, Aa—Zz5 en Aaa—Fff5; Met reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Ioan. Steelsivs // Candido Lectori, S. // *etc.* *F.* 2 *recto:* Ordo librorvm ve= // teris Testamenti. // *F.* 3 *recto:* Index re= // rvm et sententia // rum *etc.* *F.* 403 *verso:* Index te= // stimoniorvm *etc.* *F.* 412 *recto, onderaan:* Finis // *F.* 412 *verso* (*Drukkersmerk van J. Grapheus, v. H. n°.* 3, *doch niet in lijst, en de woorden* Scrutamini Scripturas *er boven, er onder* Ιoαν. γϱ.)**

BIJBEL. Antw., H. Peetersen van Middelburch, 1535. 24 en 17 Maart. folio. **1156**

Den Bibel. ᗡI Tgeheele Oude en // de Nyeuwe Testament / met groter neer // sticheyt ghecorrigeert / ende op dye can= // ten gheset den ouderdom der werelt / ende hoe lan= // ghe dye gheschiedenissen ende historien der Bibelen // elck int sijn voor Christus gheboorte gheweest sijn // ende daer by vergadert wt Fasciculus temporum / // ende wt dye cronike van alder werelt / die principa // le historien der machtiger Heydenscher coninc // rijcken / daer die Heilighe schrift oock dick // wils af vermaent / tot een claerder ver= // stant der Bibelscher historien / ende // oock een onderscheyt der tijden te // hebben / nv laestwerf met gro // ter naersticheit gecorri= // geert wt die alder Out // ste ende geapprobeert // ste Copien / de welc // ke ghedruct sijn // Cum gratia et Priui // legio, // ᗡI Gheprint Tantwerpen inden Mol / binnen die // Camer poorte By mi Henrick Peetersen van // Middelburch. Int Iaer ons Heeren. M. // CCCCC. en XXXv. xxiiij. Meerte. //

380 bldn., Goth., 2 kol., 64 regels, met sign. ✠.ij—✠.iiij, a. i.—z. v., A. j.—Z. iiij en A. i—A. i—A. iiij; Zonder reklamen. Met een kaart en houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, omgeven door gefigureerden houtsneêrand*). *F.* 1 *verso:* A(*xyl.*)Engesien dat die ongeleertheit ende simpelheit van veel menschē / // den text *enz. F.* 2 *recto* (1): ☛ In dese Tafele // machmen *enz. F.* 6 *recto* (2), *regel* 29: ᗡI Hier eyndet dye Tafel. // *F.* 6 *verso:* ᗡI Hier schept God hemel ende aerde. // (*Zes houtsneden*) // (*Kaart, in houtsneê:* ᗡI Die ghelegentheyt ende die (?) des lants van Beloofften. ☚) *F.* 7 *recto* (1): ᗡI Hier begint dat // boeck der scheppinghen *enz. F.* 379 *verso* (2), *regel* 31: ᗡI Hyer eyndet dat Oude // Testament. // ᗡI Dat Register om dit boeck te vergaderē // inden eersten. // *enz. F.* 380 (*blank*).

ᗡI Tnieuwe testamēt // met grooter neersticheyt ghecorrigeert / // niet alleen na die Griecser eñ Latijnscer // waarheit / mer ooc na dye beste eñ outste // boecken van beyden talen / die geappro= // beerste / Met dat inhoudt / van elc // ken

Capittel soo wel vanden // Epistolen der Apostelen als // der Euangelien daer // voor ghestelt // (:) (:) (:) // ¶ Item noch een tafe // le om ghèreet te vindene die Epistolē // ende Euangelien vanden ghe // heele iāre // (:) ✠ (:) ✠ // (:) ✠ (:) ✠ // ¶ Int iaer ons Heeren. M.CCCCC. // eñ. XXXV. Gheprent den. xvij. dach in= // den Meerte. Bi mi Henric Peeters soen // van Middelburch. // ✠ ✠ ✠ //

102 bldn., Goth., 2 kol., 64 regels, met sign. A aij—Nn. iiij; Zonder reklamen. Met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, in denzelfden rand*). *F.* 1 *verso* (1): ¶ Dit sijn die boecken des nieuwen // Testaments. // *F.* 99 *verso* (1): Dit is dye Tafele // om te vinden *ens.* *F.* 102 *recto* (2), *regel* 28: ¶ Gheprent Thantwerpen inden Mol // binnen dye Camer poorte By my Hen= // rick Peetersen van Middelborch. Int // Iaer ons Heeren. M. CCCCC. eñ // XXXv. xxiiij. Meerte. // *F.* 102 *verso* (*blank*).

Univ. Bibl. Utrecht.
Le Long, blz. 581.

SULPITIUS SEVERUS, De vita Sancti Martini episcopi. Utrecht, J. Berntz, 1514. 9 Febr. 4to. **1157**

ɑɪ De vita et obitu sancti Martini episcopi // sermone pollito & veridico propalatur // per Seuerū sulpitiū ci? // familiarē // (*Houtsneê*) // ɑɪ Epigrāma ad lectores. // Huc huc Martini volitēt opus intueantur // omnes *etc.* (6 *regels*) //

20 bldn., Goth., 38 regels, met sign. A ij—D; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ɑɪ Incipit epistola Seueri ad desiderium de vita // sancti Martini episcopi. // *F.* 2 *recto:* ɑɪ De sctā cōuersatiōe adolescētie. *etc.* *F.* 20 *verso:* ɑɪ Explicit vita sancti Martini Turonensis archiepis- // copi. perscripta ab eloquentissimo oratore Seuero Sulpi- // tio eiusdem viri gloriosissimi discipulo. Impressum Tra- // iecti per me Iohannem Bernardi Anno M.CCCCC. // xiiij. In octaua Purificationis Marie. // (*Drukkersmerk*).

Bibl. Dev.

BIJBEL (Nieuwe Testament). Antw., W. Vorsterman, 1531. 20 Juni. folio. **1158**

¶ Tnyeuvve Testa= // ment al geheel : Dleuende woort Gods // wtgesproken door onsen salichmaker // Iesum Christū : bescreuen door dinghe // uen des heylighen gheests : vandē Apo // stolen eñ Euangelisten : na der transla // tien diemen ouer al kerstenrijck inder // heyligher kercken houdt : welcke men // vastelijck toescrijft Sinte Ieronimo : // weder eñ wederō nv alder laetst : met // alle neersticheyt gecorrigeert. // Item noch een Tafel / // om te vinden die E= // uangelien eñ Epistolen / // op eenen yegheliken // dach vanden iare. * * * * // * * * * * * * // ¶ Cum priuilegio Cęsareo. // INt iaer ons Heeren alsmen screef. M.CCCCC. xxx. // Den. vij. dach Nouembris / heb ick Willem Vorstermā // gedruct eñ voleyndt *enz.* **(13** *regels***) // ◄§ §► //**

120 bldn., Goth., 2 kol., 55 regels, met sign. A ij—R iiij ; Zonder reklamen. Met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, in fraaien, gefigureerden houtsnedrand*). *F.* 1 *verso* (1) : ¶ Die Tafel vanden (2) Epistolen eñ (3) Euangelien // (1) : ¶ Dit is de Tafel : om te vin // dē die Epistolen *enz.* *F.* 3 *verso* (3), *onderaan :* ¶ Hier eyndet die tafel vanden // Epistolen *enz.* *F.* 4 *recto* (1) : Ianurius // *enz.* *F.* 5 *recto :* ¶ Den kersten lesere saluyt. // G(*xyl.*)Helijck als hier voortijts ende noch heden op desen dach dye // Hebreeusche *enz.* *F.* 5 *verso* (1) : ¶ Sinte Mattheus Euangelie. // (*Houtsneê, omgeven door drie randen*) // ¶ Sinte Mattheus // *enz.* *F.* 51 (*blank, ontbreekt*). *F.* 52 *recto* (1) : ¶ .S. Pauwels totten romeinen. // (*Houtsneê, rechts een rand*) // *F.* 58 *verso* (1) (*blank*). (2) : ¶ Totten Corinthen. i. // (*Houtsneê, aan weerszijden een rand*) // Hier beghint *enz.* *F.* 120 *verso* (2), *regel* 26 : ¶ Gheprint Thantwerpen in die Cammer= // strate / inden gulden Eenhoren / Bi mi Wil= // lem Vorsterman / Voleynt int iaer na // dye gebuerte ons salichmakers. // M. CCCCC. eñ XXXI. Den // xx. dach van Iunio. // (*Drukkersmerk, v. H. n°* 2, *aan weerszijden een rand*).

K. B. (defect).
Univ. Bibl. Utrecht.
Zie voor het O. T. n° 1098.

Biblia // Breves in eadem // annotationes, ex doctiss. interpreta- // tionibus, & Hebraeorum // commentariis. // Interpretalio propriorum nominum Hebraicorum. // Index copiosissimus rerum et sententiarum vtriusque testamenti. // Ad lectorem Christianum. // Si quis amor Christi moueat te, candide lector, // Cordato ***etc.*** **(6** ***regels*****) // ⁂ Antverpiae ⁂ // Excudendum curabat Antonius // Anno M ▸ D ▸ XL ▸ //.**

524 bldn., (8 ongen., gen.: 1—416, 40 ongen. en gen.: 1—60), Latijn en Cursief, 1, 2 en 3 kol., 62 regels, met sign. * ij—* 5, A—Z v, A a—Z zv, AA—FF v, Aa ij—Dd 5 en aaa—hhh 4; Met reklamen. Folio.

F. **1** ***recto*** **(*****titel, het eerste woord in lijst*****).** ***F.*** **1** ***verso:*** **⁂ Ad sacrarvm ⁂ // literarum studium exhortatio //** ***etc.*** **..... ⁂ Typographvs ⁂ // Christiano lectori S. //** ***F.*** **3** ***verso:*** **⁂ Index testimonio- ⁂ // rum** ***etc.*** ***F.*** **6** ***recto:*** **⁂ Hieronymi prologus Galeatus ▸ //** ***etc.*** ***F.*** **8** ***verso:*** **Praefatio sancti Hieronymi presbyteri in Pen // tatevchvm Moysi. //** ***F.*** **9** ***recto:*** **Creatio Mundi. //** ***F.*** **424** ***recto, onderaan:*** **Antuerpiae excudendum curabat // Antonius Goinus. Anno // M.D.XL. //** ***F.*** **424** ***verso*** **(*****blank*****).** ***F.*** **425** ***recto:*** **Hebraica, Chaldaea, // Graecaque et Latina nomina virorum, // mvlıervm, popvlorvm, idolo= // rum, vrbium, fluuiorum, montium, caeterorum= // que locorum quae in Bibliis vtriusque testamenti // sparsa sunt, nouissime restituta, cum // interpretatione La= // tina. //** ***F.*** **425** ***verso*** **(*****blank*****).** ***F.*** **426** ***recto:*** **Christiano Lectori S. //** ***F.*** **463** ***verso, onderaan:*** **Lavs Deo. //** ***F.*** **464 (*****blank*****).** ***F.*** **465** ***recto:*** **Typographus Lectori S. //** ***F.*** **524** ***recto*** **(3),** ***regel*** **23: Finis. //** ***F.*** **524** ***verso*** **(*****blank*****).**

Univ. Bibl. Utrecht. (De naam van den drukker en het jaartal onleesbaar gemaakt).
(Het tweede gedeelte is hetzelfde als n°. 1155).

AMBROSIUS, S., Expositio in epistolam Pauli ad Hebraeos. Antv., G. Montanus, 1540. 19 Maart. kl. 8vo. **1160**

Anno A natali Christi M. D. XL. // Expositio // Sācti Ambrosii // Episcopi Mediola- // nensis in epistolam // Beati Pauli Ad // Hebraeos. // Loci insigniores, beati Pauli // & Sancti Ambrosij. In- // dice copiosissimo. // ℂ Libellus vere aureus, nec // minus eruditus, & salutaris, // quam festiuus, nuper ab ipsis // Archetypis diligentissime re- // stitutus. // Ante hac typis non excusus. // Vaeneunt Antuerpiae // sub insigni rubri // Castri. //

56 bldn. (8 ongen., gen.: Fol. ix.—Fol. lv. en 1 ongen.), Latijn, regels verschillend (c i, 34); Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in een poort, onderaan de letters* G M). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Doctissimo domino sacrae // theologiae doctori almae vni- // uersitatis Parisieñ. D. M. Nicolao Granbvs // praeses. Colegij Cardinalis Monachi, // Gvilielmvs Montanvs // Parisiensis, Antverpiae // Typographus. S. D. // N(*xyl.*)Ihil *etc.* . . . . *onderaan:* Guilielmus Montanus Parisianus, // Antuerpiae Typographus. M. D. XL. xxxi. Martij. // *F.* 2 *verso:* Loci insigniores // beati Pavli *etc.* *F.* 8 *recto* (*blank*). *F.* 8 *verso:* ◂§ Argvmentvm §▸ // *F.* 9 *recto:* Incipit expositio // Sancti Ambrosij *etc.* *F.* 56 *recto:* ℂ Antverpiae excvdebat // Guilielmus Montanus, Anno à Cristo nato // M. D. XL. decimonono die Martij. // (*Ornament*) // *F.* 56 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. n°* 2).

M. N.

ALARDUS AMST., De Eucharistiae sacramento.
Lov., R. Rescius, 1537. 15 Oct. kl. 8vo. 1161

☞ Disser // tatio de avgv- // stissimo Eucharistiae // Sacramento. // Clarissima diuinitatis in Eucharistia testimonia. // De ueritate corporis sanguinisq; Christi // in sacramento altaris, selectae aliquot ue- // terum sententiae. // Aduersus pestilentissima Sacramentario- // rum uenena, non inefficacia orthodoxorū // antidota, per Alardum Aemstelredamū. // Nicephori Callisti Xanthopuli precatio // cōfessoria ad creatorem pariter ac condi // torem nostrum Deum, uniuersa uitia hu- // mana comprehendens atqȝ detestans, eo- // dem interprete. // Louanij ex officina Rutgeri Rescij, An. 1537. // Idibus Octob. //

44 bldn., Cursief, 24 regels, met sign. A ii—F; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ☞ Alar // dvs Aemstelredamvs // D. Theodorico a CatWijc uigilantiss. // syncerissimoq; apud Wassenaer // pastori. S. D. // *etc.* *F.* 3 *recto:* Compen // diaria de avgv- // stiss. *etc.* *F.* 18 *recto:* De sacram. evchar. // ¶ DE ueritate corporis *etc.* *F.* 44 *recto:* ¶ Matthaei Philadelphiensis apud // Ephesum Metropolitani // praecatio, // Alardo Aemstelredamo // interprete. // *etc.* *F.* 44 *verso* (*blank*).

J. F. M. Sterck.

BREVIARIUM Ecclesiae Traiectensis. (Leiden, Jan Seversz., z. j.) folio. 1162

B(*xyl.*)Reuiarium insignis ecclesie. Traiectensis optimis caracte // ribus (vt patet) exaratum adiunctis aliquibus in fine libri // proprijs hystorijs et multis festis compositis prenominate // ecclesie de quibus suo in loco dictum nō fuerat ad commu= // nem vtilitatem sacerdotum ac clericorum / qui ex ordinati= // one sacrorum canonū ad horas canonicas perpetuo quo= // tidie persoluendas deo sunt obligati. // (*Houtsneê*) //

? bldn. (24 ongen., gen.: Fo. i—Fo. lxiij; Fo. lxij, Fo. lxiiij—lxxiij (74), 80 ongen., gen.: Fo. 1—Fo. xlviij, Fo. l.—Fo. lxxxiiij, en 161 ongen.), Goth., rood en zwart, 2 kol., met sign. Aa ij—Aa iiij, a i—p iij, A i—L iij en aa i—vv iiij; Zonder reklamen. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, de letters behalve de B, in rood*), *F.* 1 *verso:* ¶ Tabula // *F.* 8 *verso:* ¶ Querit habere cibū *etc.* *F.* 9 *recto* (1): ¶ Nota quandocunqꝫ dñicis die= // bus de tempore *etc.* *F.* 23 *verso* (2), *onderaan:* .... Amen // *F.* 24 (*blank*). *F.* 25 *recto:* ¶ Dñica. I. aduent?. // (1): ¶ Dōc prima in // aduētu domini. // *F.* 99 *recto:* ¶ De sancto andrea. // *F.* 125 *verso* (2), *onderaan:* etiam virtutes imitemur Per. // *F.* 126—128 (*blank*). *F.* 129 *recto:* ¶ In dñica die ad matu. *F.* 211 *verso* (2), *onderaan:* nisi pax nisi misericordia inerat. // *F.* 212 (*blank*). *F.* 213 *recto:* ¶ In vigilia pasche. // *F.* 372 *verso* (2), *onderaan:* ¶ Radbodi epi r^e^ in parte hyemali //

Bibl. Dev. (defect).

SABELLICUS, M. A., Carmina de beata virgine Maria. (Zwolle, Timan Petri Os de Breda), 1510. 4to. **1163**

MArci Antonij Sabellici carmina // elegautissima (*sic*) de beata virgi // ne maria cum cōmenta // rio Harmanni tor // rentini. // Ioannis perincgij buricensis ad tirunculū // Litterarum studiosum hexastichon // Pluribus hic turpis maculis erat āte libellus // Noxia quas fudit *etc.* (6 *regels*) // (*Drukkersmerk*, *HMT. pl.* 85 *e*) //

22 bldn., Goth., 32 regels, met sign. A iij.—D iij.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Hermannus Torrentinus Iuuen // tuti litterarum studiose // *F.* 2 *recto:* ¶ M. Antonij Sabellici doctissimi viri in laudem // matri? dei *etc.* *F.* 19 *verso*, *onderaan*: ¶ Et sic est finis huius libri // *F.* 20 *recto:* ¶ O patris &c̄. Christus *etc.* . . . *regel* 24: ¶ Gregorij Tipherni hymnus // in virginem dei matrem // *F.* 21 *verso*, *regel* 13: Elegie pulcherrime de domina nostra // feliciter desinunt. Anno domini // M. cccco. x. // (*Houtsnee*) // *F.* 22 (*blank?*)

Bibl. Dev.

MURMELLIUS, J., In salutationes angelicas. (Zwolle, P. Os de Breda, of Timan Petri Os de Breda, c. 1507). 4to. **1164**

Ioannis Murmellij Ruremundēsis // in salutationes angelicas optime. maxi // me virgini dicēdas carmē hecatostichō: // cum hendecasyllabis // Eiusdē in florea diue virginis dei ma // tris serta paean triplex: cum nonnullis // alijs carminibus // Liber aeglogarum eiusdem decem et // sex carminibus constans varijs et mora // libus minimeqȝ impudicis // (*Houtsneê*) //

38 bldn., Goth., 29 regels, met sign. a ij—g i.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Religiosis sacerdotib? ac clericis et ardē // ti charitate *etc.* *F.* 2 *verso, regel* 20: In vrbe Monasteriensi an // no salutis nostre. M. CCCCC. vij. xvi calendas // Februarij. // *F.* 3 *recto:* Ioannis murmellij Ruremundensis in // salutationes angelicas *etc.* *F.* 38 *verso, regel* 17: ¶ Ioannis Murmellij Ruremūdensis // Aeglogarum liber finem habet. //

Bibl. Dev.

BREVIARIUM Canonicorum regularium sec. ordinarium Capituli de Syon. (Schoonhoven, In den Hem, z. j.) 4to. 1165

Breuiarium // Canonicoꝝ regulariū Scd'm ordinariū Capl'i de Syon. // (*Houtsneê*, *HMT*. *pl*. 102 *e* 1) //

? bldn., Goth., 2 kol., 33 regels, met sign. a.iij—b iij, A—I i (—4), . — . . . (— 9), M i—O i (—4), c i—n i (← 8), .a i—.c iij en j—2; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*, *de eerste regel in xylogr*.). *F*. 1 *verso* (*blank*). *F*. 2 *recto* (1): De aduētu dñi. // (a)Duētus dñi ꝑxima // dñica *etc*. *F*. 7 *recto*: Ianuari? habet dies xxxi. // *F*. 16 *recto* (1): (v)Enite exultem? dño iu // bilem *etc*. *F*. 17 *recto* (1): Dñicis dieb?. Inuitatoriū. // *F*. 84 *verso* (2): ¶ Explicīūt vigilie defūctoꝝ // *F*. 86 *recto* (1): ¶ In aduētu dni. Ad vš. ẏn? // (c) Onditor *etc*. *F*. 95 *recto*: De apostolis In simplici // b? festis *etc*. *F*. 114 *verso* (1), *regel* 24: ¶ Psalmi quindecī graduū // dicēdi *etc*. *F*. 115 *recto* (1): ¶ Dñica prima in aduentu // dñi *etc*. *F*. 220 *verso* (2): dolor sicut dolor meus. ps. // Laudate *etc*. *F*. 221 *recto*: In vigilia btī andree apl'i // Lectio prima. *F*. 244 *verso* (2), *onderaan*: seruacij episcopi // *F*. 245 *recto*: De scō siluestro ṗpa. C j // *etc*. *F*. 249 *verso* (2), *onderaan*: sufficiētissiē erudita //

Bibl. Dev. (defect). Het slot ontbreekt geheel, doch er ontbreken waarschijnlijk een aantal bladen bovendien.

Hommage de l'auteur.

BIBLIOGRAPHIE

DE LA

TYPOGRAPHIE NÉERLANDAISE

DES ANNÉES

1500 à 1540

OUVRAGE FAISANT SUITE AUX „ANNALES" DE M. CAMPBELL

PAR

WOUTER NIJHOFF

Feuilles provisoires

LA HAYE

1902

10e Livr.

Tiré à [illegible] exemplaires.

BIBLIOGRAPHIE

DE LA

TYPOGRAPHIE NÉERLANDAISE

DES ANNÉES

1500 à 1540

OUVRAGE FAISANT SUITE AUX „ANNALES" DE M. CAMPBELL

PAR

WOUTER NIJHOFF

Feuilles provisoires

LA HAYE

1902

6e Livr.

TABLE DE LA 6e LIVRAISON

Sulpitius, J., De quantitate syllabarum. Antv., Michael Hillenius Hoogstratanus, 1522. Aug. 4to. (358).

ΤΑΔΕ ἐνεστιν ἐν τηδε τη βιβλω. Lovan., Th. Martens, 1523. Dec. 4to. (368).

Terentius, Phormio. Dav., A. Pafraet, 1515. 29 Sept. 4to. (293).

—— Adelphi. Dav., A. Pafraet, 1518. 27 Febr. 4to. (325).

Testament, Nieuwe. Amst., Doen Pieterszoon, 1526. 27 Sept. kl. 8vo. (384).

Titelman, F., Liber de sacrosancta trinitate. Antv., M. Hillenius Hoochstratanus, 1530. Jan. kl. 8vo. (347).

—— Tractatus de expositione mysteriorum Missae. Antv., G. Vorsterman, 1530. kl. 8vo. (346).

Torrentinus, H., Elucidarius poeticus. Antv., M. Hillenius, 1531. kl. 8vo. (1170).

Tyro Aquitanus, Epigrammata. Dav., A. Pafraet, 1515. Oct 4to. (296).

Varennius, J., Syntaxis linguae graecae. Lovan., R. Rescius, 1532. 8 Aug. 4to. (354).

Vegius, Maphaeus, Vita divi Antonii. Dav., J. de Breda, 1516. 4to. (307).

Virtutē, Seuē, oft crachtē ... comende unter biechte. Antw., H. Eckert van Homberch, 1519. 20 Dec. kl. 8vo. (336).

Vita divi Nicolai Patarini. E Graeco translata a Leonardo Justiniano. Ultr., J. Berntz., 1514. 12 April. 4to. (299).

Vocabularium Pyladae. Dav., A. Pafraet, 1516. 4to. (304).

Oratio Martini Dorpij // theologi de laudibus sigillatim cuiusq; discipli- // narum ac amenissimi Louanii academiaeq; loua // niēsis dicta Kalendis octobribus, anno M.ccccc. // xiii. in frequentissimo totius academiae conuētu // quū post aestiuas studiorū ferias docendi / audien // diq; officia publice renouanda indicerentur. // Prostant venales louanij // in aedibus Theodorici Martini Alostensis // & in taberna libraria Hērici a diegheem prope // templum diui Petri // Cum gratia et priuilegio. //

32 bldn., Latijn, 29 regels, met sign. A ii—F.iii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, Goth. en Lat.*). *F.* 1 *verso:* ¶ Amplissimo patri Menardo // viro Abbati Hecmūdensi Mar // tinus dorpius salutem. // *F.* 2 *verso: regel* 18 . . . Vale Louanii ex // Gymnasio lilianorum. tercio nonas octobres // *F.* 3 *recto:* Oratio Martini dorpii in laudē omni // um artium // D(*xyl.*)E disciplinarum praestātia // *etc.* *F.* 31 *recto, regel* 26: ¶ Absoluta est haec oratio Martini Dorpii: in edi // bus Theoderici Martini Alostensis Louanii an / // no millesimo qngentesimo (*sic*) pridie idus octobres. // *F.* 31 *verso:* ¶ Epitaphium eruditissimi atq; / optimi // viri Magistri Iacobi angularis, *etc.* *F.* 32 *recto, onderaan:* Optima est ars sine arte: & odiosa sp affectatio // *F.* 32 *verso* (*blank*).

K. B.
v. Iseghem, nº. 73, die in het colophon „decimotercio" gezien heeft.

SENECA, De quattuor virtutibus cardinalibus. Lovan., Th. Martens, 1513. 16 Mei. 4to. **284**

Seneca de quattuor virtu // tibus Cardinalibus. //

18 bldn., Goth. en Latijn, regels versch. (A ii, 36), met sign. A ii—C iiii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* SEneca cordubensis philosophus vir doctissimus // Stratini *etc.* *F.* 2 *recto:* ¶ Incipit liber Lucii Annei Senecae de formula honestae vi- // tae. *etc.* *F.* 17 *verso, onderaan:* ¶ Impressum in vniuersitate Louanieñ per me Theodericum // Martini Alostensem. Anno domini Millesimo Quin // gentesimo Decimo tertio. Decima sexta die men // sis Maij.. Laus deo // *F.* 18 (*blank?*)

K. B. (Laatste blad ontbreekt).
v. Iseghem, nº. 67.

FAUSTUS, P., Hecatodistichon. Lovan., Th. Martens, 1513. 21 Mei. 4to. **285**

Publij Fausti Hecatodi // stichon. // ¶ Hadriani Barlandi Iambicum trimetrum ad // Sebastianum Martinū amicum iucundissimum // Sunt tersa, sunt venusta, & eruditula, Iucunda sunt, *etc.* (7 *regels*) //

8 bldn., Latijn, 24 regels, met sign. A iii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, de eerste twee regels Gothiek*). *F.* 1 *verso:* ¶ Certum Fausti promissum. // *etc.* *F.* 2 *recto:* ¶ Publii Fausti Andrelini Foroliuiensis // Poetae Laureati. Regiiqʒ ac Reginei // Hecatodistichon ad Praestātem // virum Ioānem Ruseum Ge // neralem Quaestorem // Regium promeri- // tissimum. // *F.* 8 *recto, onderaan:* ¶ Theodericus Martinus |Alostensis Louanii imprimebat // Duodecimo Kalendas Iunias. M.D.XIII. // *F.* 8 *verso* (*blank*).

K. B.
v. Iseghem, n°. 68.

DORLANDUS, P., De proprietatis monachorum vicio. Lovan., Th. Martens, 1513. 13 Sept. 4to. 286

Doctissimi patris domini // Petri Dorlādi de enormi proprietatis monacho // rum vicio dialogus cultissimus // Adriana ghiselmi Ardenburgensis. // ad lectores Hexastichon. // Exiguum lecto titulo non sperne libellum: // Qui colis in vera relligione deum. // Vt preciosa (6 *regels*) // Prostant venales louanij // e Regione scholae iuris ciuilis in aedibus Theo= // dorici Martini Alostensis qui typis tornatissimis // excussit. //

22 bldn., Latijn, 35—37 regels, met sign. A ii—D iii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, Latijn en Goth.*). *F.* 1 *verso:* Venerando patri & domino domino Adriano dom? val= // lis sancti Bartholomei apl'i in Iherusalem ordinis carthusi // ensiū prope delft priori q deuotissimo frater Andreas am= // stelredamus eiusdem ordinis pfessus pium sancte dilectio= // nis obsequium. // *F.* 2 *recto:* Breuis prologus religiosi fratris Petri dorlādi or // dinis carthusiensis ac pfessi domus sancti iohan / // nis baptiste in zeelcn ppe diest *etc.* *F.* 2 *verso:* ¶ Incipit dialogus religiosi fratris *etc.* *F.* 20 *verso:* ¶ Opuscula edita a venerabili patre Petro Dor // lando ordinis Carthusiensis. // In primis scripsit, *etc.* *F.* 21 *verso, regel* 14: Absolutus est hic libellus deuoti patris Petri Dorlandi // caenobitae sacri ordinis carthusii in inclito Lo // uaniensi studio ab Theodorico Martino // impraessore diligentissimo in aedi= // bus suis regione scolae iuris ci= // uilis. Anno domini. M. quī= // gentesimo Decimotercio // die vero Septembris // Decimatercia. // Cum gratia et priuilegio // *F.* 22 (*blank*).

K. B. (Laatste blad ontbreekt).
v. Iseghem, n°. 71.

Uit de voorrede van Andreas Amstelredamus:
Hūc ego libellū vt in publicū p mille exēplaria trasfusus= ve // niret. Theodrico martino calcographo diligētissimo impri // mendū cōmisi / *etc.* . . . *onderaan:* Louanii ex cenobio nostro Anno // virginei partus M. CCCCC. terciodecimo. //

Publii Fausti He // catodistichon // (*Houtsnee*) // Prostant Dauentrię in ędibus // Theodorici de Borne. //

6 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—A iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door een versierden rand, WN, nº* 107). *F.* 1 *verso:* ¶ Publij Fausti Andrelini Foroliuiensis Poetę // Laureati. Regiiq; ac Reginei Hecatodistichon ad // Prestantem virum Ioannem Ruseum Genera // lem Questorem promeritissimū // *F.* 6 *verso, regel* 12: ¶ Impressum Dauentrie in officina literatoria // Theodorici de Borne. Anno domini // Millesimo quingentesimo // decimonono. tertio no // nas Augusti. // (*Twee kleine houtsneden*).

M. N.

CAMPANUS, J. A., Epistolae familiares. Lovan., Th. Martens, 1513. 27 Jan. 4to. 288

Epistole familiares Ioannis // Antonii Campani solerti cura castigate & mul // tis in merginibus adnotamentis ceu cōpen // diaria cōmendatione illustrate neqꝫ vnq̄ // ante hac quod quidem cōstet cisal // pina regione īpresse quibus ad // cōem studiosorū vtilitatē ad // iecte sunt cōplures Antonii // sabellici oppido q̄ ele // gātes epistole // Venundantur in edibus // Theoderici Alostensis // Louanij e regione // scole Iuris Ci // uilis. //

54 bldn., Latijn, 35 regels, met sign. A.ii.—I iiii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, Goth. en Latijn*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Campanus. P. Sciculo suo Salutem. // QVo in statu res nostrae sint: *etc.* *F.* 28 *recto, onderaan:* Finis epistolarum Campani. // *F.* 28 *verso:* Eruditissimo atqꝫ humanissimo Viro. M. Ioanni Pa // ludano Hadrianus Barlandus *etc.* *F.* 30 *verso:* M. Antonii Sabellici Epistolae familiares, ad communem // studiosorum fructū per Hadrianum Barlandū adnotatae. // *F.* 53 *verso, regel* 16: ¶ Ioannis Antonii Campani vita ab Hadriano // Barlando edita. // *F.* 54 *recto, regel* 30: Theodoricus Alostensis imprimebat Louanii Anno a vir // gineo partu. M.CCCCC.XIII. Sexto Cal'. Feb. // IMP. CAES. MAXIMILIANO. AVG. // P. F. P. P. GERM. PANN. AETER / // NAE. SECVRITATIS. FVN // DATORE // *F.* 54 *verso* (*blank*).

K. B.
v. Iseghem, nº. 77 (naar Panzer).

RICHARDUS DE S. VICTORE, In Ioannis Apocalipsim. Lovan., Th. Martens, 1513. 7 Sept. 4to. **289**

Venerabilis Patris et clari // theologi Ricardi de sancto Victore in beati // Ioannis Apocalypsim libri septem: quicquid // in ea erat obscurum mira breuitate elucidan // tes nusq̃ antehac impraessi. // Martini Dorpii Theologi Iambicū // Trimetrum // Titulis decoris / quosqȝ spiritu haud legas // Vno / *etc.* (16 *regels*) // Cum gratia et priuilegio // Venūdantnr (*sic*) Louanii e regione schole // Iuris Ciuilis in aedibus Theodorici Martini // Alostēsis qui & typis tornatissimis excudebat. //

146 bldn. (5 ongen., genum.: (Fo. VI.—Fo. CXLIIII. en 2 ongen.), Latijn, 36 regels, met sign. A ii—Z iiii. en & i—& iiii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, Goth. en Latijn*). *F.* 1 *verso:* Caesaris semper Augusti ac serenissimi Caroli // Archiducis Austriae *etc.* *F.* 2 *recto:* Doctissimo & preter alios venerando artium & sacrae // theologiae professori atqȝ insignis academiae // Louaniensis vicecancellario Magistro no//stro Ioanni Briardo Athensi Nico // laus Buscoducensis. S. D. P. *F.* 145 *recto:* ¶ Venerabilis Patris deuotiqȝ Scenobitae Magistri Ri- // chardi de sancto Victore compendiosum Egre // giumqȝ sup̄ Apocalipsim operis septem libros continentis Finis Quod Lo // uanii excudit Theodoricus Mar // tinus Alostensis In officina // sua / e regione scolae iuris // ciuilis Nicolao de Bu // sco & Petro Ton // sore recogni- // toribus. // Anno salutis humanae decimotercio supa // Millesimum Quingentesimum se // tembris die septima. // *F.* 145 *verso:* Errata *etc.* *F.* 146 (*blank*).

K. B.
v. Iseghem, n°. 70.

HEEMS, N., (Nicolaus Brux.), Compendium quatuor librorum institutionum. Lovan., Th. Martens, 1513. 13 Oct. 4to. 290

Compēdiū quatuor libro // rum institutionum secundum ordinem // rubricarū Cum inibi contentorum sum- // maria declaratione & terminorum expo- // sitione iuris cādidatis iuuenibus impri // mis conducibile Per egregiuȝ virū Ma- // gistrum Nicolaum de Bruxella artiū li // beraliū legūqȝ doctoreȝ voce sola dictatū // ad vtilitatē nobilium primū: deinde cete // roruȝ Iuris studiosorū Louanieñ editū. // Nicolaus Carolus Gandauus cupide legum iuuentuti. // Ne iam terqȝ quaterqȝ tu beata es // Tu legum *etc.* (15 *regels*) // Cum gratia et priuilegio // Prostant venales louanij // e Regione scole Iuris ciuilis in Edibus // Theodorici Martini Alostensis qui ty- // pis tornatissimis excussit. //

46 bldn., Goth., 41 regels, met sign. A ij—F iij en a i—e ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 2 *verso:* Ioannis Munterii Ciuis Gandauensis // in praesentis opusculi *etc.* *F.* 2 *recto:* Theodoricus Martinus Alostensis // iuris studiosis adolescentibus *etc.* *F.* 3 *recto:* Compendium libri institutionum *etc.*... *onderaan:* Louanij ex nostra officina formu // laria: quinto nonas octobres Anno a salute Christiana deci- // mo tercio supra millesimum quingentesimum. // *F.* 3 *recto:* Compendium libri *etc.* *F.* 29 *recto:* Incipit compendium tercii li. institutio. // De heredi. *etc.* *F.* 44 *recto, onderaan:* Absolutum est hoc vtilissimum in legales institutiones com // pendium compositum a prestantissimo artium ac legum // doctore Magistro Nicolao Bruxellensi: Et a The // oderico Martino Alostensi castigate formis // excusum Louanij Anno a Natali Chri- // stiano decimo tercio supra sesquimil // lesimum tercia Idus Octobres // Deo gratias. // *F.* 44 *verso* (*blank*). *F.* 45 *recto:* Sequuntur rubrice seu tituli institutio- // num Cuȝ huius compendii erratis & de- // fectibus vicio impressoris omissis. // *F.* 46 *verso* (*blank*).

K. B.
v. Iseghem, n°. 72.

DORPIUS, M., De divae virginis deiparae in coelum assumptione. Lovan., Th. Martens, 1514. 18 Febr. 4to. 291

Martini Dorpij Naldiceni // sacrae Theologiae Licenciati Concio de diue virgi= // nis deiparae in coelum Assumptione Dicta Louanii // Anno Millesimo Quingentesimo Decimo // Prostant venales in edibus // Theodrici Martini Alostensis Louanii e regione // scholae iuris ciuilis qui & impressit. //

14 bldn., Latijn, 36 regels, met sign. A ii—C iii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, Goth. en Latijn*). *F.* 1 *verso:* Eruditissimo artium & sacrae theologiae professori // M. nostro Ioanni Briardo *etc.* *F.* 10 *verso, onderaan:* ¶ *To τέλοσ,* // *F.* 11 *recto:* ¶ Oratio in laudem Aristotelis dicta a M. Martino // Dorpio. Louanii. tercio Nonas Decembres Anno // Decimo. // *F.* 14 *recto, regel* 34: Louanii in aedibus Theodorici Martini Alostensis Anno Mil // lesimo Quingentesimo Decimo quarto duo decima Kalēdas // Martias. Reg. Maxi. Aug. & Car. Austrio. P. S. D. // *F.* 14 *verso* (*blank*).

K. B.
v. Iseghem, n°. 80.

MURMELLIUS, J., De philosophiae definitionibus. Dav., A. Pafraet, 1515. Oct. 4to. 292

De philosophiae diffinitio // nibus ac diuisionibus Ioannis Murmellij Rure- // mūdensis tabulę: bonaꝝ artiū studiosis auditori- // bꝰ in Alcmariēsi gymnasio philosophātibꝰ ꝯpositę. // ⁋ Interpretatio quorundam grecoꝝ vocabu- // loꝝ: q̄ in hac lucubratiūcula ꝯtinent' // (*Houtsneê*) //

14 bldn., Goth. en Grieksch, 40 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ⁋ De septem Grecię sapientibus Tabula prima // *F.* 13 *verso:* ⁋ Marsilij Ficini Florentini in philopō- // pos phylargyros & philosophię // adulteros Epistola. // .... *onderaan:* ⁋ Excusum Dauentrię in officina literatoria Alberti // Pafraedt Anno a virginis partu Millesi- // mo quingentesimo decimo q̊nto. // Mense Octobri // *F.* 14 (*blank*).**

K. B.

TERENTIUS, Phormio. Dav., A. Pafraet, 1515. 29 Sept. 4to. 293

P. Terentii Afri poetae // comici Phormio // (*Houtsneê*) //

20 bldn., Goth., 31 en 32 regels, met sign. A ij—D iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Acta ludis Romanis. L. Posthumio Albino. L. // Cornelio Merula ędi. cur. egere. *etc.* *F.* 2 *recto:* Prologus // *F.* 19 *verso, regel* 20: ¶ Hęc vltima recognita Terentiana fabula Dauē- // trię in officina lrātoria Alberti Pafraed est // foeliciter excusa. Anno a virgineo par // tu Milesimo quingentesimo de- // cimo quinto. die vero vige- // simo nono Septem- // bris .·. // *F.* 20 (*blank*).

K. B.

PAULI Epistola ad Romanos. Dav., Jac. de Breda, 1517. 26 Sept. 4to. **294**

EPistola beati Pau // li Apostoli gentium doctoris sanc // tissimi et sapientissimi ad // Romanos. // (*Drukkersmerk*, *WN*, *n°* 22) //

10 bldn., Goth., 34 regels, met sign. A ij—B ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door randen*). *F.* 1 *verso:* ¶ Incipit Argumentum. // R Omani sunt partis *etc.* *F.* 2 *recto:* ¶ Incipit epistola beati Pauli Apostoli ad // Romanos // *F.* 10 *recto, regel* 7: ¶ Ex officina litteratoria Iacobi de Breda. Anno dñi // M.D.Xvij. Sexto Kal'. // Octob. // *F.* 10 *verso:* (*Houtsneë, WN, n°* 74).

K. B.

BAPTISTA MANTUANUS, Agon divae Luciae virginis. Dav., A. Pafraet, 1515. Nov. 4to. 295

Fratris Babtiste Man- // tuani Carmelitę theologi et poetę pres- // tantissimi: diuę Lucię virginis // et martyris Agon. // ·ȝ· // (*Houtsneê*) //

8 bldn., Goth., 25 regels, met sign. A ij—B iij; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Argumentum Ascensianum in diuae // Lucię Agonem // *F.* 2 *recto:* F. Baptiste Mātuani Carmelitę theo // logi et poetę *etc.* *F.* 8 *recto*, *regel* 20: ¶ Excusum est hoc elegans opusculum Da- // uentrię in officina literatoria, Alberti // Pafraedt Anno Redēpto // ris nostri M. D. Xv. // Mense No- // uembri // *F.* 8 *verso* (*blank*).**

K. B.

TYRO AQUITANUS, Epigrammata. Dav., A. Pafraet, 1515. Oct. 4to. 296

Prosperi Tyronis Aqui // tani Epigrammata: super diui Aurelij // Augustini sententias quaedaʒ // exaratas: cuʒ argumētis // cōpendiarijs: singu // lis epigrāmati // bus adiec // tis. // (*Houtsneê*) // ¶ Io: Mur: in p̊mo elegiaruʒ moraliuʒ libro // Quę numeris scripsit cultis epigrammata Prosper // Instituunt animos relligione dei //

30 bldn., Goth., 29—31 regels, met sign. A ij—F iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Gennadius Presbyter in Catalogo viroꝝ // illustrium Prosperi sic meminit // *F.* 2 *recto:* Ioannes Aedicollius Agrippinus. F. Joan- // ni Schecmāno Treuerino: Monas // terij diui Maximini ap'd Tre- // ueros librario dignissi // mo S. D. *F.* 3 *recto:* ¶ Qd' nemo innocens est qui vel in se vel in // alio amat iniquitatem // *F.* 30 *recto, regel* 8: ¶ Excusum Dauentrię in officina literato- // ria Alberti Pafraet Anno a vir- // ginis partu M. D. xv. // Mense Octobri. // *F.* 30 *verso* (*blank*).

K. B.

ERASMUS, Concio de puero Jesu. Dav., J. de Breda, 1515. 9 Oct. 4to. 297

Herasmi Roterodami // opus quadripartitū pulcherrimum // cōtinēs in se Cōcionem de puero // Iesu Et orationē ad deuʒ Et // pęana ad diuā virgineʒ // Vna cū elegātissima // quadā oratiōe Ad // deiparā mariaʒ // felici sidere // incipit // ·ʒ· // ⁋ Bartholomei Coloniēsis Carmē hexastichon ⁋ Equoris ad stellā tollūt lumina naute // Ut *etc.* (6 *regels*) // Venūdantur Dauentrie // in ędibus Iacobi de Breda //

28 bldn., Goth., 29 regels, met sign. A iij(A ij)—F ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ⁋ Ad Lectorem // HAbes hic *etc.* *F.* 2 *recto:* ⁋ Concio de puero Iesu. // PUer apud *etc.* *F.* 27 *verso; regel* 24: Impressus est iste libellus Dauentrie ꝑ Iacobuʒ // Bredanum vigilijs diuoꝝ Victoris & Gereonis // Anno salutis nostre. M. D. xv. // *F.* 28 *recto* (*blank*). *F.* 28 *verso* (*Drukkersmerk, WN, nº* 113).

K. B.

ENCHIRIDION LATINE. Dav., Jac. de Breda, 1515. 12 Nov. 4to. **298**

Encheridion Latine Con // structiōis non barbaria corruptum sed exp'cipu? // Artis litterarię scriptorib? Prisciano Laurencio // valla Bergomate Georgio valla Lanciloto Aldo // manucio Erasmo Roterodamo Iacobo mōtano // Aliisqȝ doctissimis q'busqȝ collectū Probatissimoꝝ // quoqȝ scriptorū testimonijs roboratū ab Andrea // ornitoparcho Meisnigēsi. ad comunē oīm studi- // osorū vtilitateȝ nuꝑ in lucem editum. // ¶ Iosephus Horlennius Segenēsis candido lit // terarum tyroni. // Qui maiora potes tentare volumina nondum // Cur sessas *etc.* (6 *regels*) // ¶ Bernardus gueringius. Monasteriēsis studi // oso lectori. // Hunc canonum docte contectum pellege librū // Sintaxis: *etc.* (6 *regels*) // Prostant venales Dauen // trie in ędibus Iacobi de Breda //

16 bldn., Goth., regels versch. (A iij, 43), met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ¶ Ioannes wilholt Meppensis. arcium Magis // ter puero latine lingue studioso. // *F.* 16 *recto, onderaan:* ¶ Impressū est iste libellus Dauentrie ꝑ Iacobū // de Breda altera die post Martini Anno dn̄i. M // D. xv. // *F.* 16 *verso: Drukkersmerk* (*WN, nº* 113), *waarboven de woorden:* ¶ Deuentrie ¶ Zuollis).**

K. B.

VITA divi Nicolai Patarani. E Graeco translata a Leonardo Justiniano. Ultr., J. Berntz., 1514. 12 April. 4to. 299

ɑɪ Vita tũ diui. tũ pij. vrbis Mirrhee Nicholai // Patarani cognomēto Magni Antistitis. e gre // co fonte. ĩ Romanũ Stilũ q̃ꝫ elegātissimũ. A Leo- // nardo Iustinião Patricio Veneto. suauiloquē // tie viro. oĩbus scl'is mirādo. tũ pēsiculatĩ. tũ ad- // amussim tralata· // (*Houtsneê*) // ɑɪ Ad lectorem Epigramma. // Candide lector aue. Tulli vis gnosce fluenta. // Quid Naso *etc.* (6 *regels*) //

20 bldn., Goth., 38 regels, met sign. A ij—D; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ɑɪ Leonardi Iustiniani patritij veneti In btĩssimi Myren // sis Nicolai epi vitã. .... Ad Laurētium // eius fratrem. vrbis Veneciaꝝ prĩarchã. prefatio. // *F.* 3 *recto:* P Ataram reꝝ scriptores tradũt vrbem fuisse in t'ra // Lycia nobilem inter primas *etc.* *F.* 20 *verso:* ɑɪ Explicit vita diui pijssimiqꝫ vrbis Myrrhee confessoris // Nicolai Patarani / cognomento Magni Antistitis. Per // Leonardum Iustinianum e greco in latinum lacteo elo- // quio tralata / Traiectiqꝫ per me Iohãnem Bernardi im- // pressum Anno a partu virgineo. sesqui milleno / decimo // quarto. ipso die cinerum :. // (*Drukkersmerk*, *WN*, *n*° 95).

K. B.

PAULI apostoli epistolae ad Corinthios. Dav., A. Pafraet, 1515. 1 April. 4to. **301**

Epistole beatissimi Pauli // apostoli ad Corinthios // ¶ Ioannis peringij Buriccensis ad studiosuʒ // adulescentem carmen Asclepiadęum // Omnes desipiunt: sacra profanulis // Qui *etc.* (24 *regels*) //

22 bldn., Goth., 32 regels, met sign. A ij—D iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Iosephi Horlennij Segenensis ad spiritualem // catholicę fidei fratrem Hendecasyllabi // *F.* 2 *recto:* Iosephi Horlennij Segenensis Apologeticon in // quosdam sacrarum literarum ignarissimos // *etc.* *F.* 21 *recto, regel* 23: ¶ Explicit epistola Pauli ad Corinthios secunda // ¶ Excusum Dauentrię in aedibus Alberti // pafraet Anno dñi M. CCCCC. // decĩo quinto; kalẽdis Aprilib? // *F.* 21 *verso:* ¶ Althelmi presbyteri de sancto Paulo Apostolo // Carmẽ *etc.* *F.* 22 *recto* (*blank*). *F.* 22 *verso* (*Houtsneê, WN, n°* 139).

K. B.

BARLANDUS, HADRIANUS, De literalis urbis Romae principibus. Lov., Th. Martens, 1515. 4to. 302

Hoc in libello continentur // ℭ Hadriani Barlandi de literatis vrbis Romae // Principibus Opusculum. // ℭ Elisii Calentii oppido q̄ elegantes Epistolae a // Barlando & recognitae & argumentis auctae. // ℭ Menandri dicta eximia ab eodem Barlando // adnotationibus illustrata, ad comunem studio= // sorum vtilitatem atqȝ emolumentum. // In Barlandi principum commendationē // Ioannis Munterii Gandaui Carmen. // Huc ades *etc.* (6 *regels*) // Alardus Amstelredamus lectori. // Noli spernere, *etc.* (5 *regels*) // Prostant paruo Louanii In bibliotheca Theodori // ci Martini Alustensis, Chalcographi. //

34 bldn., Latijn, regels verschillend (B i, 29), met sign. A ii—F iii (A iii); Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* Burgundicae nobilitatis summatibus // Hadrianus *etc.* *F.* 34 *recto, onderaan:* ℭ Imprimebat Louanii Theodoricus // Martinus Alustensis Anno Domi= // nicae Natiuitatis. M. Quingente // simo, Quintodecimo Pridie // Assumptionis virginis // Matris. // *F.* 34 *verso* (*blank*).

K. B.
v. Iseghem, nº 89.

BAPTISTA MANTUANUS, Parthenice prima Mariae virginis. Dav., A. Paffraet, 1516. Maart. 4to. 303

B(*xyl.*)Aptiste Mantu // ani Poetę Oratorisqȝ clarissi // mi Parthenice p'ma sanctis- // simę deiparę virginis Marię // genus : ortum : natiuitatem. // educationem : vitaȝ : morteȝqȝ // ac eiusdem in coelos assumptionem : elegantissi- // mo carmine complectens ·:· // (*Houtsneê*) // Prostant Dauentrię in ędibus alberti paffraed. //

48 bldn., Goth., 32 regels, met sign. A ij—I iiij ; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Frater Baptista Mātuanus Carmelita Lodo // uico Fuscario. ac Ioanni Baptiste. Refrigerio vi // ris *etc.* *F.* 3 *recto:* Liber primus // *F.* 48 *recto, onderaan:* ¶ Impressum Dauentrię in ędibus Alberti // paefraedt Anno a v'ginis partu M. D. // Xvi. Mense Martio // *F.* 48 *verso* (*blank*).

K. B.

VOCABULARIUM PYLADAE. Dav., Alb. Pafraet, 1516. 4to. **304**

Vocabularium Pyladae // (*Houtsneê, WN. n°* 129).

80 bldn. (1 ongen. en gen.: Folium ij.—Foliuȝ xxx.), Goth., regels verschillend (B ij, 39), met sign. A ij—F iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* **Vocabularium // Ad Scipionem Tertium Patricium Brixianum // Mercatorum Consulem aequissimum. // Pylades // *F.* 2 *recto:* Pyladȩ Folium ij. // ¶ Abacus. // *F.* 30 *recto, onderaan:* ¶ Dauētriȩ ex officina Alberti paefraed Anno // dñi Millesimo quingentesimo decimo sexto. // *F.* 30 *verso* (*dezelfde houtsneê*).**

K. B.

Collectanea latine locutio // nis. que veluti q̃dã ꝓgymnasmata sunt // artis cõponẽdarũ epl'aꝝ. ideoq; studi // ose iuuẽtuti valde nccãria ac iã de // integro // auctoris sui manu ter // tio ad vnguẽ castigata: sb'la // tis ducẽtis trigĩta mẽdis // cũ adiecto auctario cẽtũ // lectissimaꝝ locutõnũ // vltra primam // editionẽ // ✠ // ❡ Ad lectorem distichon // Grammatici varijs que congessere libellis // Hoc opere exiguo singula presto tenes // (*Houtsneê*, *WN*. *n*° 107) //

32 bldn., Goth., 44 regels (de nederlandsche woorden op de randen), met sign. A ij—F.ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ❡ Prefatio christi sacerdotis Iacobi Mõtani Spi // rẽsis in collectanea *etc.* *F.* 2 *recto:* Collectanea // ❡ Incipiũt *etc.* *F.* 29 *recto:* Perõratio // . . . *regel* 13: ❡ Finiuntur Collectanea latine lo // quutionis Excusum Dauent. // in officina literaria Theodo // rici Borne Anno dñi. M. // D^c. Xiiij Sexto No. // Iuni. // ✠ // ❡ Index dictionum et orationum vernacularũ / in *etc.* *F.* 29 *verso:* Tabula (2 *kol.*) *F.* 32 *recto* (2), *onderaan:* ❡ Cognosce teipsum: et // ne quid nimis // ✠ // *F.* 32 *verso:* (*Twee houtsneden*, *WN*. *n*° 138, *daaronder het teeken I.H.S.*, *in rand*).

K. B.

BOECK, EEN EXCELLENT, voor alle leenhouwers. Antw., W. Vorsterman, 1517. 22 Maart. 4to. 306

Dit es een excellent // boeck voer alle leen ·;· // houwers ende voer alle den ghene die trecht te be= // wijsen hebben den ghenen die trecht onkundich es // Ende es inhoudende. lxx. capittelen. .:. // (*Houtsneê*) // ₡ Cum gratia et priuilegio. //

40 bldn., Goth., 31 regels, met sign. A ij—K iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart; de eerste twee regels, in xylographie omgeven door een lijst van twee lijnen*). *F.* 1 *verso* (*dezelfde houtsneê*). *F.* 2 *recto:* O(*xyl.*)Mme dat leen goet es dat hoechste // ende solemnieerste dinck *enz.* *F.* 39 *verso, regel* 8: ₡ Gheprent tanwerpẽ buytẽ die Camer // poorte inden gulden Eenhoren bi mi // Willem vorsterman Int iaer // ons heeren duysent. vijf // hondert ende xvij. // Den. xxij. sten // dach van // Meer· // te .:. // *F.* 40 *recto* (*blank*). *F.* 40 *verso* (*Drukkersmerk, WN.* *n°* 140, *niet bij v. H.*)

K. B.

V(*xyl.*)ita diui Antonii // ad sanctissimū dn̄m Eugeniū // papā quartū per Mapheum // vegiuꝫ laudenseꝫ Incipit vna // cum oda saphica Hermanni // Torrentini de eodeꝫ diuo An- // tonio monachorum patre celeberrimo cōposita // ac ędita. // ℭ Magistri Bartholomei Coloniensis Car- // men Ogdoastichon // ℭ Si quem nosse iuuat: tāti patris horrida bella // Quę *etc.* (8 *regels*) // Prostant venales Dauen // trię in ędibus Iacobi de Breda //

14 bldn., Goth., 24 regels, met sign. A ij—C ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ℭ Vita diui Antonij ad sanctissimnꝫ (*sic*) dn̄m Euge- // nium papam quartum *etc.* *F.* 14 *verso, onderaan:* ℭ Excusum Dauentrie ex // officina Iacobi de Bre // da Anno. m.d. xvi. //

K. B.

ERASMUS, Institutio principis Christiani. Lov., Th. Martens, 1516. Aug. 4to. 308

Institutio Principis Chri // stiani salvberrimis referta // praeceptis, per Erasmvm Ro= // terodamum, cvm aliis non= // nvllis eodem pertinentibvs, // qvorvm catalogvm in proxi // ma reperies pagella. // Louanii apud Theodoricum // Martinum Alustensem //

110 bldn., Latijn, 84 regels, met sign. A ij—Z ii en a i—d iii; Zonder reklamen. 4to.

F.* 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, Goth. en Latijn*). *F.* 1 *verso:* Theodoricvs Martinvs // typographvs lectori. // s. d. // En optime lector Officina nostra semper vtilitati // publicae sudans, tradit haec. // Praefationem non minus salutarem q̃ eruditam Erasmi // Roterodami. // Praecepta Isocratis de regno administrando ad Nicoclem // regem, eodem interprete. // Institutionem boni & Christiani Principis, sanctissimis re // fertam praeceptis, ad illustrissimum Principem Carolum, // Caesaris Maximiliani nepotem, nunc primum excusam, // ex optimis scriptoribus compositam: Erasmo authore. // Panegyricum gratulatorium de foelici ex Hispania // reditu // ad illustrissimum Principem Philippum Maximiliani fi= // lium: eodem authore. Libellum Plutarchi de discrimine adulatoris & amici: ad // Serenissimum Henricum eius nominis octauum Angliae // regem, cum aliis nonnullis. Bene Vale lector ac fuere. // *F.* 2 *recto:* Illvstrissimo principi Carolo // iuictissimi Caesaris Maximiliani nepoti, des. // Erasmus Roterodamus S. D. // *F.* 110 *recto, onderaan:* ¶ Louaniia pud Theodoricum Martinum Alustensem // Mense Augusti. M.D.XVI. *F.* 110 *verso:* Epigramma Gerardi Neomagi. // In laudem D. Erasmi *etc.

K. B.
v. Iseghem, n°. 104.
„Cette liste n'est pas tout à fait conforme au contenu du livre; car immédiatement après le Panégyrique, au lieu de l'opuscule de Plutarque, on rencontre d'abord une épitre d'Erasme à Paludanus, puis *Carmen gratulatorium ad eundem Philippum; Epistola ad Nicolaum Ruterium Episcopum Atrebatensem;* enfin: *Plutarchi de doctrina Principum et de philosophorum disputationibus, Erasmo interprete.*

BEROALDUS, PH., De tribus fratribus. Dav., A. Pafraed, 1517. Febr. 4to. 309

Declamatio Philippi Be // roaldi de tribus fratribus: ebriosso: scortatore: et // aleone non minus vtilis quam iucunda // ¶ Distichon ad Lectorim. // Dulcis ephebe tibi placeat labor hic Beroaldi // Ne te corrumpant, ocia, vina, Venus, // ¶ Ioãnis Murmellij ad iuuẽtutẽ tetrastichõ // Si cupis ad verum decus aspirare iuuentus // Et superum *etc.* (4 *regels*) // (*Houtsneê*, *WN.* *n°* 136) //

14 bldn., Goth., 31 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Ad venerabilem et eruditum Sigismun= // dum Gossingerũ Ecclesię Wratisla= // uiensis Canonicum Philippi // Beroaldi Bononiensis // Epistola . .¿. .ʒ. // *F.* 2 *verso:* Philippi Beroaldi de tribus fratrib? // Argumentum // P(*xyl.*)Ater *etc.* *F.* 13, *regel* 26: ¶ Finis, // ¶ Dauentrię ex officina accuratissima Alb'ti Pafraed // Anno salutis nostrę Millesimo quingente // simo decimo septimo mense Fe= // bruario, .ʒ. .;. // *F.* 14 *recto* (*blank*). *F.* 14 *verso* (*Houtsneê*, *WN*, *n°* 129).

K. B. (3 ex.)

MURMELLIUS, J., Florea divae virginis. Dav., A. Pafraed, 1516. 4to. 310

Florea diue virginis // dei matris serta ab Ioanne Murmellio // varijs versuum generibus composita .:. // ⁋ Eiusdē ad diuā virginē hendecasyllabi // ⁋ Hymnus expositionem continens an- // gelice salutationis // (*Houtsneê*, *WN*. *n*° 136) //

10 . bldn., Goth., 32 regels, met sign. A ij—B ij; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ⁋ Ioannis Murmellij Ruremūdensis in sa- // lutationes angelicas optime maxime virgini // dicendas carmen Hecatostichon. .:. // *F.* 9 *recto, onderaan:* Finis. *F.* 9 *verso:* ⁋ Ad diuam virginem hymnus // *F.* 10 *recto, onderaan:* ⁋ Impressum Dauentrie per me Alber- // tum Paffraed. M. D. Xvi. // *F.* 10 *verso* (*blank*).**

K. B.

MANCINELLUS, A., Thesaurus de latini sermonis constructione. Dav., A. Pafraed, 1517. Nov. 4to. 311

Antonii Mancinelli // Veliterni de Latini sermonis // varia constructione // Thesaurus. // .ꝫ. // (*Drukkersmerk, WN. n° 51*) //

20 bldn., Goth., 41 regels, met sign. A ij—D ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ₡ Auto (*sic*) Mancinellus Veliternus, Clarissimo viro Do· // minico de bonis augurijs, vtriusqꝫ iuris do· // ctori eximio: *etc. F.* 20 *recto, regel* 19: ₡ Dauentrię ex officina typographica Alberti Paefraed // Anno salutis nr̃ę M.D.xvij. Mense Nouē. // *F.* 20 *verso* (*blank*).

K. B.

BEROALDUS, PH., Oratio proverbialis. Dav., A. Pafraed, 1517. 16 Juli. 4to. **313**

P(*xyl.*)Hilippi Beroaldi Bo // noniensis Oratio prouerbialis doctri // nę multifarię condimentis concinna- // ta: non minus vitę instituendę // vtilis quã philósophoruȝ // pręcepta saluber- // rima ȝ. // ✠ // (*Drukkersmerk*, *WN*, *n°* 51) //

16 bldn., Goth. en Grieksch, 32 regels, met sign. A ij—C iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Philippi Beroaldi Epl'a // Ad ornatissimum Christophoꝝ Vaitimilliũ scho // lasticum Boemum Philippi Beroaldi Epl'a: // *F.* 16 *recto*, *regel* 25: ¶ Dauẽtrie ex officina Alberti Paefraed Anno a nata // li Christiano Millesimo quingẽtesimo decimo se- // ptimo, die vero decima sexta mẽsis Iulij // *F.* 16 *verso* (*blank*).

K. B.
Bibl. Dev. (zonder titel).

AGRICOLA, R., Anna mater. Dav., A. Pafraed, 1517. Aug. 4to. **314**

Rodolphi Agricolae // Frisij viri undecūqȝ doctissimi // Anna mater. // Rodolphi Agricolę Epitaphiū ab Her- // molao Barbaro Veneto compositū // Inuida clauserunt hoc marmore fata Rodolphum // Agricolam *etc.* **(4** ***regels*****) // (*****Houtsnee*****) //**

6 bldn., Goth., 32 regels, met sign. A ij—A iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* **Rodolphi Agricolę carmē· // A(*xyl.*)Nna parēs** *etc.* *F.* 6 *recto, regel* 28: **¶ Dauentrię ex officina typographica Al- // berti Paefrad Anno a natali Christi- // ano Millesimo quingentesimo // decimo septimo Mense // Augusto. // .ȝ .:. //** *F.* 6 *verso* (*blank*).

K. B.

Fascicul? mirre // ɑɪ Hier beghint een seer sonderlinghe eñ deuote // materie van die passie ons heren ihesu cristi ghehe // ten (dat busselkijn ofdat bondekijn vā Mirre) ver / // gadert eñ ghecōpileert van enen gheestelijckē eñ // seer verlichten broeder vander minrebroeders oer // den van die familie der obseruanten in die prouin // cie van Colen noch int leuē wesende waer in dat hi // (nae veel sermonen eñ gheestelijcken oeffeninge) // seer diepelic eñ claerlic wtleyt die verborghenthede // eñ schoon leeringe die in dat lijden ons heren beslo // ten sijn bouen alle duytsche boecken diemen tot de / // ser tijt toe gheprent oft ghescreuen vint seer vā no // de eñ profitelick om enen gheesteliken voertganc // in doechden te vercrighen Eñ is in die prent gheco // men bi toedoē vanden eerbaren broeder Mathijs // van dordrecht president tot hantwerpē was / eñ nv // gardiaen is tot Leyden // ɑɪ Fasciculus mirre dilectus meus michi inter // vbera mea cōmorabitur Canticorū primo capit. //

212 bldn. (in rood en zwart), Goth., 30 regels, met sign. a ij—x iij en AA—S iij; Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, eerste regel in xylographie*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê, WN. n°* 127) // O vroukijn dese pijn smert heb ic geleden om dijn // Ende heb v daermede *enz. F.* 2 *recto:* ɑɪ Dit is die prologus van dese nauolghende mate // rie ghenoemt *enz. F.* 7 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 8 *recto* H(*xyl.*)Ier beghint dat eerste deel van dit boecxken *enz. F.* 212 *recto, regel* 21: ɑɪ Dit boeck is voleynt ter eeren goods eñ zijn // ghebenedide passie In die stat van delff in // Hollant bij mij Hugo Jansoon van // woerdē wonende opten langhē // dijck Int iaer ons herē. M. // CCCCC. eñ. xvij. op / // ten. vi. dach in // den maert. // *F.* 212 *verso* (*blank*).

K. B.

ERASMUS, Aliquot epistolae. Lov., Th. Martens, 1517. April. 4to. 316

Aliqvot epistole // saneq̃ elegantes Erasmi Ro- // terodami, & ad hunc aliorum // eruditissimorū hominum an // te hac nunq̃ excusae praternā // & alteram. Quarum titulos ī // proxima pagella lector repies //

66 bldn., Latijn en Grieksch, regels verschillend (c i, 35), met sign. a iii—q ii ; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door een poort, in houtsnee*). *F.* 1 *verso:* Index epistolarum // *F.* 2 *verso:* Praefatio in epistolas. // Clarissimo D. Antonio Cla- // vae Consiliario Flan- // driae Petrvs Aegi- // divs salv- // tem. // *F.* 7 *recto:* Gvlielmvs Bvdaevs Erasmo // Roterodamo s d. // *F.* 66 *recto, regel* 19: Lovanii apvd Theodoricvm // Martinvm anno M. // D. XVII. mense Aprili. // *F.* 66 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B.
v. Iseghem, n°. 110.

Fabule. // Petri Aegidii Antuerpiani // Hendecasyllabon ad // lectores. // Quisquis noscere fabulas iocosas // Aesopi cupis, *etc.* (21 *regels*) // Finis. //

42 bldn., Latijn, 22 regels, met sign. (a 1—4), b.i.—k iii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, het eerste woord goth.*). *F.* 1 *verso:* Fabularum quae hoc libro continentur // interpretes atq; autores sunt hi. // Guilielmus Goudanus. // Erasmus Roterodamus. // Aulus Gelius. // Angelus Politianus. // Petrus Crinitus. // Ioannes Antonius Campanus. // Plinius Secundus Nouocomensis. // Laurentius Valla. // Hadrianus Barlandus. // De Aesopi vita, *etc.* *F.* 2 *recto:* Martinus Dorpius Ioanni Leupe, Iacobo pape, // & Ioanni Niniuitae eruditissimis in // Flandria ludimagistris. S. // *F.* 3 *recto:* De Gallo gallinaceo. // *F.* 16 *recto, regel* 9: Fabulae Auiani, Guilielmo // Hermanno Diui Augu // stini ordinis canonico // interprete mutatae // incipiunt feli• // citer. // *F.* 42 *recto, regel* 13: Louamii (*sic*) apud Theodoricum Martinum Alostensem. // Anno M.D.XVII. Mense septembri. // *F.* 42 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B. Bibl. Belg. A, 159.
Niet bij v. Iseghem.

Apologia Erasmi // Roterodami // ad eximium virum Iacobum // Fabrum Stapulensem cuius // argumētum versa pagella de // monstrabit. //

54 bldn., Latijn, 35 en 36 regels, met sign. a.i.—k ii, a.i., A.ii.—B v; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in een poort, als n°.* 316, *onderaan:* Theodoricvs Martinvs). // *F.* 1 *verso:* Argumentum apologiae sequentis. // I(*xyl.*)N versu psalmi *etc.* *F.* 2 *recto:* Erasmus Roterodamus, Iacobo Fabro // Stapuleñ. insigni philosopho. S. D. // *F.* 42 *verso, onderaan:* Louanii, Nonis Augusti. // Anno M. D. XVII // Aopologiae (*sic*) finis. // *F.* 43 *recto:* Theodoricus Martinvs // Alostensis amico lectori S. D. // *F.* 44 *recto:* Annotatio Erasmi Roterodami // in secūdum caput epistolae ad hebraeos, ex // ipsius opere *etc.* *F.* 54 *verso, onderaan:* Amen. //

K. B.
v. Iseghem, n°. 113.

ORATIO DOMINICA, compend. scholiis per Serv. Aedicollium illustr. Dav., A. Pafraet, 1517. 4to.

319

Oratio dominica com // pendiarijs scholijs Per Seruatium // Aedicolliū Agrippinuȝ illustra- // ta: cuȝ venusta eiusdem // orationis explicati // one finis ad // initiuȝ // .?. // (*Houtsneē*, *WN.* *n°* 120) // Sanctus Seruatius //

4 bldn., Goth., 39 regels, met sign. A ij—A iij; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso*: Spectato insigniterqȝ erudito viro D. Hie- // rardo Hasseldo *etc.* *F.* 2 *recto*: ₡I Pater noster qui es in coelis // *F.* 4 *recto, onderaan*: ₡I Dauentrie ex officina literatoria // Alberti Paefraed M. D. Xvij // *F.* 4 *verso* (*Houtsneē*, *WN.* *n°* 33).**

K. B.

Declamatio // ▶ nes aliquot ◀ // Erasmi Roterodami. // Querimonia pacis vndiqꝫ profligatae. // Consolatoria de morte filii. // Exhortatoria ad matrimonium. // Encomium artis medicae cum caeteris adiectis. // Louanii apud Theodoricum Martinum // Alostensem. //

72 bldn., Latijn, 25 regels, met sign. a ii—s ii.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Clarissimo // praesuli Traiectensi Philippo, // Erasmus Roteroda // mus S. D. // *F.* 33 *recto*: ▶ Erasmus ◀ // Roterodamus, Henrico Gla- // reano suo, S. D. *F.* 33 *verso:* ▶ Erasmi Ro // ▶ terodami ▶ // in genere consolatorio // declamatio. // *F.* 42 *verso:* Declamatio ◀ // in genere svasorio, de // lavde matrimonii // *etc.* *F.* 56 *recto, regel* 6: Erasmvs Ro // terodamvs // D. Henrico Afinio Lyrano // insigni medico S. D. // ... *onderaan*: Louanii tercio Idus Mart. An. // M.D.XVIII. // *F.* 56 *verso:* Declamatio ◀ // eivsdem in lavdem artis // medicae. // *F.* 69 *recto:* ▶ Erasmi Ro // terodami // Declamativn // cvla. // *F.* 71 *verso:* Theodoricvs // Martinus Alustensis S. D. // *onderaan:* Louanii, tercio Cal. Apri. // An. M. D. xviii. *F.* 72 *recto* (*blank*). *F.* 72 *verso* (*Drukkersmerk, WN. n°* 27).

K. B.
v. Iseghem, n°. 125.

CATO, De praeceptis vitae. Dav., J. de Breda, 1518. 8 Mei. 4to. **322**

Libellus elegan // tissimus qui vulgo Ca // to inscribitur. com // plectẽs scissima // vitę cõmunis // p̄cepta Eras // mo Rote // roda- // mo // Castigatore et inter // prete .¿. // (*Ornamentje*) // Venundantur // Dauentrię in ędibus // Iacobi de Breda // (*Ornamentje*) //

14 bldn., Goth., regels versch. (C i, 89), met sign. A ij—C ij; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1** *recto* (*titel, omgeven door een rand, ongeveer als WN. n°* 107). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Libellus elegãtissim? q' inscribit' Cato // de p̄ceptis vitę *etc.* *F.* 13 *verso: regel* 26: ¶ Excusum Dauentrię in ędibus Iacobi // de Breda Anno domini. M. D. // Xviij. Octa. Id. Ma. // Cognosce te ipsum & ne quid nimis // *F.* 14 *recto* (*blank*). *F.* 14 *verso* (*Drukkersmerk, WN. n°* 7, *omgeven door randen*).

K. B.

HORATIUS, De arte poetica. Dav., A. Pafraet, 1518. Maart. 4to. 323

H(*xyl.*)Oratius de ar- // te poetica optime recognita // ex Aldi Manutij exemplari // castigatissimo. .ȝ. ..¿. // (*Drukkersmerk, WN, n°* 32) //

10 bldn., Goth., 28 regels, met sign. A ij—B iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door versierde randen*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Ars poetica // ℂ Quinti Horatij Flacci *etc.* *F.* 10 *recto, onderaan:* ℂ Dauentrię ex officina Alberti Pafraed An- // no salutis nr̃ę M:D.Xviij. Mẽse Martio. // *F.* 10 *verso* (*blank*).

K. B.

MURMELLIUS, J., Rudimenta componendorum versuum. Dav., A. Pafraet, 1518. Juli. 4to. 324

I(*xyl.*)N artis componen // dorum versuum rudimēta mini= // mo labore pueris ediscendę // Ioannis Murmellij // Ruremunden // sis Tabu // lę // (*Drukkersmerk, WN, n°* 32) //

14 bldn., Goth., 40 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Index duodecim tabularum huius libelli. // *F.* 2 *recto:* ¶ De literarum distributione. // *F.* 14 *recto, onderaan:* ¶ Excusum Dauētrię in officina literatoria Alberti Paef= // raed Anno redemptionis nostrę M.D.Xviij. // Mense Iulio // *F.* 14 *verso* (*blank*).

K. B.

TERENTIUS, Adelphi. Dav., A. Pafraet, 1518. 27 Febr. 4to. **325**

P. Terentii Afri poetae // comici Adelphi // (*Drukkersmerk*, *WN*, *n°* 32) //

20 bldn., Goth., 31 regels, met sign. A ij—D iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ₡ Acta ludis Funeralib. Q. Fab: Max· P. Cor· // nelio Aphricano. *etc.* *F.* 2 *recto:* ₡ Prologus // *F.* 19 *verso, onderaan:* ₡ Excusum Dauentrie in officina literatoria Alb'ti // pafraed Anno ab ortu Christi Millesimo // q'ngentesimo decimo octauo, die ve // ro xxvij. Mensis Februa. // .¿. // *F.* 20 (*blank?*)

K. B.

Septem Psalmi Penitentia // les cum letanijs & quibusdam alijs heroi // co carmine decantati ab Egidio del // pho apud parisios Theolo // gorū primario necnō // poeta & oratore ce= // leberrimo. // ₡ Seruacij veronensis minoris ad stu // diosum scholasticū & libroꝝ emacem // Tetrastichon. // Hunc emeres librum studiose scholastice doctū // Vnde salus *etc.* **(4** ***regels*****) //** **(*****Houtsneê*****) //**

8 bldn., Goth., 24 regels, met sign. A ij—B i; Zonder reklamen. 4to.

F. **1** ***recto*** **(*****titel*****).** ***F.*** **1** ***verso*** **(*****blank*****).** ***F.*** **2** ***recto:*** **Penitentiales // ₡ Incipit Psalmus. //** ***F.*** **8** ***recto, onderaan:*** **₡ Excusum Dauentrie ex officina litera= // ria Theodorici de Borne. Anno // incarnationis dñi. M. d. // xviij. iij. kalē. Feb. //** ***F.*** **8** ***verso*** **(*****blank*****).**

K. B.

De marge van B ii is, in het ex. van K. B. afgesneden; het is dus niet duidelijk of de sign. niet aanwijst B ii.

☞ Haec nvnc // damus lector, partim locupletiora, castiga // tioraq3, partim noua. // Disticha moralia, titulo Catonis, cum scholiis au // ctis Erasmi Roterodami. // Apophthegmata graeciae sapientum interprete // Erasmo. // Eadem per Ausonium cum scholiis Erasmi. // Mimi Publiani, cum eiusdem scholiis auctis re- // cogniti. // Institutum hominis Christiani carmine per eun // dem Erasmum Roterodamum // Isocratis Paraenesis ad Demonicum, denuo cum // Graecis collata per Erasmum. // Erudita iuxta ac salutaris epistola clarissimi ui- // ri Eucherii episcopi Lugdunensis ad Vale // rianum propinquum de philosophia // Christiana, recognita & scho // liis illustrata per // Erasmum Roterodamum. // Xysti Pythagorici sententiae, Rufino interprete. //

74 bldn., Latijn, regels versch. (d i, 31), met sign. *2—*3 en a—r 2; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Theodoricus Martinus Alostensis typogra- // phus candido lictori (*sic*) S. D. // *F.* 2 *verso*, *regel* 10: Louanii. An. M.D.XVII. *F.* 3 *recto:* Erasmus Roterodamus M. Ioanni Neuio Hon // discotano Lilianorum apud inclytū Lo // uanium Gymnasiarchae S. // D. P. // *F.* 4 *recto*, *regel* 16: Bene vale. Louanii An. M.D.XIIII. // Calend Augu. // *F.* 74 *recto:* Louanii in aedibus Theodorici Mar- // tini Alostensis. Mense No // uembri AN. // —— // M.D.XVIII. *F.* 74 *verso* (*Drukkersmerk*, *WN.* n°. 27).

K. B.
v. Iseghem, n°. 130.

HIERONYMUS ALEANDER, Tabulae graecarum musarum. Lovan., Th. Martens, 1518. Dec. 4to. 328

☙ Hieronymi // Aleandri Mottensis tabulae sane q̃ vtiles graeca- // rum musarum adyta cōpendio ingre- // di cupientibus. // Oratio dominica cum angelica salutatione, & aliis quibus // dam piis orationibus. // Symbolum Apostolorum. // Symbolum sanctorum patrum. // Symbolum diui Athanasii. // Στίχοι Σιβύλλασ τῆς Ερυθραίασ πρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἔχοντες // ἀκροστιχίδα, τήνδε, Ιησοῦσ χριστὸσ θεοῦ ὑιὸσ σωτὴρ σταυρός. hoc ē. // Carmina Sibyllae Erythraeae de domino nostro, haec in pri // mis versum (*sic*) literis prae se ferentia, Iesus Christus // dei filius saluator crux. // Epigramma in septem sapientes. // Eorundem praeclara dicta. // Sententiae in inuidiam. //

20 bldn., Latijn en Grieksch, de eerste 5 bldn., Lat. 35 regels, de volgenden, Grieksch, 22 à 23 regels, met sign. a 2—e 2; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Literae quae multiplicibus figuris scribuntur // apud graecos *etc.* *F.* 2 *recto:* Hieronym? Aleāder bonarū lirāꝶ ī vrbe Lutetia studiosis. S /. *F.* 19 *verso:* Abbreuiationes perpulchrae scitu, quibus fre // quentissime Graeci vtuntur indiffe // renter, & in principio, & in // medio, & in fine versus. // *F.* 20 *recto, onderaan:* Louanii apud Theodoricum Martinum Alostensem // Mense Decembri An. M. D. XVIII. // *F.* 20 *verso* (*Drukkersmerk, WN. n°* 27).

K. B.
v. Iseghem, n°. 131.

GAZA, TH., Primus liber grammaticae transl. p. Erasmum. Lov., Th. Martens, 1518. 1 Maart. 4to. 329

Primvs liber // grammaticae institutionis Theodori Gazae, sic // translatus per Erasmum Roterodamum // ac titulis & annotatiunculis expla // natus, vt citra negotiū & per // cipi queat & teneri. // Cum gratia & priuilegio // Louanii apud Theodoricum Martinū Alustē // sem An. MDXVIII ad Calendas Martias. //

30 bldn., Latijn en Grieksch, 25 regels, met sign. b i—g iii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Praefatio. // Erasmus Roterodamus Ioanni Caesario // Iuliacensi *etc.* *F.* 2 *verso, regel* 7: Antuerpiae Anno M. D. // XVI. pridie natalis // Ioannis Ba· // ptistae. // *F.* 3 *recto:* Grammaticae institvtionis // Theodori Gazae *etc.* *F.* 29 *verso, onderaan:* Louanii apud Theodoricum Martinum Alusten· // sem Anno. M.D.XVIII. Mense Martio. // *F.* 30 *recto* (*blank*). *F.* 30 *verso* (*Drukkersmerk*, *WN.* *n*° 27).

K. B.
v. Iseghem, n°. 123.

LUCIANUS, Nigrinus. Lovan., Th. Martens, 1521. Nov. 4to. 330

☞ ΛΟΥΚΙΑ // *ΝΟΥ ΝΙΓΡΙΝΟΣ, Η* // *περὶ φιλοσόφου* // *ἤθους*. // Lvciani Nigrinvs. //

12 bldn., Grieksch, 24 regels, met sign. b—c ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso: ΠΡΟΣ ΝΙΓΡΙΝΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ* // *ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ etc. F.* 2 *recto:* ☞ ΝΙΓΡΙΝΟΣ Η // *ΠΕΡΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ* // *ΗΘΟΥΣ.* // *F.* 12 *recto, onderaan:* Louanii apud Theodoricum Martinum Alostensem, // Anno M. D. XXI Mense Nouēb. // *F.* 12 *verso* (*Drukkersmerk, WN. n°* 27).

K. B.
v. Iseghem, n°. 174.

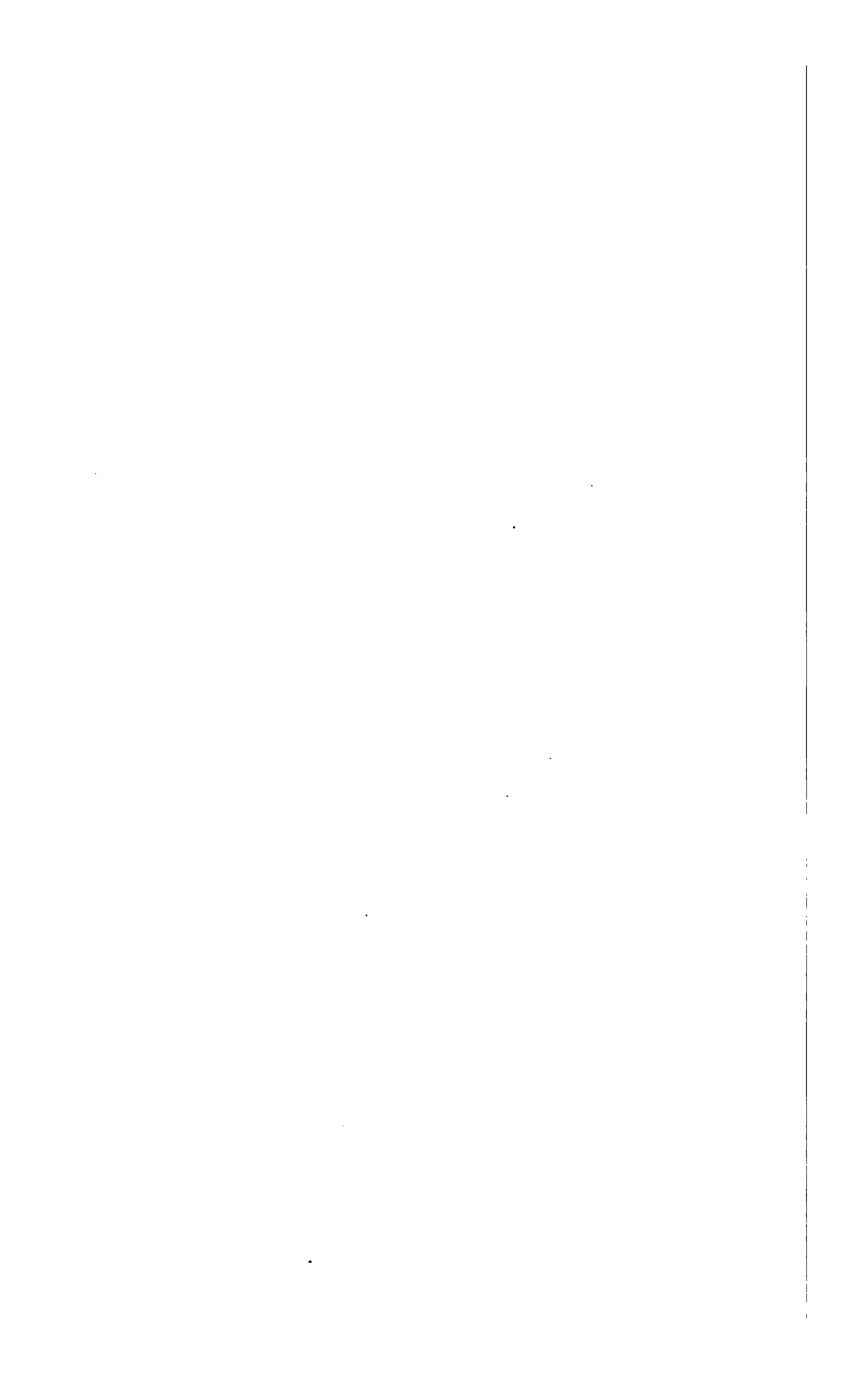
FASCICULUS MIRRE. Antw., H. Eckert van Homberch, 1518. 18 Jan. 4to. **331**

¶ Fascicul? // Hier beghint een seer sonderlinghe ende deuote // materie van die passie ons heren Ihesu cristi ghehe // ten (dat busselkijn of dat bondekijn van Mirre) ver // gadert eñ ghecõpileert van eenen gheestelijcken eñ // seer verlichten broeder, *enz.* (18 *regels*, *zie n°.* 315).

197 bldn., Goth., 32 regels, met sign. a ij—x l. en A l.—I iij.; Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

F. 1 *recto* (*titel; de eerste regel, xylogr., in rood. In de* F. *de letters* H E). *F.* 1 *verso:* (*Houtsnee*: *Jezus bespot, in het midden:* Ecce. homo.) // O vrouken dese pijn smert heb ick geleden om dijn // Ende *enz. F.* 2 *recto:* ¶ Dit is die prologus van dese nauolghende mate- // rie ghenoemt *enz. F.* 7 H(*xyl.*)Ier beghint dat eerste deel van // dit boecxkē *enz. F.* 197 *verso, regel* 11: Dit boec is voleynt ter eeren goods eñ sijn gebñ // dide passie In die stadt vā Antwerpē by my // Henric eckert vā Hōburch In die Camer // straet Int iaer ōs herē M.CCCCC // Eñ xviij. opten xviij. dach // in Ianuario. &c. //

K. B.
(Vel A heeft 9 bldn., waarschijnlijk is een blank blad weggesneden.)

DORPIUS, M., Oratio in epistolas Pauli. Antv., M. Hillenius Hoogstratanus, 1519. 27 Sept. 4to.
332

Martini Dorpii sa // crę Theologię pfessoris Ora // tio in praelectionem epi // stolarum Diui // Pauli // De laudibus Pauli, de literis sacris edis- // cēdis, de eloquētia, de pernicie sophisti // ces, de sacrorū codicum ad graecos // castigatione: & linguarum // peritia. // Epistola Erasmi ad Dorpium. //

18 bldn., Latijn, 35 regels, met sign. a ij—d iij; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel, in fraaien rand, WN. n°* 141). *F.* 1 *verso:* D. Erasmvs Roerodamvs. (*sic*) Dorpio suo // S. D. // ... *regel* 19: Bruxelle. VI. Idus Iulias. *F.* 2 *recto:* Martinvs Dorpius Beato Rhenano // suo, amico *etc. F.* 2 *verso, regel* 15: Louanij. X. Kal'. Octo. // *F.* 3 *recto:* Martini Dorpii sacrae the // ologiae professoris // oratio *etc. F.* 18 *recto, regel* 4: Michael Hillenius Antuerpiae imprimebat quinto Calen- // das Octobres Anno a Christo nato Vndeuigesi- // mo supra Sesquimillesimum. // *F.* 18 *verso* (*blank*).**

K. B.

DORPIUS, M., Dialogus (de Herculo). Lovan., Th. Martens, (1514). 4to. 333

Martini Dorpij sacre theo // logiae Licenciati Dialogus: in quo Venus & Cupido // omnes adhibent versutias: vt Herculem animi an- // cipitem in suam Militiam inuita Virtute perpellāt. // ❡ Eiusdem Thomus Aulularìae Plautinae adiectus // cum prologis aliquot in Comediarum actiones: & // pauculis carminibus. // ❡ Chrysostomi Neapolitani epistola de situ Hollā // diae viuendiqꝫ Hollandorum institutis. // ❡ Gerardi Nouiomagi de Zelandia epistola consi // milis .:. // Cum gratia et priuilegio. // Prostant venales in edibus // Theoderici Martini Alostensis Louanii e regione // Scholae Iuris ciuilis qui & impressit .:. //

36 bldn., Latijn, 30 regels, met sign. A ii—G iii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Ornatissimo. ac raro ingenio viro. M. Ioā // ni Neuio Hondiscotano *etc.* *F.* 3 *recto:* ❡ Prologus. // *F.* 4 *recto, regel* 11: Dialogus politissimus a M. Martino Dor // pio compositus. // *F.* 35 *recto, regel* 18: Gerardus Nouiomagus Sebastiano Ciriaci // no amico *etc.* *F.* 36 *recto, regel* 21: Valebis Louanii // in Collegio Cruciferorum. secundo kalendas Martias. Anno. M. // .CCCC. XIIII. (*sic*) // ❡ Errata *etc.* *F.* 36 *verso* (*blank*).

K. B.
v. Iseghem, n°. 81.

Dat Geheele // Nieuwe Testamēt / recht // grondelick verduytschet. // ende met groter naersticheit gecorrigeert. // En een vermaninge oft onderwisinge // om allen Christē menschen met gro // ter naersticheyt dat Euāgelium // te lesen. // Euangelium // Mattheus. // Marcus. // Lucas. // Iohannes. // Esaie. xi. // Dat woert Gods blijft // inder eeuwicheyt. //

280 bldn. (12 ongen., 247 gen.: Folio. I—Folio cxxxix., 2 ongen., Folio cxlij—Folio. ccxlvij, Folio. ccxlij. en 21 ongen.), Goth., 41 regels, met sign. ∗ 1.— ∗ 7., AA 1.—SS 3., Aa 2—Oo 3. en AA 1.—CC 3.; Zonder reklamen. Met eenige houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rand*). *F.* 1 *verso:* ɑɪ Die boecken des Nyeuwen // Te= // staments.' // *F.* 2 *recto:* Vorredene. // ɑɪ Een corte Prologhe verwecken // de eenen yegelijcken / *enz.* *F.* 3 *recto:* Tafel // Item wilt ghi soecken dye // Epistelen ende Euangelien / // *enz.* *F.* 12 *recto, regel* 33: ɑɪ Die Epistelen wt dē ouden Testamente / sult ghy // hier na vindē *enz.* *F.* 12 *verso* (*blank*). *F.* 13 *recto:* Capittel I. // ɑɪ Dat Euangelium van // Sinte Mattheus den Apostel. // *F.* 151 *verso, regel* 12: Hier eyndet dat werck der // Apostelen. // *enz.* *F.* 152 *recto:* Dvvalinghe. // MIne Christelike leser eñ broe= // der / *enz.* *F.* 153 *recto:* ɑɪ Dye Epistelen // van Sinte Paulus totten // Romeynen. i. // Chorinthe. ij. // Galateren. i. // Epheseren. i. // Philipp: i. // Collossensen. i. // Thessaloni. ij. // Thimothe. ij. // Titum. i. // Philemo : i. // ɑɪ Dye Epistelen S. // Petri. ij. // Tot den Hebreen. i. // Iacobi. i. // Iohannes. iij. // Iude. i. // Die Openbaringhe. S. // Iohannis. // Amstelredam. // (*omgeven door een rand, onderaan het merk van den drukker, WN. n°* 108). *F.* 153 *verso*: Totten Romeynen. // *F.* 259 *verso, regel* 28: ɑɪ Hier eyndet dat gantse nyeuwe // Testament / Geprent tot Amstelredam By mi Doen // Pietersoen in Enghelenburch. Ende is vol= // brocht den. xxvij dach Septembris // Int Iaer ons heren dusent // D. ende. XXVI. // *F.* 260 *recto*: Dvvalinghe. // *F.* 261 *recto:* Vvt den ouden Testamente. // ɑɪ Dit sijn dye Epistelen / wt den // Ouden testamente *enz.* *F.* 280 *recto, onderaan:* ɑɪ Hier eynden die Epistelen wt den // oudē testamente. // *F.* 280 *verso* (*blank*).

K. B. (Ontbreekt de „Tafel".)
Univ. Bibl. Utrecht. (Ontbreekt: Titel en Vorredene en de 20 laatste bldn.)
Moes, n°. 50 (niet volledig).
Le Long, 524—526.

ERASMUS, D., Formulae colloquiorum. Dav., A. Pafraed, 1519. Juni. 4to. **335***

F(*xyl.*)Amiliarium collo- // quiorum formulae // Et alia quaedaꝫ // per Erasmū recognita // (*Drukkersmerk*).

24 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—E ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F* 1 *verso*: Erasmus Roterodamus studiosę iu- // uentuti S. D. // *F.* 2 *verso, regel* 15: Bñ vale lector optime: Louanij An. M.D.xix. cal'. Ia. // *F.* 3 *recto:* Formulę. // Colloquiorum *etc.* *F.* 22 *verso, onderaan:* Familiariū colloquioꝝ, et pręceptiun- // culę de copia Finis. // *F.* 23 *recto:* Des. Erasmi Roterodami: de ratione studij: ad // amicū quendā: epistola protreptica // *F.* 24 *recto, regel* 13: Dauentrię in ędibus Alberti Paffradi An. M. D. Xix. Mense Iunio // *F.* 24 *verso* (*blank*).

K. B.

VIRTUTĒ, SEUĒ, oft crachtē ... comende uuter biechte). Antw., H. Eckert van Homberch, 1519. 20 Dec. kl. 8vo. **336**

? bldn., Goth., 21 regels, met sign. (a—r), s i—s ij, z i—z ij en aai—bbij; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

Sign. a—r *ontbreken.* *Sign.* s i *recto:* den gebiecht eñ tsacramēt der absolucie // eerwaerdelic *enz.* *F.* bb (8) *recto, regel* 15: ¶I Gheprent Tantwerpen binnen dye // Camer poorte Int huys van Delft. By // mi Henrick eckert van Homberch. Int // iaer ons heeren. M. CCCCC. ende. xix. // den. xx. dach in December. // *F.* bb (8) *verso* (*blank*).

Bibl. Gent. (defect).

☞ Qvinti // Horatii Flacci // De Arte Poetica // Ad Pisones. //

12 bldn., Latijn, 24 en 25 regels, met sign. A ii—C ii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Qvinti Horatii Flacci // de arte *etc.* *F.* 11 *verso, regel* 20: Excusum Louanii, apud Theodoricum // Martinum Alustensem. Anno // .M. .D. .XIX. // *F.* 12 (*blank*)?

K. B.
Niet bij v. Iseghem.

DECLAMATIUNCULAE GRAECAE, ALIQUOT, per Des. Erasmum. Lovan., Th. Martens, 1519. Juli. 4to. 338

❧ Aliqvot de // clamativn // ❧ cvlae ☙ // graecae. // Eaedemqve latinae, per // Des. Erasmvm Rotero // damvm. // Scazon trimeter ad libellum. // Auibus secundis vade Charteum munus, // Exile quanquam *etc.* (4 *regels*) //

16 bldn., Latijn en Grieksch, 35 regels voor het Latijn en 25 regels voor het Grieksch, met sign.A—D ii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Reuerendo in Christo patri Nicolao Ruterio Episco // po Atrebatensi, insignis ac florentissimae Louaniensis // Academiae Cancellario. *etc.* *F.* 3 *recto, regel* 12: .... Louanii, Anno a Christo nato // M.D.xv. Decimo quinto calendas decembres. // *F.* 3 *verso:* Declamatio Libanii Sophistae sub persona // Menelai, pro cōcione Troianorum, *etc.* .... Latine facta, Desyderio // Erasmo Interprete. // *F.* 4 *recto:* ❧ ▸ ΜΕΛΕΤΗ ☙ // ΛΙΒΑΝΙΟΤ ΣΟΦΙΣΤΟΤ // *F.* 16 *recto, onderaan:* Louanii apud Theodoricū Martinum Alustensem. Anno // M.D.XIX. Mense Iulio. // *F.* 16 *verso*: (*Drukkersmerk, WN. n°* 27).

K. B.

De datum in de opdracht van Erasmus aan N. Ruterius, is foutief. Deze fout wordt verbeterd in een „Erratula", dat direct boven het colophon gedrukt staat: In calce Epist. de dicatoriae. Lege, Anno. M. D. iii. p. xv.

v. Iseghem, n° 148.

„Le contenu de cette épître dédicatoire prouve qu'une première édition du présent opuscule, ou du moins de la traduction latine, a été imprimée par Martens à Louvain en 1508.

ꟾ Institutiones Imperiales // Instituten een gerech // tich oorsprōck der kei // serlijcke rechtē. Van dē hooch // gheleerden Heere Thomaes // Murner inder godheyt Doc- // toor: eñ in beydē rechtē Licen- // tiaet in die duytsche tale ouer // gheset Eñ in die hoghe schole // eñ Vniuersiteyt te Basele in // sijn gheordineerde lecture o- // pēbaerlic mittē latijn ghelekē // ꟾ Men vintse te coope Thāt // werpē in onser lieuer vrouwē // pant bi mi Claes de Graue // ꟾ Cum Regio Priuilegio //

118 bldn. (2 ongen. en 116 gen.: Fol. I—Fol. C.xv.), Goth., 2 kol., 39 regels, met sign. A 1—Z i en a i—f 1; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, omgeven door een versierden rand, WN. n°* 142). *F.* 1 *verso:* Die Tafele // (1): ꟾ Doctor Murner tot sinē Auditorē. // *F.* 3 *recto:* Prologhe // (1): ꟾ Indē naem ons herē // Ihesu xp̄i *etc.* *F.* 4 *verso* (1): Dat eerste boec vā // dē rechte d' personē // *F.* 118 *verso* (2): Gheprent in die vermaerde // coopstadt van Antwerpē / bin // nen die camer poorte in onser // lieuer vrouwen Pant. Bi mij // Claes de Graue. Int iaer ōs // heeren alsmen screef. Duisent // CCCCC. eñ Xx. op den. xiiij. // dach van Iunius. //

K. B.

SABELLICUS, M. A., Carmina. Dav., A. Pafraed, 1520. 4to. 340

M(*xyl.*)Arci Antonii Sabelli- // ci carmina elegantissima de beata virgi- // ne Maria cum cōmentario Hermanni. // Torrentini. // (*Houtsneê*, *WN*, *n*° 136) //

24 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—E ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Hermannus Torrentinus iuuentuti // litterarum studiosę. // *F.* 2 *recto:* ¶ M. Antonij Sabellici doctissimi viri in laudeȝ // matris dei *etc.* *F.* 21 *verso, onderaan:* ¶ Elegię pulcherrimę de domina nostra foelici- // ter desinūt. Anno salutis nostrę vicesi- // mo supra sesquimillesimum // Dauentrię ex ędibus Alberti Pafradi // *F.* 22 *recto:* Fratris Baptistae Man- // tuani Carmelitę ac Theologi ad be- // atam virginem Votum. // *F.* 23 ¶ *verso:* Henricus Bebelius iustingensis. ad iuuētuteȝ // vt discat tempore iuuente et floride etatis // ... *onderaan:* Finis // *F.* 24 (*blank*)?

K. B.

F(*xyl.*)Rancisci // Philelphi poetę // oratorisq; tā gręcę q̃; la- // tinę linguę peri- // tissimi, breuiores queq; elegantioresq; e- // pistolę: omnibus pure et ve- // nuste scribere cupientibus, plurimu; vti- // les: ex prima eius epistolarū // parte diligenter excerptę. Cum argumen // toru; indice singulas episto- // las breuiter declarante. .?. //

64 bldn. (6 ongen. en gen.: Folium primum—lviij), Goth., 40 regels, met sign. II—IIII en A j—L iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 29). *F.* 1 *verso:* Tabula // *F.* 7 *recto:* Folium primum // ¶ Frāciscus Philelfus Francisco Barbaro. S. D. // ¶ Aduētu; suum narrat et pestilentię vim declarat. // *F.* 64 *recto, onderaan:* ¶ Dauentrię ex officina chalcotypa Alberti Pafradi: An- // no salutis nostrę M.D.XX. Mense Nouembri. // *F.* 64 *verso* (*blank*).

K. B.

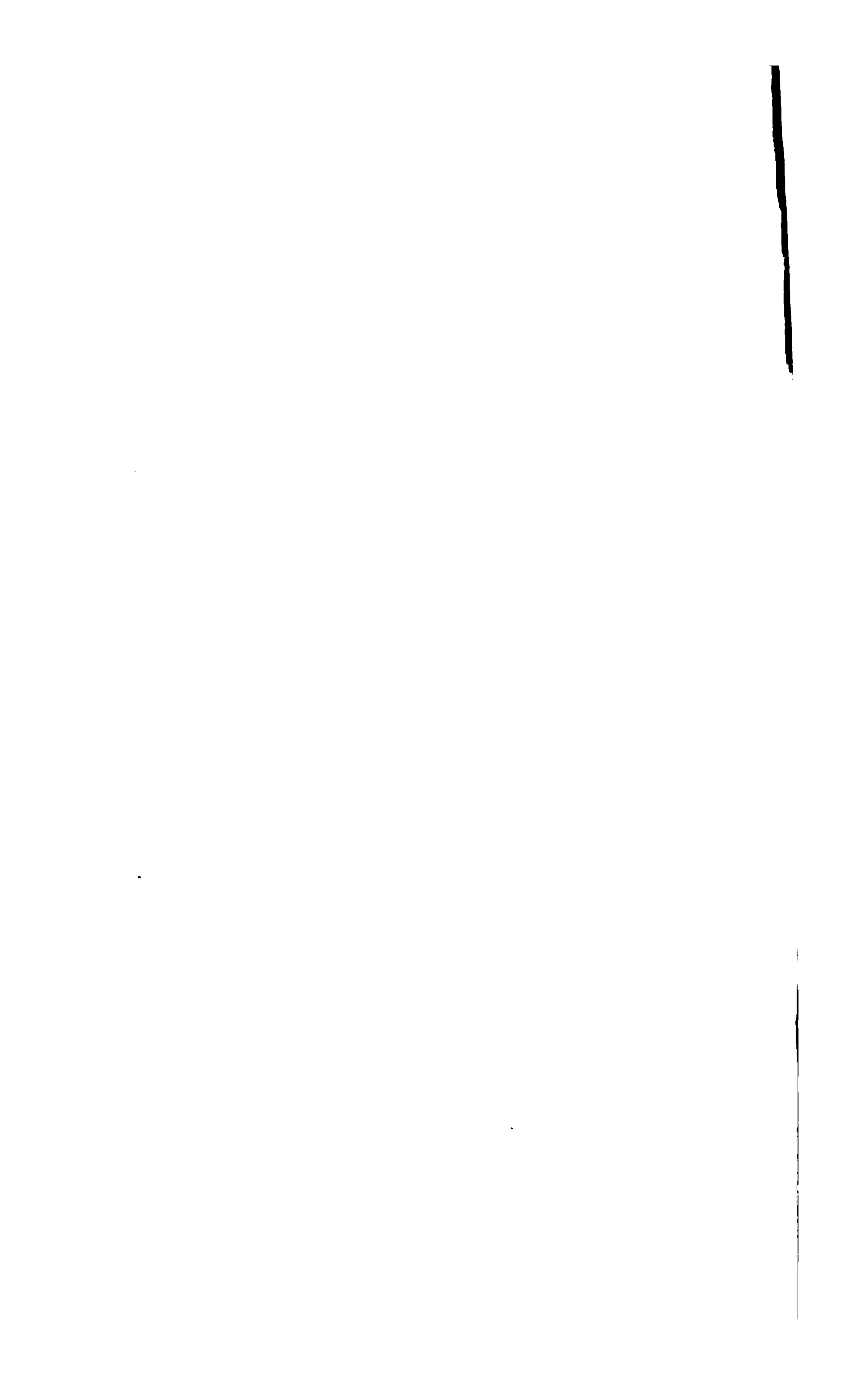
FASCICULUS MIRRE. Antw., S. Cock, 1539. kl. 8vo. 342

)†(Fasciculus myrre. // D It is een sonderlinge deuote materie vā // die passie ons heeren Iesu Christi / ghe- // heeten (dat busselkijn / oft dat bōdelken vā myr // re) vergadert vā eenē ghees-teliken eñ seer ver // lichtē broeder / vā die minre-broeders oerden / vā // die familie der obseruanten / in die prouincie vā // Colē / waer in dat hi (na veel sermonen eñ ghee // stelike oeffeningen) seer diepelijck eñ claerlijck // wt leyt / die verborgent-heden / eñ die schone lee- // ringen / die in dat lidē ons heeren besloten zijn: // bouē alle duytsche boeckē die men tot deser tyt // toe gheprent oft ghescreuē vint: oft vā node // eñ prifitelijck zijn / om eenē gheestelicken // voortganc in duechden te vercrighen // Eñ is in die prēte ghecomē bi toe // doen van eenen gheleerden // broeder / ghenaēt broed' // Mathijs van Dor- // drecht guardiaē // Thantwerpē // ¶ Fasciculus myrre dilectus meus mihi inter // vbera mea commorabitur. Cātico. 1. // ¶ Gheprent Thantwerpen / op die Lombaer // + den veste by mi Symon Cock. + //

200 bldn., Goth., 80 regels, met sign. (A 1—8), B i—Z en a—b; Zonder reklamen. Met houtsneden. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ☞ Prologhe. // D(*xyl.*)En ghenē dien ic hope haer namē // ghescreuē te staen *enz.* *F.* 200 *verso, regel* 25: ¶ Hier eyndt dat bōdelken vā myrre / eñ is ghe // prent Thātwerpen / op die Lombaerdē veste / te // ghē die guldē hant ouer By mi Symon Cock. // Int iaer ons heerē. M.CCCCC. eñ XXXIX. //

Bibl. Gent.

O(*xyl.*)Rdina: // rius di: // vini officii pro // ordine Canonicorum Re- // gularium, Capittuli siue // Cōgregatiōis VVyn-// desemensis. // Anno Domini. // M.CCCCC.XXI. //

90 bldn. (16 ongen., gen.: Folivm I.—Folivm LXXIII. en 1 ongen.), de kalender Goth., de rest Latijn, 38 regels, met sign. a ij—b ij en A— K iiij; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, de eerste* 2 *regels Goth., de rest Latijn, omgeven door vier randen, WN. n°* 145). *F.* 1 *verso:* Prologvs in ordinarivm di- // uini officij pro ordine Canonicorum Regularium Ca- // pittuli siue Congregationis VVyndesemensis. // *F.* 2 *verso:* Incipit tabvla declaratoria con- // tentorum *etc. F.* 4 *recto:* Erratvlorvm breuis recognitio // *F.* 4 *verso* (*blank*). *F.* 5 (*blank? ontbreekt*). *F.* 6 *recto:* KL Ianuarius habet dies xxxi. // *F.* 17 *recto:* Folivm I. // Incipit ordinarivs divini // officij. De adventu domini *etc. F.* 83 *recto, regel* 10: Explicit ordinari- // um diuini officij. // *onderaan in Goth.:* Sequitur Tractatus de // periculis missae. // *F.* 83 *verso:* Tractatvs de pericvlis misse // Incipit Tractatus *etc. F.* 89 *recto, onderaan:* Daventriae ex offici- // na chalcotypa Alberti Pafradi Anno salutis // nostrae uicesimo primo, supra sesqui- // millesimum, Mense Aprili. // *F.* 89 *verso* (*blank*). *F.* 90 *recto* (*blank*). *F.* 90 *verso* (*Houtsnee, WN. n°* 74).

K. B.

(SCHAUPECHIUS, MELCHIOR), Introductorium in astronomiam. Antv., (M. Hillenius Hoochstratanus), 1521. 4to. **344**

☞ **Compvtvs // Vulgaris, perutile in Astronomiam // continens introductorium. // Quae in hoc libro // contineantur. // Hic cyclus lunae, solisqȝ, indictio plana. // Et lucis** *etc.* **(10** *regels***) //**

12 bldn., Gothiek en Latijn, regels versch. (B i, 36), met sign. A ij—C ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Melchior Schaupechius Vangio Ioan· // ni Lindeman de Isleben viro eru· // ditissomo Salutem, *onderaan:* Vale ex Agrippina Colonia. iij. // kalendas Iunij Anno salutis. M.D.ix. // *F.* 2 *recto:* De cyclo Lunari. // *F.* 11 *verso, regel* 21: Excusum Antuerpiae in Rapo, Anno // a Christo nato. MD.XXI. // *F.* 12 (*blank*).

K. B.

MONTANUS, JACOBUS, Collectaneorum latinae locutionis opus secundum. Dav., A. Pafraet, 1521. Jan. 4to. 345

C(*xyl.*)Larissi: // mi viri Iacobi // Mōtani Spi- // rensis: collectaneorū latinę // locutionis opus secū- dum: // studiosissimo cuiqȝ summę // etiam voluptati: neduȝ vti- // litati futurum .. //

58 bldn., Goth., 42 regels, met sign. A ij—M iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 29). *F.* 1 *verso:* Ad eruditissimum famatissimūqȝ Iuris vtriusqȝ doctorem // Martinū Gloden Inclyti senatus Lunenburgensis Syn // dicum Christi sacerdotis Iacobi Montani Spirensis in // secundum opus Collectaneorum Prefatio // *F.* 2 *recto:* ¶ Collectaneorum latinę locutionis opus se- // cundum foeliciter incipit *etc.* *F.* 58 *recto, regel* 10: ¶ Dauētrie in ędibus Alberti Pafradi: An // no virginei partus vicesimo p'mo // supra sesquimillesimum // Mense Ianua- // rio. // *F.* 58 *verso* (*blank*).

K. B.

TITELMAN, F., Tractatus de expositione mysteriorum Missae. Antv., G. Vorsterman, 1530. kl. 8vo. **346**

☞ Trac // tatvs de expositio- // ne mysteriorū Missae. // Sacri Canonis // Missae duplex expositio. // Tractatvs San- // ctarum meditationum pro // cordis in deo consta- // bilitione. // Per fratrē Franciscum Titelmannū Hassellen // sem, ordinis fratrum Minorum, san- // ctarum scripturarum, apud // Louanienses Prae // lectorem. // Antuerpiae, apud Guilielmū Vor // stermannū. Anno domini. // m. ccccc. xxx. //

124 bldn., Latijn, 29 regels, met sign. A.2.—R.4.; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door vier randen*). *F.* 1 *verso:* ☞ Gvilielmvs Vorster- // mannvs, chistiano le- // ctori, salvtem. // *F.* 2 *recto:* ☞ Praefa- // tio in tractatvm *etc.* *F.* 4 *recto:* ☞ Incipit // tractatvs de expositione // mysteriorū *etc.* *F.* 123 *verso, onderaan:* Finis. // *F.* 124 *recto* (*blank*). *F.* 124 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. n°* 6) // Cum Priuilegio //

Bibl. Gent.

TITELMAN, F., Liber de sacrosancta trinitate. Antv., M. Hillenius Hoochstratanus, 1530. Jan. kl. 8vo. **347**

Liber // de sacrosancta // & superbenedicta Trinitate. In // quo Ecclesiasticū officium quod // in illius solēnitate legit Romana // Ecclesia, clare lucideqȝ explana- // -tur: simul et quicquid de illa fide te // nendū est, facili compendio suc- // cincte exponitur. Per fratrē Fran // ciscum Titelmannum Hassellen // sem, sacrarum scripturarum apud // Louanienses Praelectorem. // Eiusdem oratio de praematu- // ra morte bonorum. // Antuerpiae apud Michaelē Hille // nium Hoochstratanū. An. M. // D.XXX. Mense Ianuario. //

40 bldn., Latijn, 34 regels, met sign. A 2—E 5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rand WN. n°* 182). *F.* 1 *verso:* Praefatio in tractatvm // sequentem, de sancta & superbenedicta // trinitate. // *F.* 3 *verso:* ❧ Exposi- // tio officii qvod de sv- // perbenedicta *etc.* *F.* 29 *recto:* De Ioanne Pechano, // hvivs officii ecclesiastici // de sancta trinitate // *etc.* *F.* 39 *verso:* ¶ Errata tametsi pauca, *etc.* *F.* 40 (*blank*).

Bibl. Gent.

ARNOLDUS ABBAS, De septem verbis domini in cruce. Antv., M. Caesar, 1532. 15 Juni. kl. 8vo. 348

De se- // ptem verbis // Domini in cruce tractatus pius iuxta & // eruditus, Domini Arnoldi Carnotensis // Abbatis Bonaeuallis, familiaris amici di // ui Bernardi, cum scholijs Fratris Fran- // cisci Titelmanni Hassellensis, qui- // bus loca quaedam obscu- // riora explican- // tur. // Opus eruditū & plane mellifluum // nunquam antehac typis // excusum. // Eivsdem sermo // de laudibus Virginis // Matris. // Antverpiae // Apud Martinum Caesarem. // An. M.D.XXXII. // xv. Iunij. //

76 bldn., Latijn, 27 en 37 regels, met sign. A.2.—K.2.; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ De operis huius Authore. // *F.* 2 *recto:* Ornatis // simo viro domino // Ioanni Robbijns, Ecclesiae Sancti Ru- // moldi Machliniae Decano, Frater Fran // ciscus Titelmannus *etc.* *F.* 8 *verso, regel* 18: Loua- // nij, An. Millesimo quin- // gentesimo trigesimo // secundo, mense // Aprili. // // Deo lavs et // gloria. // *F.* 9 *recto:* Divi Bernardi // Epistola, ad Arnoldū Carnotensem, *etc.* *F.* 10 *verso:* D ▸ Arnol- // di Abbatis Bonae- // uallis *etc.* *F.* 76 *verso, onderaan:* ¶ Finiunt Scholia in praecedens Mariae // Encomium. // Deo lavs et // gloria. //

Bibl. Gent.

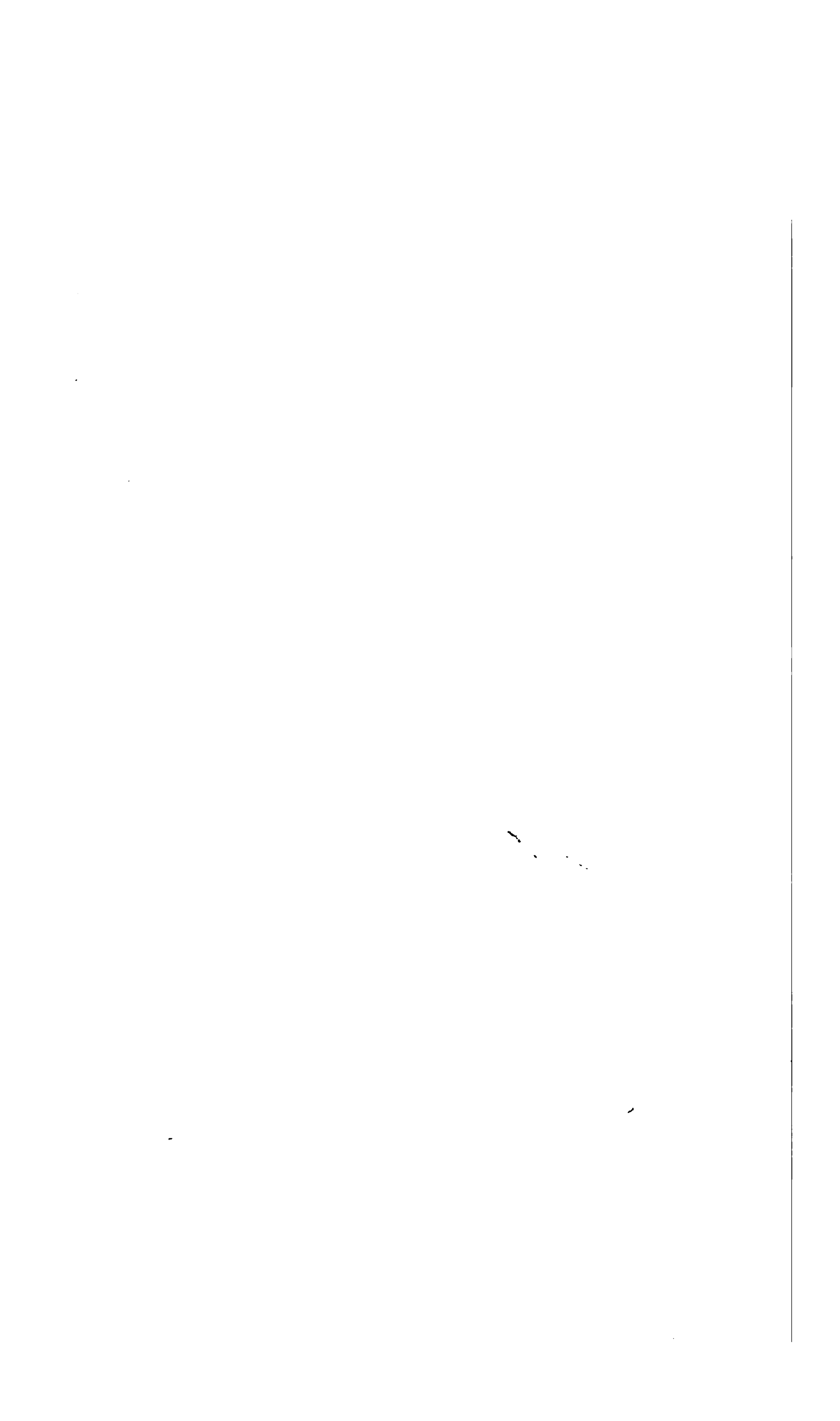
DEMOSTHENES, Orationes Olynthiacae. Graece.
Lovan., Th. Martens, 1521. 4to. 349

☞ ΔΗΜΟΣΘΕ // *ΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΙ.* // *Λιβανίου ὑποθέσεις ἐις τοὺς ἀυτοὺς λόγους.* // Demosthenis orationes Olynthiacae. // Libanii argumenta in easdem orationes. // Louanii apud Theodoricum Martinum // Alostensem. Anno. M. D. XXI. // Mense Februario. //

16 bldn., Grieksch, 25 regels, met sign. (a 1—4), b—d ii; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ☞ ΛΙΒΑΝΙΟΥ // *ὑπόθεσεις etc.* *F.* 16 *verso, regel* 13: *ΤΕΛΟΣ* //

K. B,
v. Iseghem, n° 169 (niet gezien).

BAPTISTA MANTUANUS, Parthenice prima Mariae Virginis. Dav., A. Pafraet, 1521. Jan. 4to. 350

F.(*xyl.*)Bapti͞ // stę Mātuani // Poetae Ora- // torisqȝ clarissimi Partheni- // ce prima sanctissimę deipa- // rę v'ginis Marię genus: or- // tum: natiuitatem: educati- // onem: vitam. mortemqȝ: ac // eiusdem in coelos assumpti- // onē: elegantissimo carmine // complectens. //

56 bldn., Goth., 27 regels, met sign. A ij—L iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 29). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Baptistę Mantuani Liber Primus. // ¶ F. Bapt. Mātua. Carmelitę Theologi ad Lo- // douicū Fuscarium et Ioānem (*sic*) Baptistā Refrige // riū ciues Bononienses *etc.* *F.* 55 *verso, regel* 19: Dauentrię ex officina Alberti Pafradi // Anno redemptionis nostrę Vige- // simo primo supra sesquimil- // lesimum Mense ianuario- // .ȝ. // *F.* 56 (*blank*)?

K. B. (Laatste blad ontbreekt).

Epistola // Reuerēdiss. dñi Cardinalis Der- // tuseñ, ad facultatē theologię Lo- // uaniensem. Eiusdē facultatis // doctrinalis cōdēnatio qua cōdē- // nat̃ doctrina Martini Lutherii // doctoris theologię vniuersitatis // Vvittēbergñ. Cōdēnatio fa- // cultatis theologię Colonieñ, ad- // versus eiusdē Martini doctrinā. //

8 bldn., Latijn, 27 regels, met sign. (A 1—4), B; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand WN. n°* 153). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Spectabilibus & p̄clarissimis viris Mgr̃is nr̃is // Decano & facultati theologiae Louanieñ amicis // tāq̃ fratrib?. *etc. F.* 2 *verso, onderaan:* Ex Papiol. iiii Decēbris. An. M.D.XIX. // *F.* 3 *recto:* V(*xyl.*)Niversis, & singulis has // nostras litteras *etc. F.* 5 *verso, regel* 15: De mandato dominorum Decani, & // aliorum Magistrorum nostrorum di- // ctae facultatis, Ioannes van houe // Notarius // *F.* 6 *recto:* Condemnatio facvltatis // theologiae Colonieñ, *etc. F.* 8 *recto, regel* 7: Excusum Louanii apud Theodoricum // Martinum Alustensem. An. M. // .D. XX. Men. Febraurii. (*sic*) // *F.* 8 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B.
v. Iseghem, n°. 156.
„Cette même année ou l'année suivante Martens publia un édit impérial contre les fauteurs de Luther. Erasme écrit d'Anderlecht le 5 juillet 1521 (Oeuvres, ed. v. d. Aa, t. 3. p. 652): .... Excusum est et Lovanii terribile edictum".

EPISTOLAE Graecae elegantissimae. Lovan., Th. Martens, 1520. 4to. **352**

Episto // lae Graecae // elegantissimae, ex diuer- // sis autoribus diligen- // ter selectae. // Luciani Saturnalia. // Eiusdem Cronosolon. i. Satur- // nalium legum lator // Eiusdem epistolae Saturnales. //

40 bldn., Grieksch, 26 regels, met sign. a ii—g ii en A—C ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, W.N. n°* 153). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΟ // *ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ.* // *F.* 29 *recto:* ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟ // *ΝΟΝ. etc. F.* 37 *recto:* ☛ ΚΡΟΝΟΣ // *ΤΟΙΣ ΠΛΟΥΣΙΟΙΣ* // *ΧΑΙΡΕΙΝ.* // *F.* 39 *verso, regel* 12: ☛ Lovanii // apvd Theodoricvm // Martinum Alustensem. An. // M. D. XX. // Cum Gratia & Priuilegio. // *F.* 40 *recto* (*blank*). *F.* 40 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B.
v. Iseghem n° 164.

AMEROTIUS, H., Compendium Graecae grammatices. Lovan., Th. Martens, 1520. 15 Oct. 4to. 353

☞ Hadriani // Amerotii // Suessionensis Compendiū Grae // cę grāmatices, perspicua bre // uitate cōplectens, quicqd // est octo partium // orationis // Cum gratia & priuilegio. //

92 bldn., Latijn en Grieksch, 35 en 36 regels, met sign. a ii—e ii (—4), ee (1—4), eee (1—4), eeee (1—4) eeeee (1—4), eeeeee (1—4), eeeeeee (1—4), f—h ii (—4) en I—R ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Illvstriss ▸ // principi Antonio a // Marca Comiti Belli loci, & Archidia // cono Brabantiae Hadrianus Sues // sionensis S. P. // *F.* 4 *verso, onderaan:* Louanii ex Lilio. An. a natali Christia // no M. D. XX. XVIII Calendas nouembres // *F.* 5 *recto:* Elementa viginti quatuor, *etc.* *F.* 92 *recto, onderaan:* Lovanii apvd The // doricum (*sic*) Martinum Alostensem, An. M. D. // XX. xviii Calendas Nouembres. // *F.* 92 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B.
v. Iseghem, n° 161.

VARENNIUS, J., Syntaxis linguae graecae. Lovan., R. Rescius, 1532. 8 Aug. 4to. **354**

❧ Syntaxis ☙ // lingvae graecae, ea // potissimum cumplectens quae // a latinis dissentiūt, autore // Ioanne Varennio // Mechlinień. // Venundantur Louanij a Bartholomeo Grauio // sub sole aureo. //

64 bldn., Latijn en Grieksch, 26 regels, met sign. A ii—Q iii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Ioannes Varennius eruditissimo iuris vtriusq; // Licentiato, D. Philippo Clerico S. P. D. // *F.* 2 *verso, onderaan:* Vale Louanij anno a Christo nato // M. D. XXXII. Cal. Iulij. // *F.* 3 *recto:* ❧ Syntaxis ☙ lingvae graecae, ea po // tissimum *etc.* *F.* 64 *recto, regel* 9: Louanij ex officina Rutgeri Rescij, // Anno M. D. XXXII. // sexto Idus August. // Sumptu eiusdem, ac Bartholomei Grauij. *F.* 64 *verso* (*blank*).

K. B.

Lvciani // Samosatensis // Deorum Dialogi. // Eiusdem // Dialogi Marini. // Eiusdem // Inferni Dialogi. // Louanii apud Theodoricum // Martinum Alustensem. //

52 bldn., Grieksch, 26 regels, met sign. a ii—(n) ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 153). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ☙ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ // *ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ ΘΕΩΝ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.* // *F.* 51 *verso:* Lovanii // apvd Theo- // doricum Martinum Alosten // sem. An. M. D. // XX. Men // se Iulio. // *F.* 52 *recto* (*blank*). *F.* 52 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B. (Laatste blad ontbreekt).
v. Iseghem, n° 159.

PLUTARCHUS, Apophthegmata. Graece. Lovan., Th. Martens, 1521. April. 4to. 356

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ // *ΧΑΙΡΟΝΕΩΣ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΒΑ·* // *σιλέων καὶ στρατηγῶν.* // *τοῦ αὐτοῦ ἀποφθέγματα Λακωνικά.* // Plvtarchi Chaeronen· // sis Apophthegmata Regum & Impe // ratorum. // Eiusdem Apophthegmata // Laconica // Louanii apud Theodoricum Martinum Alosten // sem. Anno M. D. XXI. Mense Aprili. //

84 bldn., Grieksch, 25 regels, met sign. a ii—x ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ // *ΧΑΙΡΟΝΕΩΣ etc.* *F.* 84 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B.
v. Iseghem, n° 170.

FABULAE Aesopicae et aliae. Lovan., Th. Martens, 1520. Jan. 4to. **357**

Fabvla- // rvm quae hoc libro continentur, // Interpretes, atq; autores sunt hi. // Guilielmus Goudanus. // Hadrianus Barlandus. // Erasmus Roterodamus. // Aulus Gelius. Angelus Politianus. // Petrus Crinitus. // Ioannes Antonius Campanus. // Plinius Secundus Nouocomeñ. // Nicolaus Gerbellius Phorceñ. // Laurentius Abstemius //

58 bldn., Latijn, 25 regels, met sign. (A) ii—O iii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 153). *F.* 1 *verso:* Petri Aegidii Antverpiani // Hendecasyllabon ad // lectores // *F.* 2 *recto:* Martinvs Dorpivs Ioanni Levpe, // Iacobo Pape, & Ioanni Niniuitae eruditissimis // in Flandria ludimagistris. .S. .D. // *F.* 2 *verso, regel* 6: Valete. Louanii ex nominatissimo Liliano // rum gymnasio, ad decimum Calendas Decembres. // Gvilielmvs Govdanvs // Canonicus diui Aurelii Augustini, Florentio // suo illustri Baroni Iselsteyno .S. .D. *F.* 3 *recto:* ☞ De gallo // gallinaceo. // *F.* 21 *verso, regel* 9: Generosissimo adolescenti Antonio Bergeñ, // Hadrianus Barlandus S. D. P. // *F.* 22 *recto:* Aesopi fabvlae, Hadriano // Barlando interprete. // *F.* 58 *recto, onderaan:* Louanii apud Theodoricum Martinum // Alostensem, Anno. M. D. XX. // Men. Ianu. // *F.* 58 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B.
v. Iseghem, n° 158.

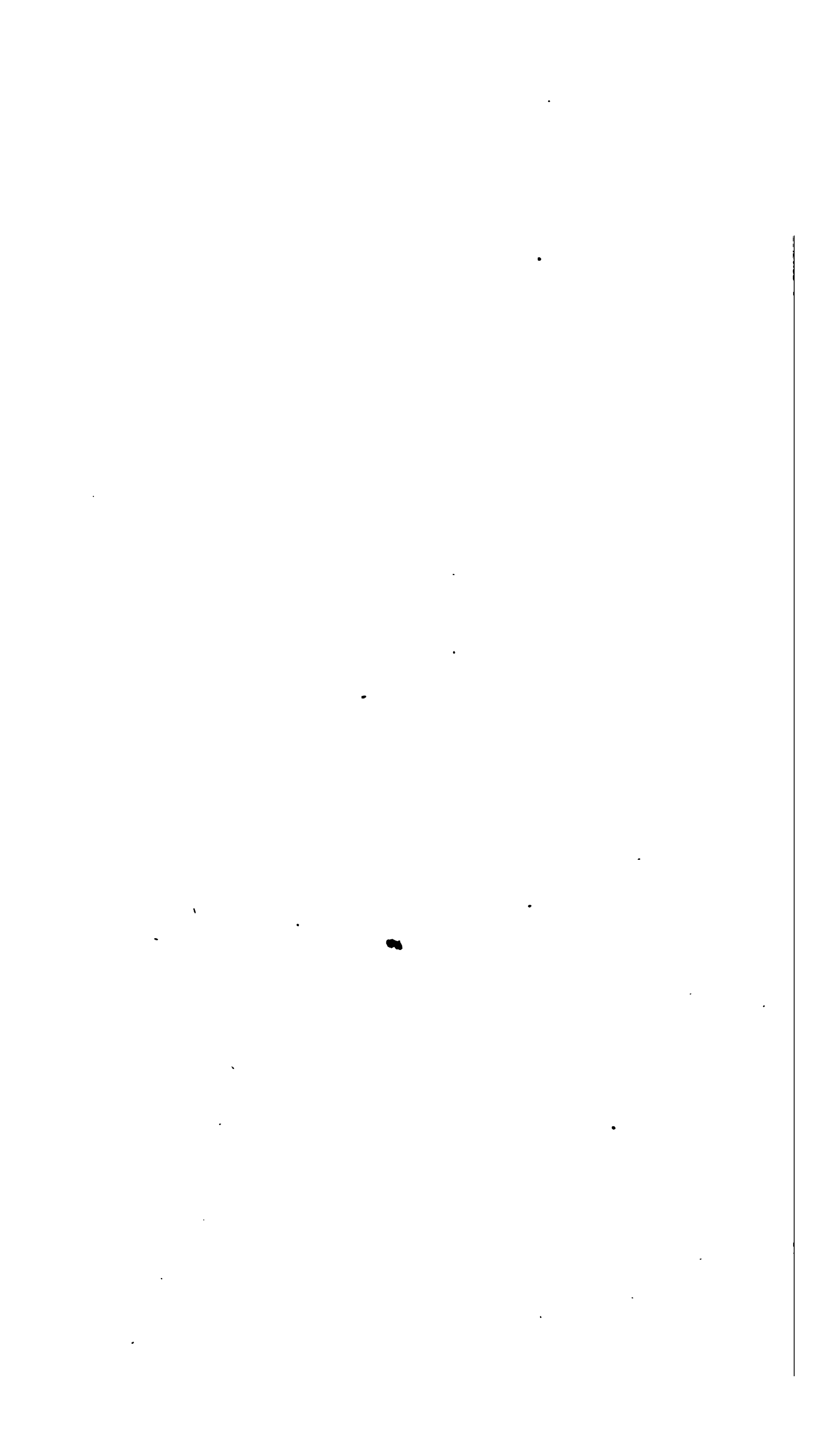
SULPITIUS, J., De quantitate syllabarum. Antv., Michael Hillenius Hoogstratanus, 1522. Aug. 4to. **358**

Ioannis // Svlpitii Verv // lani. De quantitate syllaba- // rum, Deqȝ carminis decoro, // Necnon de varijs generi- // bus versuum, quorun- // damqȝ versuum co- // gnomina. // Anno M.CCCCC. // XXII. // Antuerpię per Michaelem hil- // lenij In intersignio Rapi. //

52 bldn., Latijn, regels versch. (E i, 86; H 6 *verso*, 46), met sign. A ij—L iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 42). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* De qvantitate syllabarvm. // Iodoci Badii Ascen. de carmini- // bvs, carmina. // *F.* 52 *recto, onderaan:* ¶ Impressum Antuerpiae per Michaelem Hilleniū Hoochstratanū // Anno dñi. M.D.XXII. Mensis Augusti. // *F.* 52 *verso* (*blank*).

K. B.

Den spiegel vā sassē // Inhoudēde alle Keyserlijcke rechten / eñ alle lantrech // ten diemē dagelijcx meest ghebruykēde is int ned'lant // Eñ is ghecopuleert wt die boeckē der ingesetter key= // ser rechtē / gheheetē Institutum / eñ Leges / de welcke // dese nabescreuē Keysers v'saemt eñ ingheset hebben. // ¶ Indē eerstē keyser Cōstantin9 die grote. Iustinia= // nus / die daer dick sinē slaep om brack. eñ keyser Karo // lus de grote / die de ned'sassen dwāck aent gelooue / eñ // gaf hē dat recht datmē leges heet. ¶ Oeck sijn in dit // boeck genarreert die rechtē / die god selue gaf Moysi / // optē berch Oreb / also in Exodo bescreuē staet. Oeck // sijn hier in somtijts gheroert articulē vandē gheeste= // likē rechtē / die eenē yegeliken vā node sijn / eñ bisonder // dē ghenē die officie voerē. ¶ Eñ dit tegenwoerdige // boec is geträslateert wtē latijn in duytsce / bi eenen // wisen / notabilen eñ wel bemindē Doctoor indē rechtē // ghenaēt meester Eyke. Eñ op dat niemāt hier // an twifelē en sal / so is op elc artikel ghetee // kēt int latijn / in wat boec eñ capittel // datmē elck pūct vindē mach // in die voerscꝛ boeckē ghe // heetē Institutum // eñ Leges. // ¶ En om lichtelijck alle die materiē van desen boecke // te vinden / so is daer een tafēl vore gheordineert // bidē ghetale der bladerē / seer gheriefiijck // Gheprent bi mi Symon Cock. //

44 bldn., (2 ongen. en gen.: Fo. I.—Fo. xlij.), Goth., 32 regels, met sign. a ij—l iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart; de eerste regel in xylogr.*) *F.* 1 *verso:* Die Tafele. // *F.* 3 *recto, regel* 15: ¶ Die Prologhe // *F.* 44 *verso, onderaan:* ¶ Hier eyndt een notabel boeck gheheeten den Spie // ghel van Sassen / inhoudende alle keyserlijcke rechtē // diemē dagelijcx meest ghebruyct. Gheprent Thant // werpen op die Lombarde veste tegen die gulden hant // ouer bi mi Symō Cock. Anno. M.CCCCC. eñ. xxvi. //

K. B.

Den spiegel vā sassē // Inhoudēde alle Keyserlijcke rechten / eñ alle lantrech // ten diemē dagelijcx meest ghebruykēde is int ned'lant // Eñ is ghecopuleert wt die boeckē der ingesetter key⸗ // ser rechtē / gheheetē Institutum / eñ Leges / de welcke // dese nabescreuē Keysers v'saemt eñ ingheset hebben. // ⁋ Indē eerstē keyser Cōstantin? die grote. Iustinia⸗ // nus / die daer dick sinē slaep om brack. eñ keyser Karo // lus de grote / die de ned'sassen dwāck aent gelooue / eñ // gaf hē dat recht datmē leges heet. ⁋ Oeck sijn in dit // boeck genarreert die rechtē / die god selue gaf Moysi / // optē berch Oreb / also in Exodo bescreuē staet. Oeck // sijn hier in somtijts gheroert articulē vandē gheeste⸗ // likē rechtē / die eenē yegeliken vā node sijn / eñ bisonder // dē ghenē die officie voerē. ⁋ Eñ dit tegenwoerdige // boec is geträslateert wtē latijn in duytsce / bi eenen // wisen / notabilen eñ wel bemindē Doctoor indē rechtē // ghenaēt meester Eyke. Eñ op dat niemāt hier // an twifelē en sal / so is op elc artikel ghetee // kēt int latijn / in wat boec eñ capittel // datmē elck pūct vindē mach // in die voerscꝛ boeckē ghe // heetē Institutum // eñ Leges. // ⁋ Eñ om lichtelijck alle die materien van desen boecke // te vindē / so is daer een tafel vore gheordineert // bidē ghetale der bladerē / seer gheriefl ijck // Gheprint bi mi Simon Cock. //

44 bldn., (2 ongen. en gen.: Fo. I—Fo. xlij.), Goth., 32 regels, met sign. a ij—l iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart; de eerste regel in xylogr.*) *F.* 1 *verso:* Die Tafele. // *F.* 3 *recto, regel* 15: ⁋ Die Prologhe // *F.* 44 *verso, onderaan:* ⁋ Hier eyndt een notabel boeck gheheeten den Spie // ghel van Sassen / inhoudende alle keyserlijcke rechtē // diemē dagelijcx meest ghebruyct. Gheprent Thant // werpen op die Lombaerde veste tegen die gulden hāt // ouer bi mi Symō Cock. Anno. M.CCCCC. eñ. xxvii //

K. B.

NB. *Dese druk, geheel gelijk aan den voorgaanden, is nog te her-*

C ▸ Crispi // Sallvstii de coniv- // ratione Catilinae. // Item. // Crispi Sallustij vita, ex // Petro Crinito. // Index praeterea eorum, quae ex hoc // opere veniunt notatu memo- // ratuqꝫ digna. // Impressum antuerpiae apud Michaelem // Hillenium in Rapa. (*sic*) an. M.D. // XXVII. //

22 bldn., (5 ongen. en gen.: Fo. II.—Fo. XVIII.), Latijn, 30 regels, met sign. A ij—E iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 49). *F.* 1 *verso:* Nicolaus Gerbellius DD. doctor. studio- // so Lectori. S. D. // *F.* 2 *recto:* Ex libris Petri Criniti de histori // cis *etc.* *F.* 3 *verso:* Index. // *F.* 4 *verso:* Conivratio // C. Crispi *etc.* *F.* 22 *recto, onderaan:* Finis // *F.* 22 *verso* (*blank*).

K. B.

SALLUSTIUS, Bellum Jugurtinum. Antv., Michael Hillenius, 1527. 30 Juli. 4to. **362**

C. ▸ Cris- // pi Salvstii de // bello iv- // gurtino Liber. // Excudebat Michael Hil- // lenius Antuerpiae in // Rapa. (*sic*) An. M. // D.XXVII // ❧ ❦ ❧ //

36 bldn., Latijn, 30 regels, met sign. A ij—H ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 43). *F.* 1 *verso:* C. Crispi Salvstii de // bello ivgvrtino // liber. // *F.* 36 *verso, onderaan:* C. Crispi Sallustij. de bello Iugurthino Finis. Impressum // Antuerpiae per Michaelē Hilleniū. Anno. M. // D. XXVII. xxx. die Iulij. //

K. B.

MANCINELLUS, A., Speculum de moribus et officiis. Antv., M. Hillenius Hoogstratanus, 1522. 30 Juni. 4to. **363**

Antonii // Mancinelli // Speculum de Moribus // & Officijs. // Antonii Manci. Veliternvs // Ad Phaestum filium. // Inspice virtutis Speculum dulcissime fili, // Quo sapiens fias, ***etc.*** **(6** ***regels*****) //**

12 bldn., Latijn, 29 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. **1** ***recto (titel, in rand, WN. n°*** **49).** ***F.*** **1** ***verso:*** **☞ Specvlvm // de moribvs et officiis, a // quibus honeste viuendi praecepta dicuntur. //** ***F.*** **12** ***verso, regel*** **11: Antverpiae apvd Michaelem // Hillenium Hoochstratanū. Anno. MD.XXII. // Pridie Calen. Iulias. //**

K. B.

Bartholomei Coloniensis Canones vna cum // declarationibus eorundem in tabulas Compu // ti ecclesiastici. in pulcherrimū Compēdiū subti- // li ingenio. miraq3 arte redacti. felici sydere inci // piunt Et hoc quidem Compēdiū non solum est // expers scabroꝝ versuū. sed etiam ꝑplexoꝝ sche: // matū. cū q'bus lector haud secus q3 hercules cū // Anteo habet congredi atq3 colluctari Et qd' oīm // maximū est. ipsum vsque ad eo facile discitu est. // vt a quouis puero mediocriter ingenioso. q3 fa // cillime possit ītra spaciū triū horaꝝ addisci atq3 // comprehēdi Quo fitvt ipsum nō solū vniuersis // scholasticis. veꝝ etiā cunctis viris ecclesiasticis // cuiuscumq3 eiiam (*sic*) ordinis fuerint. non minus // vtile sit q3 necessarium. // (*Houtsneē*) //

8 bldn., Goth., regels versch. (Ai verso, 45), met sign. (A 1—4), B i; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso*: ¶ **In hoc compendio presenti traduntur quedā // vtilia** *etc.* *F.* 6 *recto*, *regel* 18: **Deo gracias //** (*Drukkersmerk, WN. n°* 71). // *F.* 6 *verso*: **Triginta duo vēti nautici Duodecī qq3 phi // losophici suis q'busq3 ꝑp'etatib? distributi //** (*Aanduiding der winden, in cirkel; de namen der winden zijn in het Nederl.*) // *F.* 7 *recto* (1): **Noīa duodecī vētoꝝ. // vulgaria //** (2): **Scd'm isidoꝝ pe // trum cameracēsem. //** *regel* 19: **Anni mundi et christi // Ante ihesum duo cc minus vno milia quinq3 // Postq3 ihesum mille quingenti preteriere //** *F.* 7 *verso*, *regel* 15: **Impressit petr? ossēsis calcograph? zwollensis //** (*Drukkersmerk, van Tymannus Petri Os de Breda. Vgl. HMT.* 85 *c.*, *na diens vertrek uit Zwolle naar Zutphen, ook door zijn vader Petrus Os de Breda, gebruikt*). *F.* 8 *recto* (*blank*). *F.* 8 *verso* (*Houtsneē: WN. n°* 152).

K. B.
(Blad 1—6 recto is gelijk aan bl. 1—8 van n° 141).

LUCIANUS, Muscae encomium. Graece. Lovan., Th. Martens, 1525. Febr. 4to. 365

☞ ΛΟΥΚΙΑ= || ΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ || μυίας ἐγκώμιον. || Lvciani Samosaten || sis muscae encomium. || Louanij apud Theodoricū Martinū An. M.D. || XXV. Mense Februario. ||

4 bldn., Grieksch, 25 regels, met sign. A ij; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ☞ ΛΟΥΚΙΑ= || *ΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ* || *μυίας ἐγκώμιον* || *F.* 4 *recto, onderaan: ΤΕΛΟΣ.* || *F.* 4 *verso* (*blank*).

K. B.
v. Iseghem, n°. 201.

PLATO, Cratylus. Graece. Lovan., Th. Martens, 1523. 4to. **366**

☙ ΠΛΑΤΩ- // *ΝΟΣ ΚΡΑΤΤΛΟΣ Η ΠΕ-* // *ρὶ ὀνομάτων ὀρθότητος.* // Platonis Cratylus, siue de re- // cta nominum ratione. // Louanii apud Theodoricum Martinum Alo- // stensem An. M. D. XXIII. //

40 bldn., Grieksch, 26 regels, met sign. A ii—K ii; Met reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel, in rand, WN.* *n°* 153). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ☙ ΠΛΑΤΩ // *ΝΟΣ ΚΡΑΤΤΛΟΣ etc.* *F.* 40 *recto, regel* 5: *τέλος κρατύλου, ἢ περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος* // *F.* 40 *verso* (*Drukkersmerk*).**

K. B.
v. Iseghem, n° 191.

☞ Antonii // Mancinelli specvlvm // de moribvs et officiis // Antonii Mancinelli // Veliternus ad Phaestum filium. // Inspice uirtutis Speculum dulcissime fili // Quo *etc.* (6 *regels*) // Antverpiae excvdebat // Michael Hillenivs // Annó M.DXXXV. //

16 bldn., Latijn, 24 regels, met sign. A 2—B 5; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Specvlvm // de moribvs et officiis *etc.* *F.* 15 *recto, regel* 7: Antverpiae apvd Michae- // lem Hillenivm, an. // M. D. XXXV. // *F.* 15 *verso* (*blank*). *F.* 16 (?)

Bibl. Gent.

ΤΑΔΕ ἐνεστιν ἐν τῃδε τῃ βιβλῳ. Lovan., Th. Martens, 1523. Dec. 4to. 368

ΤΑΔΕ ΕΝΕ- || ΣΤΙΝ ΕΝ ΤΗΔΕ || ΤΗ ΒΙΒΛΩ. || ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΕΙΣΑΓΩΓΗ. || Αριστοτέλους, || Καθηγοριῶν βιβλίον ἕν. || Περὶ ἑρμηνείας βιβλίον ἕν. || Αναλυτικῶν προτέρων βιβλία δύο. || Αναλυτικῶν ὑστέρων βιβλία δύο. || Τοπικῶν βιβλία ὀκτώ. || Περὶ σοφιστικῶν ἐλέγχων βιβλία δύο. || Haec insunt in hoc libro. || Porphyrij institutio. || Aristotelis, || Praedicamentorum Liber unus. || Peri hermenias id est de interpretatione, Liber unus || Priorum resolutoriorum Libri duo. || Posteriorum resolutoriorum Libri duo. || Topicorum Libri octo. || De sophisticis elenchis Libri duo. || Louanij apud Theodoricum Martinum Alostensem || Anno. M. D. XXIII. Mense Decembri. ||

236 bldn., Grieksch, 27 regels, met sign. a ij – z ij, A i – Z ij en aa i – nn ij; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso*: *ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΟΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ || ΑΝΩΝΥΜΟΝ.* || *F.* 2 *recto*: ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ || *ΕΙΣΑΓΩΓΗ.* || *F.* 235 *verso*, *regel* 7: *ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΣΟΦΙ-* || *ΣΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓ-* || *ΧΩΝ.* || *ΤΩ ΘΕΩ ΔΟΞΑ* || *ΤΕ ΚΑΙ ΧΑ-* || *ΡΙΣ.* || *Α-* || *ΜΗΝ.* || *F.* 236 *recto* (*blank*). *F.* 236 *verso* (*Drukkersmerk*).

K. B.
v. Iseghem n° 190.
„Souscription en majuscules au *verso* de l'avant-dernier feuillet = τω θεω δοξα τε και χαρις. αμην. Suit une croix, avec plusieurs autres figures, et neuf X ou croix de Bourgogne."

MEYER, J., Flandricarum rerum tomi X. Brugis, H. Crokus, 1531. Juli. 4to. **369**

Iacobi Meye // ri Baliolani // Flandricarvm rervm tomi X. // De origine Flandrorū Tomus. I // De Menapijs To. I. // De Morinis To. I. // De Tornacensibus To. I. // De Gandēsibus To. I. // De duacensibus To. I. // De catalogo Regum Franciae ac // Comitū Flandriae To. I. // De genealogia Comitū To. I. // De situ ac morib? Flādrię To. I. // De nobilitate rebusq; alijs To. I. // cum Hymno de sanctissimo no- // mine Iesv //

60 bldn. (1 ongen. en gen.: Fol. ij—Fol. lx.), Latijn, 28 regels, met sign. A ij—P iii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, aan drie zijden omgeven door wapens, WN. no* 149). *F.* 1 *verso:* Iacobi Meyeri Baliolani in pri- // mā Flandricarū rerum Decadē praefatio: // Qvom *etc. F.* 60 *recto, regel* 16: ¶ Excudebat Brugis Hubertus Crokus M.D // XXXI. mense Iulio. // *F.* 60 *verso* (*Houtsnee, WN n°* 150).

K. B.

RESENDIUS, A. A., Epitome rerum gestarum in India a Lusitanis, a° 1530. Lovan., S. Zassenus, 1531. Juli. 4to. **370**

Epitome rervm gestarvm // in India a Lusitanis, anno superiori, iuxta exem- // plum epistolae, quam Nonius Cugna, dux Indiae // max. designatus, ad regem misit, ex vrbe Ca- // nanorio, IIII. Idus Octobris. Anno. // M. D. XXX. // Auctore Angelo Andrea Resendio Lusitano. // Louanii apud Seruatium Zassenum, Anno // M. D. XXXI. Mense Iulio. Ad si- // gnū Regni coelorum. //

16 bldn., Latijn, 25 regels, met sign. A ij—D; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Epitome rervm gestarvm // in India *etc.* ... *regel* 7: Resendivs Lvsitanvs // Conrado Goclenio viro praestantiss. S. // *F.* 14 *recto, onderaan:* ... Vale. Louanii XI. cal. Iul. M.D.XXXI // *F.* 14 *verso:* ¶ Quoniā non nihil chartae supererat, amice le- // ctor, addidimus ex poematio nostro aliquādo ꝑ- // dituro in lucem, siluulas hasce duas, scriptas nu- // per ad Henemannum Rhodiū, praepositū Ri- // gensem, *etc.* *F.* 16 *recto, regel* 15: Finis // *F.* 16 *verso* (*blank*).

K. B.

ORDONNANTIE, enz., van 7 Oct. 1531. Antw., W. Vorsterman en M. v. Hoogstraten, 1531. 15 Nov. 4to. 371

Ordinantien eñ Statuten // dye de Keyserlijcke Maiesteyt in zijnder teghen- // woordicheyt op den. vij. dach Octobris Int Iaer // M.CCCCC.xxxi. heeft doen lesen eñ verclarē den Staten // van sinen landē van herwaerts ouer / eñ de welcke aldaer // wt geroepen eñ gepubliceert zijn gheweest optē. xv. dach // Nouembris daer aen volgende / so om te extirperē ende te // verdriuē de Lutheraensche eñ andere gereprobeerde sectē / // eñ te versiene op de ongeregeltheyt vāder muntē / als om // ordine te stellen op die policie vandē voirseydē landen / tot // der ghemeyn weluaert ende cōmoditeyt van dien. // (*Houtsneê, voorstellende den keizer, in wapenrusting, links onderaan de dubbele arend*).

24 bldn., Goth., 34 à 36 regels, met sign. A ij.—G i.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Cum Gratia et Priuilegio // Imperiali. // D(*xyl.*)At nyemant *etc.* *F.* 2 *recto:* By den Keyser // K(*xyl.*)Aerle by der gra- // tien Gods *enz.* *F.* 14 *verso, onderaan:* ¶ Gheprint Tantwerpen By mi Willem Vorsterman // ende Mychiel van Hoochstraten / Int iaer ons // Heeren duysent vijfhondert ende. xxxi. // Opten vijfthiensten dach van // Nouember ∴ // *F.* 15 *recto:* Byden Keyser. // Onsen schoutet vā Antvver // pen / eñ *enz.* *F.* 18 *verso, onderaan:* ... Gegeuē in onser stadt van Bruessele // ond' onsen cōtreesegel hier op gedruct dē. vij. dach d' maent vā // Octobri int Iaer ons herē. M.CCCCC. eñ. xxxi. // *F.* 19 *recto:* Byden Keyser. // O(*xyl.*)Nsen Schoutet vā // Antwerpen // oft sinē *enz.* *F.* 24 *verso:* ¶ Gheprint Tantwerpen By my Willem Vorsterman // eñ Michiel vā Hoochstraten. Int iaer ons heerē. M. // CCCCC. eñ. xxxi. Den. xv. dach van Nouember. //

K. B.

DESPAUTERIUS, J., Verificatoria. Antv., M. Hillenius, 1530. Maart. 4to. **372**

☛ **Versifi- // catoria Ioannis Despavterii // Denuo recognita. Praemissa Isagoge // Ascensiana rursus aucta. Estq; in // calce, in aemulum recri- // minatio. // ⚘ // Excudebat Antuerpiae Michael Hillenius // In Rapo. Anno. M. D. XXX. // Mense Martio. // (*Drukkersmerk, v. H. n° 1*).**

142 bldn. (7 ongen., gen.: Fo. I—Fo. C.XXIX en 6 ongen.), Latijn, 51 regels, met sign. A 2—Z 8 en A a—Mm 8; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel, in houtsnee-rand*). *F.* 1 *verso:* In laudem Artis Versificatoriae doctissimi viri // Ioan. Despauterij. Niniuitae, Carmen Iaco- // bi Papae ad Lectorem. // *F.* 2 *recto:* In versificatoriam artem // isagoge ascensiana. // ¶ Iodoci Badij Ascensij *etc. F.* 142 *recto* (4) *regel* 16: τέλος // ⚘ // *F.* 142 *verso* (*blank*).**

K. B.

FASCICULUS TEMPORUM, d. i. Historien van Adam tot Christus. Antw., C. de Grave, 1529. 31 Juli. 4to. 373

Fasciculus temporū, dat is // Vergaderīge vā al die histo // rien vā Adam tot Crist? tijt // toe vergadert wt die griecxse eñ latijnsche Historien / ente // seer verstandelijck eñ cortelijc daer in begrepē alle die wō // derlijcste dingen tusschen desen tijt gheschiet sijnde / wtge // nomen dat inden Bibel staet nochtās is hier ouer een ge- // brocht die calculacie van allen tijden / eñ gheschiedenissen // die inden Bibel staen dwelck seer profitelijck is om claer= // lijck te verstaen sommighe duytsche plaetsen van die He- // breeusche historien, want die kinderen van Ysrahel haddē / altijt met vreemde coninghen te doen / eñ dat en can men // niet verstaen / men moet oock weten in wat manieren dat // ander conincrijcke op desen tijt ghestelt waren. // *Houtsneê, aan weerszijden een ornament in houtsneê*).

80 bldn. (1 ongen. en gen.: Fo. ij.—Fo. lxxx.), Goth., met sign. A ij—V ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso* (*blank?*). *F.* 2 *recto:* Van adams tot cristus tijden. Fo. ij. // Dit eerste capittel is heel wt berosus ghetrockē dewelcke // een kaldeus *etc. F.* 80 *verso, regel* 18: ¶ Hier eyndet een nieu boecxken dat welc zeer ghenuech // lijck is om te lesen / // Gheprent Thantwerpen in onser lieuer vrouwen pant // Bij mij Claes die graue Int iaer M. CCCCC. eñ. xxix. // den. xxxi. dach. Iulius. //

K. B.
De titel van het ex. van de K. B. is opgezet. De verso is dus niet te zien. In dat ex. zijn, tusschen den titel en Fo. ij twee bladen gebonden: „Voorreden oft Prologhe", welke, naar de letter te oordeelen er niet in hooren.

HERODIANUS, Historiarum libri VIII. Graece. Lov., Th. Martens, 1525. Febr. 4to. 1166

❧ ΗΡΩΔΙΑ· // νοῦ τῆς μετὰ Μάρκου βασιλείας ἱςορι· // ὧν βιβλία ὀκτώ. // Herodiani a Marci // principatu historiarum libri octo. // Quos Angelus Politianus ele // gantissime latinos // fecit. // Louanii apud Theodoricum Martinum // Alostensem. An. M. D. XXV. // Mense Februario. //

96 bldn., Grieksch, 25 regels, met sign. a ij—Z ij en ℧—℧ij; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ❧ *ΗΡΩΔΙΑ·* // *νοῦ etc.* *F.* 96 *recto, onderaan:* *τέλος.* // *F.* 96 *verso* (*blank*).

Bibl. Dev.
v. Iseghem, n° 199.

PICUS MIRANDULA, J. F., De mysteriis nuper in Germaniam delapsis. Dav., A. Pafraet, 1513. 16 Febr. 4to. **1167**

Ioannis Francisci Pici // Mirādulę dñi et Concordię comitis // heroicū carmē de mysterijs dñice // crucis nuꝑ ī germaniā delap // sis ad Maximilianū Au // gustum Romanoꝝ // regē Stauros- // tichon // .: //

12 bldn., Goth., 21 regels, met sign. A ij—B ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Maximiliano Cęsari Augusto inclyto Ioan- // nes Franciscus Picus foelicitatem // *F.* 2 *recto:* (g)Ermane nuper delapsa insignia terrę // Principis *etc.* *F.* 12 *recto*, *regel* 4: ¶ Impressum Dauētrie ꝑ me // Albertum pafraet anno // dñi M. d. Xiij decīo // q̆rto calendas // Martij // ¶ Cognosce te ipsum: & ne quid nimis // *F.* 12 *verso* (*blank*).

J. W. Enschedé.

(LAUDES VESPERTINAE). Leyden, J. Seversz., z. j. 4to. 1168

? bldn., Goth., regels verschillend (a iij, 24 regels en 4 muziekbalken van vier), met sign. A i, a iiij, b i, b iij; Zonder reklamen. Met notenbalken. 4to.

F. 1 *recto:* C(*xylogr.*)Onditor alme siderū eterna lux // credentium criste redemptor om // nium exaudi preces supplicum // (*deze drie regels afgewisseld door steeds vier muziekbalken, in rood*) // Qui ?dolēs interitu *etc.* *F.* 1 *verso, onderaan:* nat? // *F.* 2 *recto:* (*muziekbalken*) // C Elū choruscans *etc.* *F.* 2 *verso, onderaan:* actio. // *F.* 3 *recto:* actio *etc.* *F.* 3 *verso, onderaan:* salute; // *F.* 4 *recto* (*muziekbalken*) Quo padiso *etc.* *F.* 4 *verso:* cru= // *F.* 5 *recto:* bauit pfidos *F.* 5 *verso:* lu= // *F.* 6 *recto* (*muziekbalken*) Precam' *etc.* *F.* 6 *verso:* Amē. // *F.* 7 *recto* (*muziekbalken*) // Aurea *etc.* *F.* 7 *verso, onderaan:* affixus // *F.* 8 *recto:* cruci laurētiū *etc.* *F.* 8 *verso, onderaan:* regnū // *F.* 9 *recto:* Angelū *etc.* *F.* 9 *verso, onderaan:* cō cre // *F.* 10 *recto* (*muziekbalken*) Collaudem? *etc.* *F.* 10 *verso, onderaan:* mollit? // *F.* 11 *recto:* virginē *etc.* *F.* 11 *verso, onderaan:* Laus deo // Ex leydis Per Iohannem seueri //

J. W. Enschedé (niet compleet).
Dezelfde heer bezit nog een gedeelte (6 bldn.) van een exemplaar van hetzelfde werk, bij denzelfden drukker: b i—slot, waarvan sommige bladen (b 1, b 2, b 5 en b 6) van een anderen druk zijn. De colophon op b 6 *verso, onderaan:* Laus deo // Ex lyedis per me Iohannē zeueri. //

ERASMUS, Declamationes quatuor. Antv., M. Hillenius Hoochstratanus, 1523. Nov. kl. 8vo. 1169

❧ Des ❧ // Erasmi Roterod. // Declamationes quatuor. // I. Encomivm ma- // trimonij. // II. Encomium artis medicae. // III. De morte. // Quartae argumentum suo loco // uideatur. //

32 bldn., Cursief, 26 regels, met sign. A 2—D 5; Met reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n° 134*). *F.* 1 *verso:* Matrimo // nii encomivm *etc.* *F.* 12 *verso, regel* 15: Eras. Rotero. D. Henrico // Afinio Lyrano, insigni Medico. S. D. // *onderaan:* Louanij. III. Idus Mart. Anno // M. D. XVIII. // *F.* 13 *recto:* Declamatio eivsdem // in laudem artis Medicae. // *F.* 23 *verso:* Erasmvs Roterodamvs, // Henrico Glareano suo, S. D. // *F.* 32 *verso, onderaan:* Antuerpiae apud Michaelem Hilleniū Hoochstratanū // Typographū. Anno. M. D. XXIII. // Mense Nouembri. //**

Bibl. Gent.

TORRENTINUS, H., Elucidarius poeticus. Antv., M. Hillenius, 1531. kl. 8vo. 1170

Elvci- // darivs poeticvs // continens historias poeticas, fa- // bulas, insulas, regiones, vrbes, flu- // uios, montesq; insigniores, atq; // hiusmodi alia, omnibus adoles- // cētibus in poesi versantibus op // pido q̃ necessarius, colle- // ctore Hermnão Tor // rentino. / .?. // Antuerpiae, apud Michaelem // Hillenium. An. M. D. // XXXI. // (.?.) //

88 bldn., Latijn, 34 regels, met sign. A 2—L 5; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 134). *F.* 1 *verso:* Hermannvs Torren- // tinus lectori S. D. // *F.* 88 *recto, onderaan:* Finis. // *F.* 18 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. n°* 4).

Bibl. Gent.

ERASMUS, De contemptu mundi. Antv., M. Hillenius Hoochstratanus, 1523. kl. 8vo. **1171**

Des ▸ // Erasmi Rotero- // dami de Contemptu mũ // di Epistola, quam conscri- // psit in gratiam ac noĩe // Theodorici // Harlemei Cano- // nici ordinis // Diui // Avgvstini. // ☞ Antuerpiae apud Michaelem // Hilleniũ Hoochstratanum, // Anno. M. D. XXIIII. //

32 bldn., Cursief, 27 regels, met sign. A 2—D 5; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 132). *F.* 1 *verso:* Erasmvs Roterodamvs // Candido Lectori. S. P. D. // *F.* 2 *recto:* Theodoricvs Harle // mevs Iodoco nepoti *etc. F.* 32 *recto, onderaan:* Finis. // *F.* 32 *verso* (*blank*).

Bibl. Gent.

RICHARDUS HEREMITA ANGLUS, De emendatione peccatoris. Antv., M. Caesar, 1533. Oct. kl. 8vo. 1172

De emen // datione pecca- // toris, per venerabilem Docto // rem Richardū Heremitam An // glum, opus Christifideli- // bus q̃ vtilissimum, // nec antea vn- // quā excu // sum. // Item & alia quaedā, quae ver- // sa pagella inuenies. // Antuerpiae, Apud Martinum Caesa- // rem. An. M.D.XXXIII. // Mense Octobri. //

40 bldn., Latijn, 29 regels, met sign. A.2.—E.5.; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 133). *F.* 1 *verso:* Contenta in hoc // libello. // *F.* 2 *recto:* ☞ Richardi // Heremitae *etc.* *F.* 40 *recto, onderaan:* Finis // *F.* 40 *verso* (*blank*).

Bibl. Gent.

HORE de Domina ad longum ad usum ecclesie Romane. Antv., M. Hoochstratanus, z. j. (c. 1510). kl. 8vo. 1173

ɑ Hore de Domi- // na ad longū Ad vsum // ecclesie Romane. // ❧ ❧ ❧ ❧ // (*Houtsneê*) // ❧ ❧ ❧ // MIssus est Gabriel angelus ad // Mariam *etc.* (4 *regels*) //

64 bldn., Goth. (in rood en zwart), 20 regels, met sign. A ij—H ij; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, aan weerszijden een rand*). *F.* 1 *verso* KL Ianuari? hʒ dies. xxxi. // *F.* 64 *verso, onderaan:* ɑ Per me Michaelem // Hoochstratanum. //

Bibl. Gent.

5-6B
JWR

a8

5-6B
JWR

a8

